

Husvétai ajándékunk: egészség!

Szono 62 oldal

Poštarna plaćena u gotovom!

Cena - ára 2.50 dinár

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 március 10, vasárnap

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 69. szám

Mussolini közvetít a finn-orosz viszályban

Ribbentrop sürgefi a szovjetet, hogy fogadjon el megegyezéses megoldást
A szovjet Hangöt köveleli, viszont lemond Petsamoról

A finn és a szovjet megbizottak Rigában találkoznak

Berlinből jelent az Avala: A német sajtó élénk figyelemmel foglalkozik Ribbentrop római utjával. A lapok hangoztatják, hogy a háboru mit sem változtatott a Róma-Berlin tengely szilárdságán. A Völkischer Beobachter többek között ezeket írja:

— A két nagy nemzeti birodalom közös jellemvonása, hogy vezető államférfiak állandó érintkezést tartanak fenn egymással, hogy megvitassák az országukat érdeklő kérdéseket. Világos ez azért, mert ezekben az államokban — a demokráciákkal ellentétben — a vezető férfiak egyben annak a szilárd akaratnak hordozói is, amely a jelenből fakad és kihát a jövőre is. Ezek a férfiak mindig nemzeteik nevében, nem pedig bizonyos érdekcsoportok nevében beszélnek, amelyeknek döntő szavuk van a plutokráciákban és amelyek képviselői állandóan váltakoznak az egyes kormányokban, amikor nem akarják tovább viselni a fele-

lősség terhét. A nemzeti politika állandó vonalvezetése Olaszországban és Németországban lehetővé teszi a két nemzet együttműködését a feltétlen kölcsönös bizalom szellemében és a kimerítő kölcsönös tájékoztatás útján. A demokráciáknak újból és újból meg kell teremteniök az ilyen együttműködés előfeltételeit, amelyek Németország és Olaszország viszonyában már régen fennállanak. A birodalmi külügyminiszter római látogatása is megfelel ennek az irányoknak. A legutóbbi közvetlen német-olasz megbeszélés Ciano gróf berlini látogatásakor folyt, a lengyel hadjárat befejezése után. A birodalmi külügyminiszter a fasiszta birodalom fővárosában ezuttal a Duceval és Ciano gróf külügyminiszterrel a két országot érdeklő valamennyi kérdéstről tanácskozik fog. A német és olasz államférfiak ezeket a kérdéseket most is a teljes bizalom szellemében vizsgálják meg.

kező híreket. Angol politikai körök általános meggyőződése szerint a skandináv államok és a nyugati hatalmak jövő viszonyának Finnország a kulcsa. Finnország ellenállását még semmikép sem törték meg és a finn hadsereg és a finn nép továbbra is elszántan ellenáll. Ez a helyzet megítélésé-

nél rendkívül fontos szempont, amivel a finn nemzet vezetői is kétségtelenül számolnak. Valamennyi angol parlamenti párt egyetért abban, hogy a nyugati demokráciáknak nem szabad magára hagyniok Finnországot — írja a lap.

Roosevelt rádióbeszéde

Washingtonból jelent az Avala: Roosevelt elnök péntek este a Fehér Házból rádióbeszédet intézett az amerikai farmerekhez, a New Deal-terv életbeléptetésének hetedik évfordulója alkalmából. Roosevelt többek között ezeket mondta:

— Mindannak ellenére, amit a világbéke megőrzésére és fenntartására tettünk, a világnak nincs békéje. Mialatt hozzátok beszélék,

az európai és ázsiai harcatereken dörögnek az ágyuk és a tengeren haladó hajók bombázásnak és torpedózásnak vannak kitéve.

— Az európai gazdasági válság egyes országokban parancsuralomra vezetett. Amerikától a demokrácia eszközeivel tartjuk távol a diktatúrának még a gondolatát is, hogy gazdasági rendszerünket kifejlesszük és szabadságunkat megőrizzessük.

A béketárgyalásokai Moszkva kezdeményezte

Stockholmból jelentik: Svéd hivatalos körökben a legerélyesebben cáfolják azt a hírt, mintha Svédország a szovjetorosz feltételek elfogadása érdekében a legcsekélyebb politikai vagy diplomáciai kényszert használta volna a finnekkel szemben. Svédország egyáltalán nem játszik közvetítő szerepet, hanem kizáróan csak a postás szerepét tölti be és Finnország tudomására hozza a szovjet feltételeket. A Havas-iroda stockholmi jelentése szerint a béketárgyalásokat a szovjetkormány kezdeményezte, amely felkérte a svéd kormányt, közölje Finnországgal a lehetségesnek vélt megegyezés alapjait. A békefeltételekről eddig elterjedt értesülések nem felelnek meg teljesen a valóságnak. Így a karjalai földszorosan a határ nagyjából azt a vonalat követné, amelyet a hadviselő felek jelenleg elfoglalnak. Hangó kérdésében a szovjet hajthatatlan és követeli ezt a tengerészeti támaszpontot, viszont lemond Petsamoról. Északon a szovjetkövetelések a Halászfélsziget határára szorítkoznak. Ezt a vidéket a finnek már az őszi tárgyalások alkalmából átengedték volna. Ebből megállapítható — tr-

ja a Havas-iroda tudósítója —, hogy a szovjetfeltételek most nem olyan súlyosak, mint a múltban.

A DÖNTÉS BERLIN ÉS RÓMA FELÉ TOLÓDIK EL

Londonból jelentik: Az angol lapok kiemelik, hogy a jelen pillanatban alig lehet a híresztelések tömkelegéből a való tényeket kihámozni, de 24 órán belül a helyzet tisztázása várható. Több angol lap hangoztatja, hogy a döntés Berlin és Róma felé kezd eltolódni. Ribbentrop és Swinhuwud római utjából arra következtetnek, hogy Mussolini közvetítését is be akarják kapcsolni. A Daily Telegraph szerint Ribbentrop nyomatékosan sürgeti majd a szovjetet, hogy fogadjon el megegyezéses megoldást.

A Daily Express úgy tudja, hogy a finnek csak azzal a feltétellel hajlandók a szovjettel békét kötni, ha Németország szavatolja Finnország jövőendő területi épségét. Általában hangoztatják az angol lapok, hogy a finnek nem fogadják el megalázó feltételeket és nem mondanak le függetlenségükről. A Daily Telegraph három megoldást tart lehetségesnek: vagy

A finn-orosz béketárgyalások

Moszkvából jelent az Avala: A Reuter-iroda tudósítója szerint a moszkvai svéd követségen igen élénk tevékenység folyik. Pénteken Steinhart amerikai nagykövet és a francia ügyvivő kereste fel a svéd követséget. Az amerikai nagykövet a délután folyamán a Kremlben is látogatást tett, ahol kétórás megbeszélést tartott Molotovval. A megbeszélés után a nagykövet nem volt hajlandó az újságírók előtt nyilatkozni.

TALLIN VAGY RIGA

Kopenhágából jelent az Avala: A Reuter-iroda értesülése szerint a finn-szovjet béketárgyalások előreláthatóan Tallinban vagy Rigában lesznek. Hangsúlyozzák, hogy a szó igazi értelmében vett béketárgyalásokra még nem került sor, de a legutóbbi 24 órában a háboru beszüntetésének minden lehetőségét megvizsgálták és ezeket a lehetőségeket tovább tanulmányozzák. Dán körök nézete szerint Finnország számára letbevé-

AZ ANGOL SAJTÓ A TÁRGYALÁSOKRÓL

Londonból jelent az Avala: A Daily Telegraph a finn-orosz megbeszélésekkel kapcsolatban azt írja, hogy a finn-orosz viszályba közvetítők avatkoztak be abból a célból, hogy biztosítsák a bolsevizmus egyeduralmát a Baltikumban. Örültség volna — írja a lap —, ha a kis államok azt tétélezték fel, hogy a bolsevista Oroszország lojálisan jár el velük szemben.

A News Chronicle kiemeli, hogy Svédország eddig korrekt semleges magatartást tanusított és semlegeségét összhangba tudta hozni a svéd népek Finnország iránti barátságával. Svédország álláspontja azonban az utóbbi napokban nem egészen világos. A nyugati nagyhatalmak ezzel számolnak és meg tudják majd akadályozni az ellenfelet abban, hogy könnyű szerrel megvalósíthassa céljait.

A Times parlamenti szerkesztője ezeket írja: A pénteki nap folyamán valamennyi angol párt tagjai a legnagyobb aggodalommal hallották a Finnországból ér-

beleegyezik Finnország a szovjet feltételeibe vagy hatékony beavatkozás várható Norvégia és Svédország részéről. A harmadik megoldás az lenne, hogy Finnország segítséget kér a nyugati hatalmaktól.

Helsinki-ből jelenti az Avas: Itt éni beavatott körök szerint a finn megbizottak azt az utasítást kapták kormányuktól, hogy a tulajdonképpeni béketárgyalások megindulása előtt kérjenek bizonyos felvilágosításokat a szovjetkormánytól. A finn megbizottak minden valószínűség szerint Rígában találkoznak a szovjetküldöttekkel.

TANNER MEGERŐSÍTI A TÁRGYALÁSOK HIRÉT

Stockholmból jelenti: Az Aftonbladet közli Tanner finn külügyminiszter nyilatkozatát. Tanner szerint a finn kormány tudja, hogy a szovjetunió a múlt év őszéhez viszonyítva szigorította követeléseit, részletek azonban eddig még nem váltak ismeretessé. Ami Finnország magatartását illeti ezekkel a követelésekkel szemben, erről pillanatnyilag nem nyilatkozhat. Megerősítte azonban Tanner, hogy a finn kormány közvetítők útján érintkezésbe lépett a szovjetunióval és ez az érintkezés nem szakadt meg.

A TENGYEL DÖLKELETEURÓPAI TEVÉKENYSÉGE

Rómából jelenti: A Corriere della Sera budapesti tudósítója szerint a magyar fővárosban is élénk érdeklődéssel tekintenek Ribbentrop római tárgyalásai elé. Az Italia berlini külföldtudósítója azt jelenti, hogy Rómában a tengelyhatalmak délkelet európai diplomáciai tevékenységéről is szó lesz. Ez alkalommal a német fővárosban utóból előtérbe helyezik a magyar külügyminiszter legutóbbi beszédét.

HITLER BIZALMAS ÜZENETE

A Havas-iroda római jelentése szerint a hesseni herceg az ország fővárosba érkezett. A Corriere Padano ezzel kapcsolatban utal arra, hogy a hesseni herceg szokta vinni különlegesen fontos alkalmakkor Hitler bizalmas üzeneteit.

BRAZILIA AJÁNDÉKA A FINNEKNEK

Az Aura nevű finn haló Santosból utnak indult tízezer zsák kávéval. A kávészállítmányt Brazília ajánlotta fel Finnországnak.

RIBBENTROP A PAPANÁL

Rómából jelenti: A Stefani-iroda értesítése szerint XII. Pius pápa hétfőn délelőtt 9 órakor magánkihallgatáson fogadja Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert.

Felderítő tevékenység nyugat

Berlinből jelenti: A szombati német hadijelentés így hangzik:

A nyugati arcvonalon tűzérési és felderítő tevékenység volt. A légi haderő folytatta felderítéseit Anglia, valamint Észak- és Keletfranciaország felett. Egy repülőgép nem tért vissza.

A szombati francia hadijelentés így szól:

Nincs semmi jelenteni való.

APOLLO MOZI - Noviszád

Mától kezdve bemutatja a legsikerültebb magyarul felvett zenés vígjátékot

ROZMARING-OL

Rozmaring a legszebb magyar nóta, mely a nézőt szebb, jobb és vidámabb életre serkenti. Temperamentumos cigányzene festi alá az egész filmet. Főszereplői a magyar filmgyártás elitjei, mint: Turay Ida, Páger Antal, Kabos Gyula és a leghíresebb magyar cigányzenekar Magyar Imre cigányprímás vezetésével.

Dr. Mihaldzsics Sztanoje belügyminiszter és Szmolján Barisa tárcanélküli miniszter Szuboticán

A miniszterek valószínűleg több napot töltenek Szuboticán

Szuboticáról jelenti: Tegnap délután Szuboticára érkezett dr. Mihaldzsics Sztanoje belügy- és Szmolján Barisa tárcanélküli miniszter. A két miniszter látogatását nagy érdeklődéssel várta Szubotica lakossága.

Mihaldzsics miniszter kitűnő ismerője a szubotical politikai és társadalmi viszonyoknak,

mivel éveken át élt Szuboticán, mint a rendőrség vezetője és alkalma volt megismerni a város egész lakosságának problémáit.

Értesüléseink szerint a két mi-

niszter szubotical tartózkodása több napig is eltarthat.

A pályaudvaron ünnepélyes fogadtatás volt,

amelyen a város részéről dr. Lipovics László városelnök és Miladinovics Szlobodán városelnök helyettes jelent meg, résztvettek azonkívül a polgári és katonai hatóságok vezetői, a szenátorok és a báni tanácsosok, a horvát mozgalom vezetői és az egyes intézmények vezető férfiai is. Mint értesültünk, a miniszterek szubotical tartózkodásuk során kihallgatáson fogadják a magyarság vezetőit is.

A Vojvodina ma és holnap

Dr. Koszics Mirkó volt képviselő, a noviszádi kereskedelmi kamara egykori főtitkára pénteken este a »Vojvodina ma és holnap« címen előadást tartott Noviszádon, az Emlékothron zsufolóság megtöltött nagytérképében. Először a »Vojvodina« jellegével foglalkozott és rámutatott arra, hogy az nem közigazgatási egység, sem történelmi megnyilatkozás, de nem is etnikai egység, hanem csak egy terület, egy ország-rész.

Etnikai szempontból az egész világon egyedül álló terület, amelyen szerbek és horvátok mellett bunyevácok, sokácok, szlovákok, ruszinok, bulgárok képviselik a szlávokat, de ezeken kívül vannak magyarok, németek és románok is.

Különböző tipikus kolonizációs terület és ennek következményeként lakossága is mindig a hatalom felé fordul. A Vojvodina a szerb nép legújabb expanziós területe.

Rége óta Vojvodina feudális terület volt. A husz éves agrárreform is csak részben változtatta meg e tekintetben helyzetét, mert még mindig van rajta 52 nagy uradalom 125.000 hektár területtel, míg a kisbirtokosok részére csak 120.000 hektár jutott a reform révén.

Az előtt a mezőgazdasági lakosság 38%-a volt földnélküli, most pedig még mindig 28%-a vár földre.

Rámutatott arra, hogy még városai is kimondottan falusi jellegűek, ami

különböző egész Jugoszláviára jellemző.

A vojvodinalak panaszát, hogy nem játszanak megfelelő szerepet Jugoszláviában, azzal intézte el, hogy olyan szerep jutott nekik, amilyent megérdemelnek.

A régi Vojvodina szerepét is a történelem távlatában nézik és így sokkal szebbnek látszik, mint amilyen az a valóságban volt.

Az a néhány képzett ember, akiket a szerbség adott, annyira ismert volt, hogy így alakult ki a vojvodinalak kulturális fölényének fogalma. A háború előtt nem sok egyetemi képzettséggel bíró szerb volt a Vojvodinában, amit igazol az, hogy állami szolgálatban 50, megyében 31, városban 142 volt, ezenkívül 72 községi jegyző is volt szerb, de bíró mindössze kilenc, az ügyvédek száma 84 volt, a jelölteké 24, az orvosoké 35, gyógyszerészeké 35, néptanítóké 64, tanároké 20, papoké 342. Akkor azonban többet dolgoztak a szerbek a nemzeti kultúráért, ami természetes is, mert kisebbség voltak, ma azonban mindent az államtól várnak.

Nem lehet vojvodinali öntudatról beszélni, ahogy például szlovén öntudatról beszélnek. Nem szabad elfelejteni, hogy a szlovének elsősorban és minden körülmények között szlovének és mindegyikük, aki valamely vezető helyen van, szlovénjeiről gondoskodik elsősorban.

Foglalkozott a háború kimenetelével

nek eshetőségével és ezzel kapcsolatosan különösen két körülményt emelt ki.

Ezenkívül éppen a Vojvodina helyzeti erejénél fogva az itt élő szerbeknek összefogására van szükség, mert csak így lehet mindent megjavítani és nyugodtan várni az elkövetkezendő időket.

Rendelet a rögtönítélő hadbírósról felállításáról
A rögtönítélő bíróság csak halálbüntetést szabhat ki

Beogradból jelenti: A kormány a hadügyminiszter előterjesztésére rendeletet irt alá rögtönítélő bíróság felállításáról.

A törvényerejű rendelet szerint rögtönítélő hadbírósról elé kerül minden olyan katonai személy, aki a harctéren vallási, vagy politikai meggyőződésre való hivatkozással megtagadja a fegyverhasználatot, azonkívül a kötelességét nem teljesítő tiszt, altiszt, illetőleg közlegény és minden katona, aki a harctérről szökni akar, hogy kötelességét ne teljesítse.

A rögtönítélő hadbírósról legkésőbb a katonai személy vád alá való helyezése után

48 órára köteles összeülni.

A büntetendő cselekmény elkövetése és a hadbírósról összeülése között legfeljebb négy nap telhet el. A hadbírósról tárgyalása legfeljebb 24 óráig tarthat.

A hadbírósról öt tiszttől áll, akik közül egynnek jogvégeztséggel kell rendelkeznie.

A rögtönítélő hadbírósról

csak halálos vagy felmentő ítéletet hozhat.

Ha a bíróság tagjai közül legalább kettő a halálos ítélet ellen szavaz, úgy a halálos ítélet nem hajtható végre. Ha négyen a halálos ítélet mellett szavaznak, az ítélet azonnal végrehajtható.

A hadbírósról bármely időben és bármely helyen ülésezhet.

Habsburg Ottó Newyorkban

Newyorkból jelenti: Habsburg Ottó titkáranak, Trautmannsdorf grófnak kíséretében Newyorkba érkezett. A főherceg a Jankee Clipperen repült át az óceánon és Baltimoreban kötött ki. Habsburg Ottó néhány hetes tanulmányutat tesz az Egyesült Államokban és — mint jelentették — Rooseveltnél is felkeresi.

Angol-francia-török katonai tárgyalások

Ankarai jelentés szerint Mitchell tábornok, a közeli keleti angol repülőosztály főparancsnoka, valamint a Földközi-tenger keleti részén állomásozó francia repülőosztály parancsnoka szombaton a török fővárosba érkezett és megbeszélést tart a török vezérkarral. A szövetséges tábornokokat a török külügyminiszter és a hadügyminiszter is fogadja.

Az iskolán kívüli nevelés, minden egyesület első kötelessége.

Ribbentrop Rómába utazott

A megbeszéléseken a finn—szovjet békeközvetléről, Welles újjáról, a szovjet—román viszonyról és a közélkelefi helyzetről lesz szó Swinhufwud és Tanner Berlinben

Berlinből jelentik: Ribbentrop birodalmi külügyminiszter szombat reggel hat órakor elindult Berlinből Rómába.

Mint Rómából jelentik, a német külügyminiszter római útjával kapcsolatban olasz politikai körökben hangoztatják, hogy a német külügyminiszter viszonyozza Ciano grófnak októberben tett berlini látogatását. Diplomáciai és politikai körökben azonban kétségtelennek tartják, hogy a látogatásnak ezen jóval tulmenő jelentősége van. Ezt a nemzetközi helyzet legújabb fejleményei támasztják alá. Kétségtelen, hogy

Olaszország gyakorlatilag alkalmazza a Duce politikájának egyik alapelvét, amely szerint gazdasági eszközökkel nem lehet politikai nyomást gyakorolni Olaszországra.

Minden ilyen próbálkozás Olaszország részéről azonnal visszahatást kell. A német külügyminiszter római útja az olasz—német szolidaritás újabb megnyilvánulása.

A Popolo di Roma berni jelentése többek között hangsúlyozza, hogy politikai megfigyelők szerint a német kormány igyekszik minél jobban kiaknázni a jelenlegi rend-

kívül kedvező körülményeket az olasz—német viszony további alakulása szempontjából. Kétségtelen az is, hogy London és Páris ismét az 1935-ben elkövetett súlyos hibába esik Rómával szemben és a nyugati hatalmak éppugy járnak el, mint a megtorló intézkedések idején. Lehetséges, hogy

Ribbentrop megbeszélésein keresi majd a lehetőségeket arra, hogy milyen módon lehet biztosítani a német szénszállítványoknak szárazföldi uton való eljuttatását olasz földre.

Ha azonban a tárgyalások kiindulópontja gazdasági lesz is, nem kétséges, hogy általános jellegük politikai természetű. Ezenkívül valamennyi, Németország és Olaszország között függőben levő kérdést is megbeszélnek. Minden biznnyal szó lesz tehát Welles európai látogatásáról, a szovjet—román kapcsolatokról és a közélkelefi helyzetről — írja a lap.

SWINHUFWUD ÉS TANNER BERLINBEN

Berlini jelentés szerint Swinhufwud, Finnország volt einöke, külön

repülőgépen Berlinbe érkezett. A Neue Zürcher Zeitung berlini tudósítója szerint a volt einök két napig marad a német fővárosban, majd pihenőre Olaszországba utazik. Ugyanez a lap közli, hogy Swen Hedin berlini tartózkodását meghosszabbította és még mindig a német fővárosban van.

Londonból jelenti a Stefani-iroda: Helsinkiből ideérkezett jelentések szerint Tanner finn külügyminiszter Berlinbe utazik. Tanner kijelentette, hogy Finnországot nem győzték le és semmiestre sem fogad el olyan feltételeket, amelyek ártanának függetlenségének.

A békeközvetítések előzményei

Helsinkiből jelenti a Havas-iroda: A stockholmi közvetítő tárgyalások előkészítése már egy héttel ezelőtt megindult. A tárgyalásokra kiküldött finn megbízottak három nappal ezelőtt utaztak el Stockholmba. A küldöttségben

részvesz Paasikivi államtanácsos, aki annakidején a moszkvai tárgyalásokat vezette. Rajta kívül még három finn vezető személyiség érkezett Stockholmba. Helsinkii tájékoztatás szerint

a szovjetjavaslatoknak abban az alakban, ahogy azokat Stockholm közvetítette, nincs ultimátum jellegük. Finn politikai körökben mindamellett úgy vélik, hogy az előterjesztett békefeltételek tovább mennek azoknál a feltételeknél, amelyeket a finn kormány a múlt év őszén elfogadhatatlannak minősített. Helsinkiben általános az a benyomás, hogy a megindult tárgyalások kimenetele egyrészt attól függ, vajjon a szovjetkivánságok mérsékeltek-e vagy túlzottak,

másrészt pedig attól, hogy Finnország megkapja-e azt a segítséget, amelyet számára a Népszövetség határozata értelmében felajánlottak.

MANNERHEIM ALLAPOTA

A Havas-iroda helsinkii jelentése szerint Mannerheim tábornagy, aki betegségéből már felgyógyult, nem hagyta el Finnországot. A Reuteriroda értesülése szerint Mannerheim tábornagy néhány napon át beteg volt és úgy tudják, hogy

még mindig nem hagyhatja el szobáját. Mindamellett állapotja megengedte, hogy legutóbb hosszas tárgyalásokat folytasson a francia megbízottakkal.

SZOVJET KERESKEDELMI KÜLDÖTTSEG BERLINBEN

Mint a német távirati iroda közli, pénteken Tevosian külkereskedelmi népbiztos vezetésével szovjet orosz kereskedelmi küldöttség érkezett Berlinbe. A megbízottak német cégekkel tárgyalnak a nemrég

Reggel, de különösen este

SARG

KALODONT fogkő ellen

megkötött német—orosz gazdasági megállapodásban tervbevevett szállításokról.

AMERIKA AZ IGAZSÁGOS BÉKÉÉRT

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a pénteki sajtóértekezleten tartózkodással nyilatkozott arról a lehetőségről, hogy az Egyesült Államok a finn—szovjet viszályban békét közvetítenének. Utalt arra, hogy a helyzet különben is még kialakulóban van, tehát az Egyesült Államok kormánya egyelőre nem nyilatkozhat. A Fehér Ház körében azonban hangsúlyozzák, hogy Amerika kormánya mindenkor hajlandó felajánlani szolgálatait az igazságos béke helyreállítása érdekében. Amerika közbelépése nem képzelhető el másképp, csak ha a finnek maguk is elismernék, hogy a megkötésre kerülő béke Finnország számára elfogadható. Az amerikai közvélemény a szovjetorosz támadás kezdetétől fogva azt a véleményt vallotta, hogy Finnország a civilizációt és a jogot védi. Washingtoni diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Washington semmiféle kezdeményezésbe nem bocsátkozik London és Páris előzetes megkérdezése nélkül.

FINN HADIJELENTÉS

Helsinkiből jelenti az Avala: A március 8-i finn hadijelentés többek között ezeket mondja:

A karjalai földszoroson a szovjetcsapatok március 7-én is erős nyomást gyakoroltak a viipuri öböl északkéleti partjára. A felszíngeten, az öböl torkolatánál a harc csak este ért véget, anélkül, hogy a szovjetcsapatoknak sikerült volna előrenyomulniuk.

A Ladoga-tótól északra vissza-

vertük az ellenség Kolanicki ellen intézett támadását. A keleti arcvonalon többi részén tüzérségi tűz és helyi támadások voltak, amelyeket visszavertünk. A finn légi haderő folytatta felderítő és bombázó tevékenységét. A szovjet légi haderő működése főleg Kotka, Sekijervi és a viipuri öböl környékére irányult.

STOCKHOLM HELYESLI A KÖZVETLEN TÁRGYALÁSOKAT

Stockholmból jelenti az Avala: Itteni hivatalos körökben és a külföldi követségek részéről is nagy érdeklődéssel kísérik a finn helyzet alakulását. Azt a tényt, hogy a finn és a szovjetkormány között helyreállították a közvetlen kapcsolatot és a tárgyalások már nem folynak többé svéd közvetítéssel, helyesléssel fogadták Stockholm-ban. Svéd hivatalos helyről kijelentették, hogy svéd részről semmiféle nyomást sem gyakoroltak a finn kormányra, hogy tanúsítson engedékenységet a szovjetkövetelésekkel szemben. Stockholm-ban hangsúlyozzák, hogy a megbeszélések során a két kormányon kívül más tényezők is szerepet játszanak. Számot kell vetni a finn hadsereg magatartásával és Mannerheim tábornagy hajthatatlan álláspontjával is. Minden olyan finn kormány helyzete, amely hajlandó lenne olyan feltételeket elfogadni, amelyeket a hadsereg nem helyesel, rendkívül súlyos lenne. Ezenkívül számot kell vetni Németország és a szövetségesek magatartásával is. Finnország katonai helyzete nem túlságosan kedvező — mondják Stockholm-ban. Ha a mostani tárgyalásokat félbeszakítanák, Finnország további fennmaradása attól függne, milyen gyorsan kaphatna hatásos külföldi segítséget.

SZOVJET HADIJELENTÉS

A leningrádi katonai körzet vezérkara közli, hogy pénteken nem történt fontosabb esemény. A szovjet csapatok több szigetet megszálltak. Tizenkét ágyút, 57 géppuskát és 2 millió töltényt zsákmányoltak. A szovjet légi haderő bombázta a finn csapatokat és két repülőgépet lelőtt.

TAYLOR LÁTOGATASAI

Vatikánvárosból jelentik: Miron Taylor, Roosevelt személyes megbízottja pénteken felkereste Maglione bíboros-államtitkárát, majd Msgr. Tardinit, a kongregációk főtitkárát és Montini helyettes-államtitkárát kereste fel.

DÉLAFRIKA SEGÍTSÉGE FINNORSZÁGNAK

Genfben jelentik: Andrews, a Dél-afrikai Unió állandó genfi megbízottja péntek délután Smuts tábornok, a Dél-afrikai Unió elnökének megbízásából közölte a Népszövetség főtitkárával, hogy kormányva 50.000 font sterling értékben élelmiszereket küld Finnországnak.

ANGLIA A SZÉNKÉPDÉS BARÁTSÁGOS MEGOLDÁSÁÉRT

Londonból jelentik az Avata: Angol hivatalos körökben még mindig nagy tartózkodást tapasztalnak az olasz tiltakozó jegyzékre adandó angol válasz tekintetében. Ugy tudják, hogy az angol válaszijegyzéket vasárnap nyújtják át az olasz kormánynak. A jegyzékben az angol kormány kifejezésre juttatta majd azt a kívánságát, hogy a két ország közti félreértést barátságos módon intézzék el.

Bastianini londoni olasz nagykövete péntek este megjelent az angol külügyminisztériumban s megbeszélést tartott Halifax külügyminiszterrel.

WELLES PÁRISI TARGYALÁSAI

Párisból jelentik az Avata: Welles amerikai helyettes külügyi államtitkár pénteken Marfi amerikai fgyvivő kíséretében felkereste Chaumets belügyminisztert, akivel másfélórás megbeszélést tartott. A megbeszélés után Chaumets csak annyit mondott, hogy szerencsésnek érzi magát, hogy szívélyesen elbeszélgethetett Wellessel, akihez régi barátság fűzi. Welles ezután fogadta De Laboulet volt washingtoni francia nagykövetet, majd Bonnet igazságügyminisztert kereste fel. Szombaton Reynaud pénzügyminiszter ebédet adott Welles tiszteletére.

AZ OLASZ TESTÜLETÜGYI BIZOTTSÁG ÜLÉSE

Rómából jelentik: Az olasz központi testületügyi bizottság szombaton délután a Venezia-palotában Mussolini elnökletével ülést tartott.

ELADTAK A GRAF SPEE RONCSAIT

Montevideoból jelentik: A montevideói német követ és egy ottani vállalkozó pénteken adásvételi szerződést írt alá az Admiral Graf Spee német cirkáló roncsainak megvételéről.

Ma, vasárnap d. u. 1/4 órákor a Kat. Otthonban, utoljára

A NÉMA LOVAG

Színháték. — Jegyek 25, 20, 15, 12, 10, állóhely 8 dináros árban elővételben kaphatók délelőtt 10-12 és délután 2 óratól kezdve a Kat. Otthonban pápai pénztáránál

Ádám János csak akkor javul meg, ha apja gondozásba veszi

A betörő szökés közben gondosan olvassa az újságokat, hogy tájékozódjon a nyomozásról

Ádám János, a hírhedt betörő kihallgatása most folyik a noviszádi rendőrségen. A rendőrség bünygyi osztályán tegnap délelőtt ismertették a sajtó képviselői előtt Ádám János kalandjainak történetét.

Ádám János ez év január 9-én szökött meg a petrovgrádi börtönből. Egvik közeli szőlőbe ment és ott rejtőzött el. A szőlő kunyhójában talált egy drót darabot, ez a drót volt egész későbbi munkálkodásának alapja. A drótból állkulesot formált és éjszaka beszökött a városba. Ott

az állkules segítségével betört három üzletbe,

de csak sovány zsákmányra tett szert. Meglátogatott többek között egy szabóműhelyt is, ahonnan kész öltözet ruhát emelt el, mivel ruhája nem volt alkalmas arra, hogy benne a városban sétáljon. Kevés pénzre is szert tett. Az elég volt arra, hogy Noviszádra utazzon.

Noviszádon elment Risztics Alekszandarnak a Temerini-uten lévő vendéglőjébe. Ott üldögélt egész nap. Látta, hogy a vendéglőben lévő mechanikus-billiárdasztal pénztárfiókjába sok pénzt dobznak. Megszületett a haditerve. Éjszaka visszafért a vendéglőhöz, állkulesal behatolt,

felfeszítette a pénztárfiókot, ahonnan ezer dinárt bányászott elő.

Ezzel már megkezdhetette noviszádi karrierjét. Megismerkedett Radakovic Gyorgyve Temerini-uti munkás Zorka nevű lányával. A lánynak órárt és pénzt ajándékozott, ezzel szemben jó buvóhévet talált nála.

A következő napokban több betörést kísérelt meg. Az Erdős-Rekord cég helyiségébe azért nem tudott behatolni, mert a házőrző kutya megakadályozta.

Fel akarta törni a Kralia Petra II. utcán lévő Irsay-féle fegyverkereskedést is.

Este 9 óra tájban be akart surranni a házba, hogy éjfél tájban az udvar felől feltörje az üzletet. Azonban nem volt szerencséje. Találkozott a ház mesternével, aki megkérdezte, kit keres.

— Dr. Ecksteint — mondta —, mert tudta, hogy a házban lakik.

Az asszony gyanútlanul tovább engedte. Ádám felment a lépcsőkhöz, de nem tért be dr. Ecksteinhez, hanem folytatta útját a padlásra. Ott töltötte az éjszakát. Észrevette, hogy a padlásan nagymennyiségű füstöt sertéshus van. Reggel

leakasztott kilenc sonkát és eltávozott.

A sonkát a fürdőpark közelében adta egy ismeretlen férfinak.

Ezután járt Nisevics üzletében és Hirschenhauser Leó raktárában. A két betörés után Pancsevóra szökött és ott ismerkedett meg Pánics Nadezsával.

ADÁM JÁNOS

Az újságírók kérésére a hírhedt betörőt és »menyasszonyát« erős rendőri fedezettel bevezették a bünygyi rendőrfőnök irodájába, hogy néhány kérdésükre válaszoljon.

Ádám sovány, aprószemű fiatalember, valósággal Lombroso-típus. De értelmesen beszél.

— Miért tért rossz útra? — kérdeztük

— Mert apám kitegadtott. Anyám meghalt, apám újra megnősült és akkor tagadtott ki.

— Miért nem javul meg, látja, sokkal jobb a becsületes élet, mint a bűnözés...

— Ha kiszabadulok megjavulok, de csak akkor, ha apám gondjaiba veszi.

Ha még mindig nem akar rólam tudni, továbbra is betörő leszek.

Mit tehetek mást. Apám gazdag ember, Petrovgrádon házai vannak, amellet — amint hallom — Amerikából tizenhat millió dollárt is örökölt, hát támogathat. A foglalkozásom technikus, kaphatok munkát is.

Ezután beszél a szökéséről. Elmondja, hogy betörései után mindig megvette valamennyi újságot, hogy lássa, mit irnak róla.

Szereti a dicsőséget.

Amellet tudni akarta azt is, hogy a rendőrség milyen irányban nyomoz utána.

Mellette áll Pánics Nadezsda is. Dühös, mogorva arccal tekint az újságírókra, látszik, legszívesebben felnyársálná őket.

— Ha kiszabadulnak, hozzámegy Ádámhoz? — kérdezzük a »menyasszonyt.

— Nem, ezekután semmi szín alatt nem leszek a felesége

— válaszol erélyesen.

A két letartóztatott hamarosan a bíróságra kerül, hogy elvegyék méltó büntetésüket.

Felemeltek az állami nyugdíjasok járulékait

A katolikus lelkészek fizetését kiegyenlítették a görögkeleti lelkészek fizetésével

Beogradból jelentik: A kormány törvényerejű rendeletet írt alá az állami nyugdíjasok járulékaiknak felemeléséről.

A nyolc szakaszból álló rendelet részletesen szabályozza minden nyugdíjas drágasági pótlékát és egyéb illetményeit. Az új rendelet április elsején lép életbe.

Külön rendeletet adott ki a kormány a katolikus lelkészek állami fizetésének felemeléséről is.

A működő katolikus lelkészek fizetését 40, a nyugalmazott katolikus lelkészek fizetését pedig 75 százalékkal emelik.

Ezzel a katolikus lelkészek javadalmazását kiegyenlítették a görögkeleti lelkészek fizetésével.

A rendelet visszamenőleg március elsejétől érvényes.

A budapesti Operaházban a Denevért adják a jugoszláviai vendégek tiszteletére

Március 13-ig lehet jelentkezni a kitanulólóvonatra

Ismeretes, hogy a Putnik március 19-én kirándulóvonatot indít Budapestre, amely onnan március 26-án tér vissza. A vonatjegy harmadosztályon 260, másodosztályon 350 dinár személyenként. Jelentkezni

legkésőbb március 13-ig lehet a Reggeli Ujság kiadóhivatalában.

A jelentkezőknek hatósági engedélyt és két fényképet kell beadni, valamint 50 dinárt a vízumra.

A budapesti Operaház a vendégek tiszteletére diszeldadást ad. A diszeldadást eredetileg március 21-re tervezték, de mivel ez a nap nagycsütörtök, a diszeldadást vasárnap, husvét napján tartják meg.

Strauss »Denevér« című operettjét hozzák * színre parádés szereposztásban.

Az operettet nagyszabásu balett egészíti ki. A Denevér előadására ajánlatos a Putniknál előre megváltani a jegyet, még utazás előtt, mert jegyeket csak korlátolt mennyiségben adnak ki

Elsőrangú
EZUSTROKAK
JUTÁLYOS ÁRAK!
„HERMELIN“ Neviszád, Kralia Petra II. u. 40. udvarban
Jugosl. Krznarska Industrija A. D. INDIJA
bizom, lerakat

Fejfájásnál ? **Gyamaniden**

Ogl. reg. pod S. B. 1318 od 15. XII. 1938

Gondoskodjék a rendszeres békiürülésről, próbálja ki a Leo-labdacsot, mely már 5-6 óra múltán könnyű és kellemes békiürüléshez segít. Registr. bírd 1938, 28. X., Sp. Nr. 969

Leopillen
(Leo-labdacsok)

HALLÓ!

Cordell Hull amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya 55 állam kormányával összefogásban lépett a világ gazdasági helyzetének megjavítása céljából, természetesen a háború befejeztével. A legtöbb állam kedvező fogadtatásban részesítette az Egyesült Államok kezdeményezését.

Az angol király és királyné pénteken este elhagyták a Buckingham-palotát és Windsorba utaztak.

A bolgár kormány törvényt adott ki, amelynek értelmében minden bolgár állampolgár 2-7 napi keresetét államvédelmi célokra köteles befizetni az állampénztárba.

A bolgár dohány iránt nagy érdeklődést mutat a külföld. Szmirnov, az új kereskedelmi megbízott nagyobb mennyiségű dohány vásárlásáról tárgyal, amit a szovjet petróleummal fizetne. A dohányárak a kereslet következtében emelkednek.

A Németországban levő jugoszláv újságírók tegnap megtekintették az AEG gyártelepet. A jugoszláv újságírók a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a legnagyobb németországi villamosági gépgyárról.

Kantoni japán körök értesülései szerint a japán csapatok ismét bevonultak Csung-Csam városába, amely a Kvantung öböl nyugati részén fekszik. A japán csapatok öt hónap előtt kiűrték ezt a várost, mert az Sunjatszen szülővárosa.

A spanyolországi Mursiában tűz keletkezett egy műtrágyagyárban. A tűz átterjedt a gyár kénraktáira is, amelyek sorban felrobbantak. A tűz lokalizálását lehetetlenné teszik a fojtó gázok. A tűzoltók gázálarokkal vonultak fel a gyári tűzoltásához.

A francia kamarában Leon Blum szocialista, Frossard szocialista köztársasági és Lorand köztársasági képviselő interpellációt jegyeztek be, hogy a kormány adjon felvilágosítást a finnországi eseményekről.

A leipzig-i tavaszi mintavásár véget ért. Beavatott körökben úgy tudják, hogy az idei vásár a kiállítók minden várakozását felülmulasztta. Egész sor új külföldi vásárló jelent meg a mintavásáron. A vas- és acélgyárosok szerint áruik iránt még sohasem mutatkozott olyan nagy érdeklődés, mint a most zárult tavaszi vásáron.

Február utolsó napján jelent meg a »Wiener Zeitung« utolsó száma. A lap, amelyet 237 évvel ezelőtt, 1703 augusztus 3-án indított meg Schönwetter Johann Baptist »Wienerische Diarium« néven, mindig hivatalos jellegű lap volt. Az új 1780-ban vette fel a »Wiener Zeitung« nevet.

A magyar család aranykönyve

Dr. Zemplényi Imre igazgató-főorvos utóérő munkáját a Reggeli Ujság adta ki először és ingyen juttatta olvasóhoz. A budapesti rádióól a jugoszláviai magyar népig

Csak aki a közegészséggel foglalkozott, tudhatja, mennyi helytelen szokás, milyen sok elöltelet él nemcsak a nép között, hanem közeposztályunkban is. Ha ez a balhiedelm csak anyagi károkat okozna, valahogyan még tűrhetők volna mondható. De a babona és tudatlanság amikor közegészségünkről van szó, egyenesen népünk életét támadja meg. Nincsen statisztika arról, hogy mennyien szenvednek önhibájukból származó apró mulasztásuk miatt és hányan pusztulnak el a tudatlanság következményeképpen. A figyelő orvos azonban világosan látja ezt a szörnyűséges állapotot.

Ez indította dr. Zemplényi Imre igazgató-főorvost, hogy hosszú évek sok munkája által szerzett tapasztalatait feldolgozza és mindnyájunk számára közkinccsé tegye.

Tulajdonképpen arról van szó, hogy minden különösebb meg-erőtetés nélkül napi életünkben, mit kell tenni, hogy a betegséget elkerülhessük és a betegekben segíthessünk.

Zemplényi dr. gyakorlati módon és népszerű nyelvezettel megírt munkája nemcsak a jugoszláviai magyarságnak szánt ajándék, hanem az egész magyarságnak. A véletlen szerencse, hogy ez a nagyjelentőségű munka először nálunk lát napvilágot. Érdekes ennek a története. A Reggeli Ujság szerkesztősége állandóan kutat és érdeklődik olyan munkák után, melyek népünk javát szolgálják. A budapesti rádió egyik múltévi műsorában a vitaminokról tartotta' előadást. Az érdekes és igen tanulságos eszmefuttatásra, melynek erzője és felolvasója dr. Zemplényi főorvos volt, annyira megnyerte tetszésünket, hogy a lapunk keretében működő Közművelődési Tanács a szerzőtől a rádió előadást elkérte és az egyesületek részére, a népművelés szolgálatára kinyomattatta. Ilyen uton nyert kapcsolatot lapunk szerkesztősége dr. Zemplényi Imréhez, a magyar közegészségügy egyik legkiválóbb harcosához. Levelezésünkben elmondottuk törekvéseinket és az eredmény végül is az lett, hogy

dr. Zemplényi Imre igazgató-főorvos az éppen akkor elkészült nagy tanulmányának kéziratát, amelyet husvétkor ajándékozunk közönségünknek, elsősorban a jugoszláviai magyar nép számára bocsátotta rendelkezésünkre.

Szerkesztőségünk tisztában van azzal, hogy ezzel a nemzetmentő könyvvel csak akkor tesz szolgálatot, ha nem drága áron hozza forgalomba, mert akkor csak kevesekhez jut el, hanem ha ingyen minél nagyobb példányszámban juttatja népünk széles rétegeihez. Minden olvasónk jót cselekszik tehát, ha felhívja ismerőseinek és barátainak figyelmét erre a hasznos könyvre, aminek bárki birtokába juthat ha husvéti lapszámunkat megszerzi, mert dr. Zemplényi főorvos könyvét husvétli lapunkhoz ingyen mellékeljük.

A rendkívül szigorú tél óriási pusztítást végzett a halállományban

Súlyos helyzetbe jutottak az apatini halászok

Apatinból jelentik: Az apatini halászokra, akik ugyszólván az egész dunai halászatot uradják, az utóbbi évtizedekben fokozatosan súlyosabb és súlyosabb terhek nehezédnek. Nemcsak az állandóan súlyosbodó életkörülmények, külföldi piaci nehézségek, hanem már természetes akadályok is tornyosulnak a halászok cseppet sem könnyű munkája e.

Az idej abnormális időjárás viszonyok azután ugyszólván katasztrófa felé sodorják a dunai halászatot.

Munkatársunk ebben az ügyben Brandt Ignác báni tanácsoshoz, az apatini halászok egyik vezető szakértőjéhez fordult, aki a halászat jelenlegi helyzetét a következőkben vázolta:

— A jelenlegi viszonyok mint tudjuk, mindenkire egyformán súlyosak, de talán a legsúlyosabbak a halászatra. Az édesvízihalászatra amugyis súlyos terhek nehezédnek. Téli időben a halászok a holt idenyt arra használják fel, hogy használt szerszámokat kijavítsák és felrússítsák. A halásznak ehhez leginkább kenderre és pamutra van szüksége. Ezen nyersanyagok közül

a kender ára 100-150%-kal emelkedett

azóta, amióta a halász befejezte idejét. A pamut ára ugyancsak ilyen arányú emelkedést mutat, ehhez még

az is hozzájárul, hogy nehezebben szerezhető be.

— Mindez, — bár súlyos áldozatokkal ró a halászatra, — eltörpül az időjárás viszonyok okozta kár mellett. Az idej kíméletlen tél ugyanis már eddig is

kiszámíthatatlan kárt okoz a halászatnak.

A Duna Vaskapuig teljesen befagyott, nem is szólva mellékágról és tavairól. Még azonban a Duna állandóan váltakozó vízrajzi viszonyok folytán biztosítja a telei halaknak létfontosságát (friss vízzel friss levegő jön, friss táplálék stb.), addig a mellékvízekben ez nincs meg és a halállomány napról napra pusztul.

Eddigi megállapítások szerint a Dunaon kívüli halállomány eddig 75-80%-ban már el is pusztult.

Ez a kár felbecsülhetetlen, annál is inkább, mert kihatással van a jövőbeli halászatra és a kárt a halászat 2-3 éven belül sem tudja kivevni. A halászok azonkívül, hogy már a negyedik hónapja, egy dinárt sem keresnek, mert halásznál nem lehet, az áprilisban beálló tilalmi idő miatt, további három hónapig lesznek kereset nélkül. Emellett el vannak készülve arra, hogy a halállomány nagyarányu pusztulása folytán a jövőben még csekélyebb keresethez jutnak, mint eddig.

— Ezen a helyzetben az illetékes kö-

röknek segítenők kell azzal, hogy támogatják a halászokat és pótolják az elveszett halállomány egy részét.

A földművelésügyi minisztérium és a Dunabánság halászatú osztálya apróhatalak vásárlása és Dunába helyezése által nagyban segíthetnének a halászatban, amely elsődrendű államérdek is.

— A mai súlyos helyzet és a jövőbeni kilátások lassan arra bírják az apatini halászokat, hogy ezt, az államra nézve óriási fontosságú gazdasági pályát másra csoradják fel.

Uj olcsó rőfösüzlet
Ez kellett nekünk
és most megnyit!
1515-ön és vételkényveser nélkül tekintsen
százi újletemben
Plavšić Peter
NOVISZÁD, Nr. Petra II. (Futaki ut) 62

**A gyűlölet
rossz tanácsadó**
Tárgyalások a noviszádi
törvényszéken

A noviszádi törvényszék büntető
hármastanácsa két ügyben tartott teg-
nap délelőtti tárgyalást. Trivics Sztán-
kó jómódu szirigi földműves február
24-én átugrott szomszédja, Milenkovi-
cs Bosko udvarába, feltörte a kukorica-
magórét és

ellopott belőle két zsák csöves ku-
koricát.

A tárgyaláson a vádlottak beismerésben
volt és kifejtette, hogy tettét borz-
szuból követte el. Már hosszabb idő
óta haragban élt szomszédjával, amik-
or egy napon kukorica pogácsát ta-
lált az udvarán. Tüzetesebb vizsgálat
után megállapította, hogy

a pogácsákat víz helyett zsirszóda-
val készítették,

később azt is megtudta, hogy a »szá-
kács« a szomszéd volt. Milenkovics, a
vádlott szerint meg akarta mérgezni
baromfiállományát. A bíróság a káro-
sult és a tanúk kihallgatása, valamint
a perbeszéd elhangzása után bűnös-
nek nyilvánította Trivicsot és
három és félhavi szigorított fog-
házra ítélte.

Grujics Koszta gornykovilyi keres-
kedőt és Micsics Száva gornykovilyi
földművest azzal vádolta az állam-
ügyészség, hogy Grujics, mint községi
pénztáros és Micsics, mint községi el-
nök több esetben

visszaéléseket követett el.

A tárgyaláson a vádlottak ártatlansá-
gukat hangoztatták. A bíróság a bizo-
nyítási eljárás és perbeszéd után
ugy határozott, hogy az ügyben már-
cius 15-én tart ítélelhirdetést.

**Kárpátalja felszabadítá-
sának évfordulója**

Ungvárról jelentik: Kárpátalja fel-
szabadításának első évfordulóján,
ugyanabban az órában, amikor az
ungvári helyőrség csapatai megin-
dultak a Kárpátok felé, ünnepi kül-
sőségek közt avatják fel az ungvári
lektanya bejáratánál épült hősi em-
lékművet. A hősi emlékmű közel
két és fél méter magas gránittalapa-
zaton álló, három méter magas hon-
védelmet ábrázol, aki az egyik kezében
tartott kúrtót fújja, a másik kezé-
ben levő puskával pedig a Kárpá-
tok bércei felé mutat. Március 15-
én adja át Ungvár városa az ungvá-
ri gyalogezrednek azt a csapat-
zászlót, amelyet a város közönsége
ajánlott fel hálezredének.

**A szövetségesek
nem gondolnak a ver-
saillesi Cseh-Szlovákia
helyreállítására**

Londonból jelentik: Angol mérték-
adó helyen a magyar külügyminis-
ter legutóbbi beszédével kapcsolat-
ban kijelentették, hogy a Halifax-
Benes-féle levélváltás nem volt
egyéb, mint a jelenlegi helyzetből
folyó ügyek rendezése. Tájékozott
diplomáciai körökben közölték, hogy
a szövetséges hatalmaknak eszük-
ágában sincs a versaillesi Cseh-Szlo-
vákia helyreállítása.

HIREK

DERÜLT, SZÁRAZ IDŐ

Jugoszláviában tegnap tulnyomórészt
derült, enyhébb idő volt, a tengeremel-
léken és a magasabb hegyek környé-
kén többhelyütt boros, havas idő volt.
A tengeremlék kivételével mindenütt
erős éjszakai fagy volt. A legalacson-
nyabb hőmérséklet Debeli Lugon -17,
a legmagasabb Sibeniken +6 fok volt.
Várható időjárás március 10-re: Az
ország déli részén felhős, másutt
derült, száraz idő várható, éjszakai
fagyval. A nap fél 6 óra 8, lenyugszik
17 óra 30 perckor.

— **Noviszádi rendőri hírek.** Kelemen
Jozsef munkás feljelentést tett a rend-
őrségen ismeretlen tettes ellen, aki a
lakásából ellopott egy 300 dinár értékű
szürke télikabátot. — Brodarac
Katica noviszádi asszony Zvonimir ne-
vű fia elkötött hazulról és magá-
val vitt 600 dinárt. — A rendőrség
letartóztatta Zajc Jován munkanélküli
péket, aki beismerte, hogy az egyik
noviszádi vendéglőből különféle tár-
gyakat lopott. Zajc Balla Mária novis-
zádi asszony Sztévánovics ucca 8
szám alatti lakásán vett ki butorozott
szobát és a lopott holmival ott huzo-
dott meg. A rendőrség a tolvajt Balla
Mária fejlejtette tartóztatta Tóth István
magánalkalmazottat, aki munkaadójá-
tól, Ivanovics Dragicától eltulajdoni-
tott 300 dinárt.

SÉRVBEN SZENVEDŐK: Tapasz-
talt szakember által készített sér-
v-kötő a legbiztosabb segítség sér-
ben szenvedőknek! Szakszerű készí-
tést garantáljuk!

»TEHNIČKA ORTOPEDIJA«
modern kötszerintézet,
NOVISAD, Petra Zrinjska 1.
a postával szemben.

— **Hétfőn folytatják a szubotici**
Ruff csokoládégyár betörőinek kihall-
gatását. Szuboticiáról jelentik: Gájcs
Bogdan szuboticiai vizsgálóbíró tegnap
délelőtti befejezte a Ruff-féle csokolá-
dégyár harmadik betörőjének kihall-
gatását, a többi vádlott kihallgatását
hétfőre halasztotta. Az eddig kihall-
gatott Pálfi Dezső, Pálfi István és Virág
Rózsi mindent beismertek. Pálfi Dezső
elmondta valómsága során, hogy sógor-
nője, Pálfi Istvánné, aki 14 éven át
volt a Ruff-gyár alkalmazottja — és
mint takarítónőnek állandóan bejárása
volt az irodába, — adta meg a szük-
séges felvilágosításokat és beszélt rá
őket a betörésre. Pálfi Istvánné ezen-
kívül tudott a többi betörőről is. Szu-
boticán nagy érdeklődéssel tekintenek
a kihallgatások eredménye elé.

JEKO ODELA jelentik
István
Nagy választék flu és kislány ruhákban. Első-
rendű árak, olcsó árak. Noviszád, Nr. Petra II. 5

— **Ellétek egy hajdan jómódu szu-
boticiai órásmestert.** Szuboticiáról jelen-
tik: Vukicsevics Veszelin büntetőbíró
hármastanácsa tegnap délelőtti tár-
gyalta Kosztics Sztéván 44 éves szu-
boticiai órásmester tolvajlásának ügyét.
Kosztics hajdan igen jómódu ember
volt, saját üzlettel rendelkezett, ké-
sőbb azonban tönkre ment s az utób-
bi időben összeülkőzésbe került a tör-
vényrel. Legutóbb a rossz utra tért
órásmestert négyhavi fogházra ítéltek
feltételesen. Most az a vád ellene,
hogy a múlt év július 17-én a mun-
kásbörze építésénél feltörte és kifosz-
totta az egyik szerszámládát. A bírósá-
g a bizonyítási eljárás és a perbe-
széd elhangzása után bűnösnek nyil-
vánította Koszticsot és összbüntetésül
hathavi szigorított fogházat rótt rá. Az
ítélet jogerős.

— **Karikatura-kiallítás nyílik meg**
Noviszádon, Remigij Bratozs, a novi-
szádi Lloyd étterem zenekarának tag-
ja nemcsak kiváló zenész, hanem fel-
tűnően ügyes karikatúrista is, aki
mindenkiben meglátja azt, ami az il-
letőre jellemző, karakterisztikus, akár
az arcában, akár megjelenésében vagy
csak egy mozdulatában is megnyilva-
nuljon az. Szabad perceiben sorra vet-
te a legismertebb noviszádi fejeket és
lerajzolta. Mindezek olyan jól sikerül-
tek, hogy elhatározta, bemutatja tudá-
sát és rajzolt a nagyközönségnek és
ezért március 15-én a Lloyd kisterme-
ben megnyitja karikatúra kiállítását.
Remigij Bratozs rajzai annyira erele-
telk és ígérek sikerültek, hogy kiállítá-
sának feltűnően nagy sikere lesz.

— **A szenvedő, beteg nőket a ter-
mészetes »FERENC JÓZSEF«** kese-
rűviz könnyű, légv. belkiürüléshez
segíti Reg. S. br. 15485/35. 1592

— **NÉMET MŰKINCSEK KÖL-
TÖZTETÉSE.** Németországban az
állami muzeumok igazgatóságai a
légtalmai szövetséggel együtt igazi
német alaposdoggal gondoskodtak
arról, hogy a háboru réme ártalmat-
lanul suhanjon el a műkincsek fel-
től. Ennek az európai kultúra szem-
pontjából is nagy a jelentősége, hi-
szen Németország műgyűjteményei
világviszonylatban is páratlan érté-
ket képviselnek. A veszély csökke-
nése érdekében természetesen keresz-
tül vizsgál a műkincsek »decentrali-
zálását«, ami sokszor roppant nehéz
feladatok elé állítja a szakembere-
ket. Muzeumi körökben valóságos
csodákat remélnék a műkincsek hi-
hetetlen érzékenységről. Nem elég,
hogy a képeket, szobrokat, fadarag-
ványokat, kerámiai remekműveket
»bombabiztos« pincékben helyezték
el, elsőrendű fontosságu az is, hogy
az ideiglenes otthon éghajlati viszo-
nyai megfeleljenek az illető műalko-
tás természetének. A német szerve-
zettség e tekintetben pompás mun-
kát végzett. Egyrészt arról gondos-
kodott, hogy a művészeti ritkaságo-
kat a rizikó csökkentése kedvéért
valósággal szétszórja a birodalom
egész területén, másrészt azt sem té-
vesztette szem elől, hogy e szétlét is
óvott régiségek sajátos életfeltéte-
leit új helyükön is megteremtse. A
festményeknek például, hogy épen
maradhassanak, friss levegőre van
szükségük. Nofretete királyi több-
ezeréves, világhírű feje viszont any-
nyira érzékeny minden éghajlati
változással szemben, hogy légmente-
sen elzárva került új, ideiglenes he-
lyére. A felbecsülhetetlen értékű
egyiptomi szobormű persze állandó
megfigyelés alatt áll. A fadaragvá-
nyok számára a levegőnek egy bizo-
nyos nedvességi foka elengedhetet-
len, különben megrepedeznek. Álla-
lában ezeket is hermetikus elzár-
tságban tartják és sűrűn ellenőrzik.
Az ó-görög ogyagműveket is ha-
sonló gondokkal óvják meg a háboru
s az időjárás esetleges veszélyeitől.
Ez mind együttvéve a szakembere-
től nem mindennapi áldozatkészséget
és ügybuzgalmat követel.

— **Befejezték a vizsgálatot a bács-
petrovosezlói betörés ügyében.** Bács-
petrovosezlóról, mint jelentették, feb-
ruár 29-én éjjel ismeretlen tettesek be-
hatoltak Löwl Billa vaskereskedésbe,
felfeszítették a pénztárszekerényt és el-
vittek belőle 2000 dinár készpénzt. Az
ügyben a vizsgálatot most befejezték
és megállapítást nyert, hogy a betö-
rők az üzletajtó lakatját leütötték, ugy-
szintén lefeszítették a pénztárszekerény
wertheimzárát s így jutottak a pénz-
hez. Az üzlet akatját csak harmad-
nap sikerült megtalálni egy idegen ud-
varban. Az üzlet 50 000 dinárra volt
biztosítva betörés ellen, a kár így
megtérdül.

Fájdalmatlan hatás

Darmol tulajdonsága. E mellett
kellemes a használata: nem kell
leáztatni, pillulát nyelni vagy ke-
sérűzőt sokat ivatni! A Darmol
józu mint a csokoládé. Ne kísé-
reljezzen kipróbálatlan szerekkel.
Szabályozza emésztését a kedvelt
hashajtó.
DARMOL
30 EVE
DARMOL Pálinkában kapható

**Molotov
Lenin-rendet kapott**

Moszkvából jelentik: A szovjet
legfelső tanácsa elhatározta, hogy
Molotov külügyi népbiztosa a szov-
jetállamnak tett szolgálataiért
50. születésnapján a Lenin-rendet
adományozza. Ezenkívül több várost
Molotovról neveznek el.

— **VRBÁZI HIREK.** Egyházi kö-
rök közbenjárására a kulai járás pro-
testáns községeiben nem engedélyez
táncmulatságokat a nagybójt idejére
a fősolgabírórság. — A községeben ka-
tonai lóvásárló bizottság tartózkodik,
mely három évesnél idősebb sötét lo-
vakat vásárol. — A Magyar Közmű-
velődési Egyesület kedden tartotta el-
sős rendes közgyűlését a »Posta« ven-
dégelőben igen mársékelt érdeklődés
mellett. A hatóság képviselőitében La-
lin Jován jegyző jelent meg, kit Bo-
ross Pál ideiglenes elnök meleg sza-
vakkal üdvözölt. Szabó István o'vaste
fel ezután titkári jelentését. A köz-
gyűlés felhatalmazta az ideiglenes ve-
zetőséget az ügyek további viteére s
megbizta a választmányt a tagtobor-
zás megszervezésével és a költségvetés
összeállításával. Március 16-án este 7
órákor Tábori György vendéglőjében
tartanak megbeszélést. — Figyelmez-
tetik a lakósságot, hogy mindazok,
akik légvédelmi gyűlésre vagy tanfo-
lyamra idéztet kapnak, feltétlenül je-
lenjenek meg, mert különben összeül-
kőzésbe kerülnek a mozgósítási tör-
vényrel, ami súlyos büntetéssel jár. —
A községi előljáróság 1940 évre Kru-
muz Pál lisztkereskedőnek adta bére-
be 16.800 dinárért a vásári helypénz-
szedés jogát. Az elmúlt évben 16 050
dinárt fizetett a bér. — Április 1-én
a Reich és Friedmann nagykereske-
déstől Zsvikovic Vidó nisi lakos veszi
át a nagytrafikot. A nagytrafikban
Torzsa, Kucura, Bácskodobropolye,
Sztárvbász és Novivrbász részére
szolgáltatják ki a dohánygyedárusítá-
si c'kkeket. — Április 2-án a kulai
községi házán bérbeadják a Kula-Fe-
ketics között megszüntetett vasutvonal
31 holdnyi területének fűkaszási és
legeltetési jogát. A kikiáltási ár 4000
dinar.

— **A német rendőrség a nyerész-
kedők ellen.** A német rádió egyik
legutóbbi adásában erélyes szavak-
kal fordult a háborus nyerészkedés
ellen. »A német rendőrség — mon-
dotta többek között — ugy fog el-
bánni a nyerészkedőkkel, mint ahogy
elbánnak azokkal a hajókkal, ame-
lyek csempészárut szállítanak Ang-
liának — nem lesz módjuk rá, hogy
másodszor is ilyesmivel kísérletezze-
nek«. Figyelmeztette ezután a kö-
zönséget, hogy az ilyen nyerészke-
déseket a hatóság tudomására kell
hozni és ez ugyanolyan kötelesség,
mint »az őrzemé, aki ráló a gya-
nus idegenre«.

Vidékiek találkozóhelye

Szuboticán az Engelbrecht féle ét-
terem. Kifutó hazikoszt, szolid árak
Ébed 8.— vacsora 6.— dinár. Pastseva ul. 5.

**A ROHICSI (ROGASKA) ÁSVÁNYVIZ
GYÓGYHATÁSA CSONTFAJDAL-
MAKNÁL ÉS CUKORBETEGSÉGNÉL**

A DONAT ásványvízzel nagyon jó
eredmények érhetők el.

— Bácsopolai hírek. A bácsopolai csendőrség letartóztatta Vilovszki Szlobodán 24 éves potiszki-szveti-nikolai kéményseprőjét, aki Topolán érdekes módon károsította meg a háztulajdonosokat. Vilovszki pár évvel ezelőtt Szabó Ferenc volt bácsopolai kéményseprőmesternél volt alkalmazásban. Szabó mintegy másfél hónappal ezelőtt öngyilkos lett és amikor ezt Vilovszki olvasta az újságokból, Bácsopolára utazott és mivel ismerte Szabó volt munkakörét, felkereste a háztulajdonosokat és felvette tőlük a kéményseprési díjat, azt állítva, hogy Szabó özvegye őt vette fel üzletvezetőnek. Az átvett pénzekről egyszerű nyugtát adott ki. Ilyenformán többszáz háztulajdonostól vette fel az egész évi kéményseprési díjat. Hogy mennyi az általa összeszedett pénz, azt pontosan még nem tudni, mert a csendőrség Kohn Alekszandar csendőrőrmester vezetésével most állítja össze a károsultak névsorát. — A Merkur magántisztviselők betegségyelzője bácsopolai fiókját megalakították. Az igazgatóságba Kovács Sztrikó Istvánt, Buchvald Bélát, Bacsa Lajost, Fischer Albertet és Klein Ignácot választották, helyettesek lettek Rakk Lajos, Vljakovic Radojka, Gergely Mariska, Vig Andor és Danon Mór. A felügyelőbizottság tagjai Bénéis Simon, Kiss Lajos és Held Jakab, helyettesek Kerekes József, Hajnal Antal és Buchvald Viktor. A közel jövőben kiírják a pályázatot az orvosi állás betöltésére. — A pénteki hetipiacon a következő árak alakultak ki: buza 200, kukorica 145—148, árpa 160 dinár métermazsánként, hizott sertés 9—10, marha 4—4.50, borjú 4—5, kövér kacsa 14, kövér liba 14, tyúk 12 dinár kilogrammonként, vaj 28, turó 4 dinár, tojás 90 para darabonként.

**Ólomkristály szervizek
Aich Nándornál
Noviszád**

— A Szt. Alajosról elnevezett noviszádi Női Mária Kongregáció ezton értesíti tagjait, hogy március 10-én, vasárnap d. u. 1/2 órákor tartja meg restaurált zászlajának szentelését. Kérjük a tagokat, hogy az ünnepegen minél nagyobb számban jelenjenek meg. — Az Előjáróság.

— Növényharmat posta. Ma lejár a pályázatunk. A vasárnapi keltezésű leveleket még elfogadjuk! A mai honorált versek:

A százéves patkából

Növényharmat üdít, ápol!

D. Gyula, Mali Igyos

*

Bacillusok kapuja a szád!
Állíts rá őrt! Véd, üdít magad,
Vedd a százéves tapasztalat
Zöldüveg »Növényharmat«!

D. Imre, Mali Igyos

*

A huszadik század csodája,
Ezért mindenki csak ajánlja,
Legjobb bajra egyszerűen hat,
A valódi, zöld »Növényharmat«!

Rosenzweig Béla, Bács

Marad az anyós!

Egy vidéki egyetemi városban lelkes nyelvvelők azon fáradoznak, hogy a magyar nyelv régi, rosszul képzett szavait új, megfelelőbb kifejezésekkel pótolják. A szavak között, amelyekre helyesebb, találhatóbb kifejezést keresnek, szerepel az anyós szó is. Nemesak nyelvészeti szempontból tartják kívánatosnak föleseresését, de a szóhoztapadt humoros és gúnyos karakter miatt is. Olyan új szót keresnek, amely tekintélyt és tiszteletet kölcsönöz a név viselőjének. A nyelvészek vitája és önkéntesen felajánlott közötti műkedvelő nyelvújítók közreműködése természetesen nem nélkülözi a humor és gúny szípköréit sem. Sok tréfás javaslat érkezett a bizottsághoz és számbavevé a komoly indítványokat is többszáz kifejezés között kellett választaniok.

A változatos szóképzések sorában ajánlották többek közt ezeket a kifejezéseket: kis-mama, másod-mama, mormota-mama. Nagy sikere volt annak az ötletnek, amely a modern háboru hadászati szakkifejezései között keresett megfelelő szót az anyós szerepének jellemzésére és azt ajánlotta, hogy nevezzék őket egyszerűen »Blitzkrieg«-mamáknak, magyarul: »világháboru-mamáknak«. A nyelvészek azonban végeredményben mégsem tudtak (vagy nem mertek) új nevet adni az anyósoknak. Amellett döntöttek, hogy maradjon minden a régiben. Az anyós maradjon továbbra is anyós. Ugy sincs remény rá, hogy egyhamar megváltozna.

Tánciskola! NEMES

Hotel Szloboda

Ma, vasárnap

vendégeszt

Kitűnő zene! Belépődíj 5 dinár

— Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.

— Hölgyek szives figyelmébe! Tiszteletteljesen közlöm, hogy számos esztendei bécsi működésem után Noviszádra költöztem és a Kralyica Mária bulvár 7 szám alatt modern fűzőszalont nyitottam. Fűzőim a legmodernebb párisi és bécsi modellek után, mérték szerint készülnek. Készíttek ezenkívül orvosi előírás szerint gyógyfűzőket és haskötőket is. Örömmel állok az igen tisztelt hölgyek rendelkezésére, Buchwald Ida, Noviszád, Kralyica Mária bulvár 7.

„Drenka” szalon

Az elegáns hölgy
DIVATSZALONJA

Noviszád, Katolikus porta 1. I. em. Telef. 41-08

— Sztáribecsei hírek. A sztáribecsei közös protestáns templomban ma, vasárnap délelőtt 10 órákor evangélikus istentiszteletet tart Flachbart Károly novibecsei lelkész. — A sztáribecsei Alsóvárosi Katolikus Kör március 17-én, vasárnap délután 2 órákor tartja évi rendes közgyűlést Csizofszky István plébános elnökle alatt az egyesületi otthon nagyertermében. — A sztáribecsei Ipartestület évi rendes közgyűlést február 17-én, vasárnap délután 2 órákor tartják meg a testület dísztermében. — Sztáribecsen a jövő héten a Sóti-gyógyszertár tart éjjeli ügyeleti szolgálatot. — Dr. Vlahovics Milenko állatorvos vasárnap délelőtt vetített képekkel kísért ismeretterjesztő előadást tart a »Korzó« moziban a veszettségről.

— Dr. Holländer (volt Brezovszki) szanatórium, Noviszád, Kr. Petra II. 175. Telefon 24—26. A Vajdaság egyik legjobban felszerelt magánkórháza. Sebészet, belgyógyászat, szülészet, orthopédia. Szabad orvos választás.

Chateau „Fruskogorac”
Médicenteraube (Ledniva)
Szalakszia (leber, vörös)

és a többi csemege és asztali forrásokból
válassz ki mindennapi italodat!

Fruskogorac K. D. Noviszád

BUDAPESTEN

GUNDEL

ÉTTERMEIBEN

találkoznak a terített asztal
örömeinek barátai.

GELLÉRT SZALLÓBELI ÉTTERMEIBEN

Mursi Elek cigányzenekara muzsikál,
a délutáni táncos Illnitsky jazz-ze-
nekara szolgáltat zenét. Nyáridőben
szellős terraszok

ALLATKERTI ÉTTERMEI ÉS KERTELYISÉGE

a legjobb közönség találkozóhelye.
A termekben Beretvárs ül a zongoránál,
nyáron a kertben K'ss Béla
monstre cigányzene játszik. Világ-
rú konyha. Csapolt sör. Fajborok.

— A noviszádi Beltéri Katolikus Kör közgyűlése. Ma, vasárnap délután pont 3 órákor tartja a noviszádi Beltéri Katolikus Kör ez évi rendes közgyűlést a Katolikus Otthon I emeleti egyesületi helyiségében. A tárgysorozat főbb pontjai a múlt évi beszámoló, a zárszámadások ismertetése és jóváhagyása, valamint a választmány kieső egyharmadának megválasztása.

Fűző UJDON- STROMER
SÁGOK MIDERSZALON

Noviszád, Usztavszka u. 18

— Kérelem. Beretka András szegény bácskogradistei földmunkás arra kéri azokat, akik a fiával, Beretka Mihály, apja András, 1895 július 3-án született Bácskogradistevszelén, együtt voltak katonák a 28. gyalogezrednél a Montegrappánál 1918 június 5-én vívott ütközetben, adjanak életjelt magukról. Ugy tudják, hogy a fiut a 22-es sebesült vívók temették el június 7-én, miután lőtt sebébe belehalt. Két tanu kellene, hogy az apa kis segítyt kaphasson.

— ÉLESEN LÁT, mint a sas,
diplomás optikus Kriszthaber szem-
üvegén. Szubotica, Alekszandrova 7.

**NÖKET IS BEOSZTANAK
AZ ANGOL HADITENGERÉSZET**

HADMŰVELETI OSZTÁLYÁBA

Az angol flotta, biztos, győz, ha a
Hadműveletkebe nőket is bevon
Hisz' régen tudjuk már, hogy aki
[nővel
Harcol, az nem viszi el szárazon.

FANYAR TÓBIÁS

Ezüst és kék-

RÓKA

SPITZER-nél

Szubotica Karadordjev trg 9

SZINHÁZ-FILM

Loránth Vilmos,

aki hajdan a „Buksi” szerepében hódította meg Noviszád közönségét

Hódolatát küldi egykori hőzönségének és vágyódva gondol a katolikai ürmöscse

— Saját munkatársunktól —

(Budapest, március.) — Teljes készütséggel folynak a »Tokaji aszu« próbái. A darabot március 15-én mutatják be s ezzel az operettel a régi szép idők romantikája tér vissza Budapestre. Nagy nevek találkoznak a színlapon, amely Fedák Sárít hirdeti a darab főszereplőjeként. Magyarországon nagyon kevés azok száma, akik nem látták még Zsaszát. A jugoszláviai ifjabb generációval a Tokaji aszu bemutatójáról készülő illusztrált interjuval ismertetjük meg Fedákot. Most a másik »nagy«-ról írunk, Loránth Vilmosról, aki nem színpadi szereplője, hanem »csak« rendezője a darabnak. Arról a Loránthról írunk, aki

az utóbbi husz évben sok olyan nagyoperettet rendezett, amely megérte a 125., 150., 175. és a 200. előadást is...

Loránth Vilmos és a Budai Színház fénykora úgy össze volt nőve, mint például a számi ikerpár. Nélküle nem lehetett elképzelni a régi Horváth-kerti nyárestéket. A romantika s ta'án az idők hanyatlása is, elpusztította a Budai Színházat, az ásó, fejsze és csákány az árnyas platánok hód sugaras séfanyait. A csendet, a drága, idegnyugtató lombzugást, amit nem zavart más, csak boldogan hancurozó gyerekek zivaja s a zöld bódéből kiszűrődő zene — modernné tették: a hatalmas arányban fejlődő városrész zür-zavaros kakofóniája ma itt az ur.

A Budai Színházat befedte a mult s vele együtt visszavonult Loránth is. Megelégedett azzal, hogy az elért jubileumokon, vacsorákon emlegették, lapoknak soha nem nyilatkozott. Hogy most mégis bőbeszédű lett, kisdíáként üdvözlő sorokat írt és fényképet adott, annak a mi drága Bácskának az oka. Latabár és a többiek, akik valamikor járták a Bácskát, csak ők tudták annyira felélénkíteni Bácska nevének említésére, mint Loránth, aki szűkebb hazánk nevének említésére másodperc alatt vetkezte le a magáról a zárkózottságot s multban járó, mosolygó fiatalemberré változott.

Emlékszik mindenre, Noviszád minden zugára, kövére.

— 1913-ban és 14-ben Füredi Béla pécsi társulatával jártam a Bácskát, amelyre ma is olyan könnyes szeretettel gondolok, mint ha a szülőhazám lett volna. Újvidéken olyan sikerem volt a Buksiban, hogy a közönség nagy szeretetben azonnal Buksira keresztelt. Ez a becenév azután annyira rajtam maradt, hogy arrafelé mindenki így hívott. Egyszer, ottar-tam után néhány évre, amikor marhakecsiban utaztam át a város s a fiatalság egy külön tménye a pályaudvaron korzózott és meg-látott, igazi kedves, de sajnós,

hiábavaló bácskai szeretettel kiáltozták utánam:

Buksika, szálljon le... Buksi, maradjon itt!...

Sok keserűségen, csafódáson megy át az ember, de az ilyesmit nem felejt el soha... Azután nem lehet elfelejteni azt az értékes szomszédságot se, amit Kamenica és Karóca nyújt (cseltint hozzá s kezdjük érteni a nagy »honvágy« okát): Tudja, most, a Tokaji aszu rendezése közben hányszor eszembe jut az az idő, amikor süvővény voltam az ivászatban és »tárgyként« szállítottak hazá szerény lakásomra!... Isienem, hova is multak azok a régi, szép idők...

Bácskai elkalandozásunk félórája után visszatértünk Budapestre, a Tokaji aszuhoz.

— A régi nagyoperettek és zenés vígjátékok keresztézése lesz a

Ma délután a noviszádi Katolikus Otthonban:

A Néma lovag harmadik előadása

A noviszádi Katolikus Kör drámai műkedvelő együttesének eddigi sikerei igazolják, hogy a noviszádi közönség a szórakoztató darabokon kívül méltányolni tudja a komoly művészi törekvéseket is. Az »Ur katonái« és az »Abbé« sorozatos előadásai után most már a Néma lovag is eljutott a harmadik előadáshoz, amelyet a Kör vezetősége eredeti tervétől eltérően a közönségnek engedve tűzött műsorra, mert a Néma lovag iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik.

A nagy érdeklődés Heltai Jenő költői szépségű művének éppugy szól, mint a kifogástalan előadásnak. Ez az előadás, amelyet Haits István rendezett a tőle megszokott nagy hozzáértéssel, nemcsak a noviszádi, hanem az egész jugoszláviai magyar műkedvelésnek egyik csúcsteljesítménye. Opasits Margit, Radoszavlyevics Lajos és Haits István főszereplők játéka még azt a nézőt is száz százalékban kielégíti, aki éppen az utóbbi hetekben a magyar filmekből megismerkedett a magyar hivatásos színjátszás magas színvonalával. Az előadásnak legnagyobb dicsérete azonban, hogy ezen a három oszlopon kívül a többi kisebb-nagyobb szereplő is megüti azt a mértéket, amelyet az egyöntetűség megkíván s nincsenek hézagok a fő-és mellékszereplők között, ami műkedvelőknél sokszor előfordul.

A mult vasárnapi előadásnak telt háza volt s bizonyos, hogy a Katolikus Otthon színházterme a mai, harmadik előadásra is megtelik. Az előadás félnégy órakor kezdődik mérsékelt helvárakkal. Jegyek elővételben délelőtt 10—12 között a Kör elnökségi helyiségében, délután 2 órától kezdve pedig a színházterem pénztáránál kaphatók.

darab — adja meg a magyarázatot. Van benne egy szorgalmas parasztasszony, akinek négy leánya van.

Az asszonyosság Fedák Sári lesz s ez már maga is biztosítja a sikert.

Három felvonáson keresztül azon fondorlatoskodik, hogy minél jobban férjhez adja lányait. Az épkezláb darabot Szilágyi László írta, Eisemann Mihály fülbemászó zenét szerzett hozzá.

Nagy szerepe van a darabban Zimonyi Mártának, Somló Valinak, Szilassy Lászlónak és Földényi Béának.

Hiszem, hogy a darab befut és számos előadást ér el. A közönség szívesen megnézi az operettet, ha épkezláb történetet kap és nem naiv mesét tárnak eléje ho'mi királyfiról, aki pincérré vedik szerelmi cselszövésből vagy megfordítva. Ma csak azt szabad megírni, ami elhíhető.

— Hány operettet rendezett eddig?

— Ha én azt úgy hirtelenben tudnám!... Tizenhét évig voltam a Budai Színház rendezője, tehát ott minden darabot én rendeztem. Sok lenne minden darab címét elsorolni, meg aztán nem is gondoltam arra, hogy egyszer majd számot adok erről, mindössze azt tudom, hogy

eddig még minden darab, amit rendeztem, belesett a színpad felüli szériába.

— Mondjon valamit az életéről.

— Ez a legnehezebb. Nem rendezőnek készültem. Akadémát végeztem, azután jöttek a felelhetetlen bácskai évek, majd a Nemzeti Színház, onnan Miskolcra kerültem az öreg Komjáthy Jánoshoz, aki rábeszélte a rendezésre. Így kerültem a Budai Színházhoz, amelyhez életem legsomorubb emléke fűz. Egy esős, őszi éjszakán, hazafelé menet a Budai Színház mellett vitt el az utam.

Reggel, amikor arra jártam, ott állt még a színház. Éjfél utánra márcsak a helye maradt meg.

Kicsordult a könnyem, felvettem egy göröngyöt s a Budai Színház fundamentuma helyére kárbavesztett huszévi munkámmal együtt ha kan beledobtam...

Bihari Sándor

A noviszádi Katolikus Olvasókör közgyűlése. A noviszádi külső Katolikus Olvasókör ma, március 10-én délelőtt fél 11 órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlését a Dudarszka utcai színházában.

A moravicai szabadegyetem keddi előadása. A sztáramoravicai szabad népagyetemek kedden este 7 órakor folytatja nagyszerű programját a Kaszinó nagy kultúrtér-mében. Az előadás keretében felolvasások, előadások és egészségügyi orvosi előadások lesznek. Az orvosi előadás keretében tanulságos filmet is vetítenek.

Jólsikerült műsoros est Rigycán. Rigycáról jelentik: A Magyar Keresztes Egyesület műkedvelői vasárnap jólsikerült műsoros estét rendeztek a Henezári-féle vendéglőben. Műsoron egyfelvonásos bohózatok és tréfás jelenetek voltak, amelyek egyes szerepeit Morovitz Piri, Pál István, Vavra Bözsi, Odri Pál, Lovász Rózsika, Kovács István, Sovány Bözsi, Tomó Terus, Moorvitz Margit, Kiss István, Bényei Vera, Doszján Katica, Konecz Feri, Mészáros Mihály, Szabó Lajos, Szabó Mihály, Szabó Imre, Grées János, Morovitz Dénes és Kovács Imre alakították. A műsor bevezetésül Bényei István hatásosan szavalt a Hitvallás című költeményt. Az előadást Skorbák Sándor rendezte nagy hozzáértéssel. A nagy sikerre való tekintettel a műsort ma este megismétlik.

5 kérdés:

1. Hogyan született a monda szerint Pallas Athene istennő?
2. Mi az: Ra?
3. Mi volt Széchenyi három híres könyvének a címe?
4. Mi a gepard?
5. Kik tekintenek a magyar költészet legnagyszerűbb egyéniségeinek?

Válasz

regnapi kérdésekre

Kérdés: Milyen tenger mellett fekszik New-Orleans?

Felelet: Egyik mellett sem. A Missisipi mellett 160 kilométerre a tengertől.

Kérdés: Melyik Habsburg-örökös ment férjhez egy polgári származású férfihez, hogy császárnő lehessen?

Felelet: Mária Luíza, Napoleon felesége.

Kérdés: Ki volt a római császár, amikor Krisztus született?

Felelet: Augustus.

Kérdés: Miért nevezik a leghíresebb lóverseny futamokat derby-nek?

Felelet: Mert a XVIII. század végén Derby lord alapította Angliában ezeket a versenyeket.

Kérdés: Milyen nyelven jelent meg először Wilde Saloméja?

Felelet: Franciául.

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

Pesti posta

I.
NÉHÁNY NAPPAL EZELETT szenderült jobblétre az öreg anyabároné, akinek két fiáról, különösen az idősebbikről sok szép lemez került már forgalomba. A temetés utáni napon találkozott a ház egyik barátja a fiatalabbik báróval, és felhőborodva mesélte, hogy az idősebbik bórót a temetés napjának estéjén egy premierzobiban látta hölgyismerőse társaságában. Az ifju bóró elkomorodott e hirre és rezignáltan így válaszolt.

— Szörnyű fráter! Nincs abban semmi tapintat. Miért tudtam én akkor este — másodhetes moziba menni?...

II.
NAGY ESTÉLY volt a minap Dohnányi Ernőnek, a zeneművészeti főiskola igazgatójának Széher-uti villájában abból az alkalomból, hogy a világhírű zongoraművész ifjabb fia Dohnányi Mátyás hadnagy eljegyezte Dömötör Margitot, Dömötör Lajos zeneakadémiai tanárnak a Filharmóniai Társaság alelnökének leányát.

III.
A VIGSZINHÁZNAK az utóbbi időben nincs nagy szerencséje darabjaival. Legutóbb Jaques Deval élmovilág című vígjátékának bemutatásával igyekezett menteni a helyzetet. A darab bemutatóját nagy várakozás előzte meg, ami a kiváló francia szerző »Tovariss» és »Francia szobalány» című darabjai után indokolt is volt. A közönség azonban csalódott. Most majd megint magyar darab kerül színre a Vigszínházban, Bókay egyik új darabja és ez talán helyrebillenti a megingott egyensúlyt. Azt mondják a színházi befentesek és a hozzáértők, sokkal jobb volna, ha a darabok kiválasztása terén kissé több bátorságot árulnának el a Vigszínház direkciónak és szakitanának azzal a kétségkívül nemes tradícióval, amely a mostani rohanó időkben úgy látszik olykor-olykor minden téren érezhető teher-tételt jelent.

IV.
TANGÓHARMONIKA - LÁZBAN ég Budapest. Az új hangszer hívei már egyesületet is alakítottak a magyar fővárosban, sőt lapjuk is van. Pesten mostanában a részvénytársasági igazgatótól kezdve a bérgepkocsinézetőig mindenki tangóharmonikát tanul. A napokban nagy verseny lesz a Vigadóban 170 résztvevővel. Azt mondják »nagy muris» lesz.

V.
SOKAN ISMERIK, különösen a Váci-utca és Duna-korzó közönsége köréből azt a külön fiatalembert, aki még ebben az irgalmatlan télben is felsőkabát nélkül kitűnően szabott zakóban könnyű tavaszi kablappal kesztyű nélkül sétálgatott a pesti havasok között. Délidején betért az elegáns cukrászdába, fagyaltot és málnaszörpöt fogyasztott. Különösen akkor, ha déltájban is csupán —6 volt a hőmérséklet napon.

Néhány nap óta azonban vastag teveszőr kabátban jelenik meg. Prémkucsában. Téli kesztyűt visel és az előkelő cukrászdában forró feketét iszik.

Itt a tavasz.

thy

„Halálos tavasz” Zilahy Lajos hasonló című filmjéből

A filmszöveg Nadányi Zoltán verse
A táncszöveget Polgár Tibor írta

Angol keringő

Polgár Tibor

ENEK

(Filmzöveg) Vá - rat - la - mi ro - hánt re -
(Tánczöveg) A - lom - y - lag szai - tott re -

ZONGORA

ink Vá - gyak, re a fur - esa lán - g. Ölted el ha - mar,
Mű - tá is - mer - lek én. Ti - tok - ra - fos,

REFRAIN

öltöd el ha - mar mert már a hü - som - ba nar Ex volt a vesztünk, mind a
iz - zó ta - lány fény - lik a sze - med tli - zen. Ma szí - vemben a vi - gyak

ket - tünk vesz - te. E szí - la - gos, mely, for - ró má - jus es - ta Mert a
láng - ja ég. Ma el - küldöm a szí - vem - met fe - led. Vedd, az

log ott - mond - ben áll - tunk. Las - san ősz - sze - ret a vai - tunk
let - szí - nes ve - rász. És a sze - mos iz - zó pa - rász

Ez lett a veszted, mind a ket - tünk vesz - te. A lelki - nek egy - for - rott ak - kor
Ha te - ged lát - lak, ész - re nem ve - szem. Hogy könnyem lesz a búz - ko két - szo -

es - ta Vá - dal, né - man fog - tak egy - más ke - zét És ezt te már nem té - ped se -
men Min - do - nem csak ér - ted re - meg, Ma el - küldöm a fer - ró szí -

ha - se szék
ven - se - ked

Dr. Holländer (volt Brezovszky) szanaidőrium
Novisád, A Vajdaság legjobban felszerelt TELEFON
Kr. Petra II 175 **magánkórháza** 21-26

Sebészet, belgyógyászat, szülészet, ortophádia, szabad orvos választás

Neumes elegancia
Neumann M.
férfi - női - fiúruha
IV. Múzeum - Krt. 1.

Mai sport-tűkőr

MÁRCIUS
10
VASÁRNAP

- SZERB LIGA**
Novisád: Vojvodina—Zemun SK
Beograd: Jugoszlávia—BASZK és BSK—Jedinstvo
Szarajevo: Szlávia—szuboticaí ZsAK
Szkopje: Gragyanszki—Bata SK
- HORVÁT-SZLOVEN LIGA**
Zagreb: Gragyanszki—Szpliti SK és Konkordia—Bácska
Szpliti: Hajduk—HASK
Oszijek: Szlávia—Szarajevoí ASK
Varazdin: Szlávia—FC Lyublyana
- SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG**
Vidéki első osztály
Sztáribecse: Gragyanszki—Szlávia
Szenta: SZAK—Dulcisz
B. Topoia: JAK—kulai JSK
Odzsaci: OSC—Bezdáni SE
- MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG**
Budapest: Taxi—Szeged, Törekvés—Újpest, Elektromos—Kispest és Ferencváros—Szolnok
Debrecen: Bocskai—Hungária
Kassa: Kassa—Gamma.

Rövid sport hírek
A novisádi Rapid ma délután a NAK-pályán edzőmérkőzést játszik az NFK-val. Kérjük egy órára a következő játékosok megjelenését: Hogh, Eichinger, Geyer, Lenhardt, Németh, Thoma, Payerle, Müller, Fichtler, Welsch, Zoll és Scharf. — Ma délután a Habag tisztermében tartjuk meg az idény utolsó teadélutánját félét órától 8 óráig. Belépődíj nincs, tea kötelező. — A vezetőség.

Ma tartja közgyűlését a Szombori AK. A Szombori Alétkai Klub ma, vasárnap délután öt órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlését a Katolikus Legényegylet nagytermében.

A noviszádi ROK asztali teniszversenye ma reggel 8 órakor kezdődik az ifjúsági egyéni számokkal, a versenyt délután 2 órakor folytatják, 5 órakor zászlócserevel a csapatverseny első fordulója kezdődik. A rendezőség kéri a benevezett játékosok pontos megjelenését.

Magyar—olasz kardvívóverseny lesz hétfőn Budapesten. A verseny győztese joggal vállalhatja magát az 1940. évi világbajnoknak. A két csapat tagjai: Gerevich, Rajczy dr., Kovács, Maszlay, Berzelly és dr. Bay (Magyarország), Marzi, Gaudini, Pinton, Masciotta, Montano és Pereno. A magyar közvélemény nagy küzdelem után 19:17 arányú magyar győzelmet vár.

Hivatalos NAK-közlemények. Ma délelőtt féltíz órára kérjük az első csapat következő játékosainak megjelenését a pályán a Makkabi elleni mérkőzésre: Lerch I, Lerch II, Karaba, Bertha, Link, Vinai, Mathesz, Bódy, Willner, Kovács, Lukács, Schneider és Fehér. — Félkilenc órára a következő ifjúsági játékosok jelenjenek meg a pályán: Noszek, Sántha, Fáth, Kazinczy, Schmidt, Pázmány, Szilágyi, Rankovics, Kovácsévics, O'áh, Dér, Nagy, Papp, Fülöp, Madár, Milics, Kovács, Szakács, Lakatos, Seress és Sovljanszki. — A vezetőség.

Sztáribecsei sporthírek. Ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel találkozik a két sztáribecsei futballcsapat bajnoki mérkőzés keretében a Gragyanszki-pályán. A mérkőzés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A csapatok összeállítása a következő. Gragyanszki: Nagy — Ivánics, Szpájics — Milovánov I., Crveni, Károlyi — Drelyin, Alargics, Budisin, Milovánov III., Milovánov IV. Szlávia: Todorovics — Kovács, Szabó — Gyarmathy, Sági, Trbics — Dorozlovacs, Glavaski, Arnovlyevics, Kiss, Jelics. — A sztáribecsei Alsóvárosi Keresztesek kitűnő pingpong csapata részt vesz a szubotical nemzetközi asztali teniszversenyen.

A noviszádi Pincér SK évi közgyűlése. A noviszádi Pincér SK rendes évi közgyűlését holnap, március 11-én délután 3 órai kezdettel tartja a Vugrin-féle vendéglőben (Njegoseva-utca). Kérjük az összes tagokat, hogy a közgyűlésen megjelenjen szíveskedjenek. A vezetőség.

HOGY ALLNAK FEL CSAPATOK?

BSK: Mrkusics — Sztóilkovics, Dubac — Manóla, Dragicevics, Lechner — G'isovics, Valjarevics, Bozsovcics, Vujadinovics, N'kolics.

Jugoszlávia: Lovrics — Angyelkovics, Lukics — Atanackovics, Brocsics, Sztevkov — Szávics, Rakar, Petrovics, Drenovac, Perlics.

Újpest: Sziklai — Futó, Joós — Szalay, Szücs, Ba'ogh — Kocsis, Pálya, Solti, Mester, Tóth.

Hungária: Szabó — Kiss, Bíró — Sebes, Turay, Dudás — Béky, Vidor, Kalmár, Müller, Titkos.

Ferencváros: Csikós — Tátrai, Polgár — Hámori, Sárosi III, Lázár — Suhai, Jakab, Sárosi dr. Kiszeley, Gyetvai.

SPORT

Ma délután a Karagyorgye-pályán: Vojvodina-Zemun SK

A Szerb Liga mai fordulójában a noviszádi Vojvodina ismét itthon játszik, ellenfele ezúttal a Zemun SK lesz.

A zemuni csapat a Szerb Liga utolsó helyén áll 3 ponttal, amelyet 3 döntetlen mérkőzésen szerzett. Győzni eddig a Zemun SK még nem tudott s nem valószínű, hogy éppen ma torné meg a fejet a Vojvodina ellen. A noviszádi ligacsapatnak tehát alkalma nyílik ma a pontszerzésre, hogy le ne szakadjon az élcsoporttól.

A Vojvodina—Zemun SK mérkőzés délután 3 órakor kezdődik a Karagyorgye-pályán, előmérkőzést félkettőkor a Vojvodina B) csapata játszik a noviszádi Rádnicski első csapatával. A közönségnek tehát két érdekes mérkőzésben lesz része.

A ligamérkőzés csapatai a következő legjobb felállításukban veszik fel a küzdelmet:

Vojvodina: Platz — Majtány, Popescu — Németh, Pozsega, Bozsics — Nikolics, Schosberger, Rogics, Markovics, Welker.

Zemun SK: Cserics — Jovánovics I, Lockenbauer — Jovánovics II, Splait, Virovac — Geringer, Boez, Miháljevics, Lázics, Doriat.

A mai forduló előtt a Szerb Liga bajnoki táblázata így fest:

1. BSK	12	10	1	1	39:9	21
2. Jugoszlávia	12	6	5	1	40:14	17
3. Sz'ávia (S)	12	6	2	4	29:19	14
4. Bata SK	12	5	4	3	24:26	14
5. Vojvodina	12	4	5	3	22:28	13
6. Jedinsztvo	12	5	2	5	22:26	12
7. Gragyanszki	11	5	1	5	19:26	11
8. BASZK	12	1	5	6	14:20	7
9. ZsAK	11	3	0	8	14:33	6
10. Zemun	12	0	3	9	12:40	3

Vadászat

A Dunabánsági Vadászegylet Szűrettségéről hivatalos közleményei — Rovavezető: Csorna Richárd

A SAKÁLRÓL

A sakál (Canis aureus) éjjeli ragadozó. Nagyobb csoportokban él, napközben barlangokban, mely szakadékokban tartózkodik. Hasonlít a farkashoz, de annál kisebb. Hossza 120 cm magassága 50 cm, súlya 20 kgr. Igen falánk és virengző állat. Májusban a nősténynek 5—3 kölyke van, melyeket óvatosan elrejt. Igazi hazája Észak-Afrika, de van elég Korszulán, Spanyon és Pelyesac félszigetén, legújabbban pedig dél Makedoniában is előfordul kevés számban. Hiteles adatok alapján a sakál a tizenhatodik században Pelyesacsról Korsula szigetre telepítették át, Pelyesacra Afrikából került még az ősi időkben. Mint kitűnő uszó egyik szigetről a másikra vándorol s a halászok már nem egyet ütöttek le evezővel. Az említett szigeteken a Thos anthus nevű fajta él. Az első társas vadászatot sakálakra Korsula szigeten 1491-ben tartották, azután 1576-ban, 1579-ben, 1750-ben s így tovább. Namapság gyakran vadásszák, mivel roppant káros, a fészégre igen veszedelmes ragadozó. Külföldi vadászok közül sokan keresik fel Pelyesacot, hogy résztvegyenek a sakál vadászatokon.

MADARAK VONULÁSÁRÓL (Folytatás)

Talán legfőbb hatása az enyhe óceáni nyugati klímának, hogy szinte minden költöző madarunk délnyugati irányban indul utnak és a Középtenger nyugati felét, avagy Afrika nyugati felét választotta téli szállásul. Az angol madarak részben nem is távoznak nyári tenyájukról, mint a száonka, a bibic, vagy legfeljebb annyit az egész költőésük, hogy Irország délnyugati oldalára húzódnak. Igaz ugyan, hogy azért sok angol száonka és bibic délebbre is távozik, de ezek helyét svéd, norvég és német száonkák és bibiciek foglalják el, amelyeknek már Anglia is elég enyhe a teletésre. A mi bibicelknek és száonkáknak azonban már messze van Anglia, nem is vonulnak sohasem egyenesen nyugati, hanem délnyugati irányban az Adria északi partvidéke felé. Sok maderunk ott is telet, így a már említett danksirályon kívül a bibicnek is a Pó-síkcsig egyik fő téli szállása. Más csapatok viszont nem maradnak a Pó völgyében, hanem tovább repülnek nyugatra és csak Franciaország déli partvidékén, a Riviérán tele-

pednek meg, sőt olyanok is vannak, amelyek Spanyolországba vonulnak, ahol a keleti oldal tengerpartjain telelnek, végül a legkitartóbbak átrepülnek Afrikába és Marokkóban töltik a telet. Körülbelül ezen az uton járnak a száonkák is és tavasszal az Adria felől érkezve átrepülnek a horvát hegyeket s első állomásuk a Száva és Dráva síksága, ahonnan leggyekezesebben oszlanak szét a csapato: északkeleti irányban. Olaszországban telel a száonka is, főleg a tengerparti lagunákban. Hasonlóképpen Olaszországba látogat el télre a seregély és a sárgarigó. A seregély Itália keleti partvidéke mentén vonul Szicíliaba s onnan a Közép-tengeren át Afrikába Tuniszba és Algírba. A cseh, bajor és német seregélyek Franciaországon át vonulnak spanyol földre s onnan legfeljebb Marokkóba repülnek. Az északiak pedig nevezetesen az északnémet, a balti, finn és a svéd meg a norvég seregélyek erősen nyugati irányt vesznek és Angliában telelnek. A legnyugatibbra lakó seregélyek egyáltalában nem is költöznek, így a Färöe-szigetek seregélyei egészen lemondanak a vonulásról. A sárgarigó főleg Dalmácián, Olaszországon és Szicilián át repül Tuniszba és ott telel. A Szentán általam gyűrűzött sárgarigók közül eddig két példányt Görögországban, egyet pedig Dalmáciában láttam le. (Folytatása következik.)

VÁLASZ A BEÉRKEZETT LEVELEKRE

»Bánáti vadász» feljebb: November folyamán több újságban is közöltük, hogy Padejon egy németországi eredetű nyul került elejtésre, melynek jobb felében alumínium lemez volt »Hauptner Berlin 95« felirattal. Berlinben érdeklődtünk az eset iránt s azt a választ kaptuk, hogy a Hauptner cég valószínűleg a Bánáti is, de még a mai napig sem tudjuk, hogy melyik vadászárság engedte el ezt a nyulat. Percig se gondoljon arra, hogy Berlinből Padeji kóborolt volna el a nyul, mivel

a nyulak nagyon ragaszkodnak megszokott környezetükhöz. Mindenesetre furcsa, hogy az illető vadászárság nem reagál a felhívásra. Újabb szomorú bizonyítéka annak, hogy mennyire hanyagok vadászaink minden tekintetben. **Dudás A., tanácsosnak, Senta, Kö-**

szönet a három levélért. Azok a bizonyos uzunovicsevői seregély nagyságu »idetévedt« madarak **fenyőrigók**, nem pedig rózsaszínű seregélyek, főismerető jegyük: fej hamvasszürke, háta és szárnya felsőrésze rozsdavörös. Nemcsak Uzunovicsevón mutatkoztak, hanem mint minden évben, úgy az idén is rendszeresen jelentkeztek egész Közép- és Dél-Európában, az »idetévedt« szó helytelen kifejezés. A fenyő rigó tulajdonképpen hazája Norvégia. Onnan húzódnak le hozzánk már október vége felé s itt kóborolnak ligeteinkben, mazonkón március végéig. Az ideit behavazott rétségek s erdőségek nem nyújthattak elegendő eleséget (gillszát, csigát, rovarokat) így felkeresték a falkákban, városokban levő fákat, növényeket, melyekről leszedték a boglyokat. (Ampelapsis, celtis). Jelenleg is teljesen legyengülve, kiéhezve üdögliknek a fákon s félénkségükről megfélekezve bevárják a járókelőket néhány méterre.

Leletlen emberek nagy pusztítást végeztek e kedves és szép madarakban.

Röviden tehát a fenyő rigó a mi megszokott, közismert téli madárvendégünk, mely ártatlan lényének s szépségénél fogva megérdemli védelmünket. Az udvarának végén levő fájakon erdei füles baglyok tanyáznak s örvendetes, hogy oly sok van, hiszen leghasznosabb egérintő madaraink egyike. Ez a bagolyfaj Senta madárvilágának egyik különlegessége, melyet védeni kell. Csakis tudatlan ember lehet ellensége a baglyoknak. A gyűrűzési adatok alapján bebizonyosodott, hogy télen-nyáron nálunk maradnak. A tiszamenti fűzesekben fészkelnek, télen behúzódnak a városba. Ha egér nincs, verébekeket fognak.

A pancsevői vadászárság folyó hó 3-án tartotta meg tisztújító közgyűlését. Az ülés egyhangulag elnökké választotta Panovics Deján törvényszéki bírót, elnökké Borkovics Arszát, vadászati rendezővé Vukovics Jovánt, titkárrá Dimics Petart, pénztárnokká Ruf Károlyt. A választmány tagjai: Engler Gusztáv, Sztójkovics Bóra, Rick Károly, Dobreszkov Petar, Wisbauer József, Dragomirov Vljako. Helyettesei: Jovanovics Nedelyko és Konsztantinov Vljako. A felügyelőbizottság tagjai: Jankovics Milán, Erdelyszki Károly és Majer Anton. A becsületbírótag tagjaivául választották: dr. Wittigschlager Rudolfot, Tabakovics Gusztávot és Ilics Tószát. A tisztújítás közfelkiáltással, teljes egyetértésben történt meg.

A MAGYAR LABDARUGÓK TIZPARANCSOLATA

A Magyar Labdarugók Szövetségének hivatalos lapjában dr. Gidófalvy Pál miniszteri biztos közli a futballisták tizparancsolatát:

1. Pontosan tartsd meg vezetőid utasításait!
2. Megjegyzés nélkül engedelmességedjél vezetőidnek!
3. Rendesen viselkedj pályán, öltözőben, fürdőben! Ne lármazz, ne zajongj!
4. Szerelőd kiméld, könnyelműen ne rongáld, mert az az egyesület vagyona!
5. Játékosársaidat tartsd tiszteltben, ne szidd őket, ha nem megy nekik a játék!
6. Ellenfeledet ne rugd meg, sőt légy udvarias vele!
7. Ne kövess el semmi durvaságot ellenfeleiddel szemben!
8. Tiszteld a játékvezetőt!
9. Ne feleselj és ne bíráld a játékvezető ítélezéseit!
10. Tartsd szem előtt a magyar lovagiasság szabályait: ha hibáztál, ne tagadd, hanem férfiasan ismerd el hibádat!

KÜZGAZDASÁG

Ötezer tenyészállat a budapesti mezőgazdasági kiállításon

A rizshántolási monopólium és a budapesti mamentnyerés monopóliuma — Magyarország igen kedvező gazdasági helyzete

— Magyarországi gazdasági levél —

(Budapest, márc. 8.) — A március 30-án megnyíló magyar országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjába a bejelentési határidőig szokatlanul nagy számban jelentettek be tenyészállatokat. A bejelentésekből és a szigorú minőségi felülvizsgálatok eredményeiből máris megállapítható, hogy az idei kiállításon még az előző éveket is messze felülmúló kiváló minőségű tenyészállatok szerepelnek.

A tarka marhák csoportjában a régi érdemes tenyészetek mellett ez évben egy csomó újabb tenyészett és a szép eredményeket felmutató népes körzetek is részt vesznek. Ezuttal először jelenik meg a Felvidék és Kárpátalja gazdaközönsége is. Mint jólétesült helyről közlik tudósítójuk, a kiállítandó állatcsoport figyelemre méltó lesz.

A kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt a bejelentett tenyészállatok minőségi felülvizsgálatát ehó 15-ig meghosszabbították. Ezért végleges számot nem lehet ugyan mondani, de bizonyos, hogy az összes férőhelyek megtelnek. Legjobb

ötezer tenyészállat kerül a mezőgazdasági kiállításra s ebből: 100 magyar alföldi marha, 700 tarka szarvasmarha, 300 ló, 1500 mangalica sertés, 500 huszsertés, 800 juh, azonfelül ezer baromfi és házinyul és vagy kétszáz fajtiszta kutya.

A világháború utáni gazdasági változás a budapesti túlméretezett malomipart, mint tudjuk, alapjában rendítette meg. Azelőtt ugyan is élénk lisztkivitel volt. A magyar búzát magyar malomok őrlték és a magyar liszt a világ minden tájára eljutott. A helyzet azonban a külföldi államokban behozott vedővámrendszer következtében alaposan megváltozott. Mintegy husz év óta a magyar buzakivitel nyomult előtérbe, liszt alig, csupán éppen most, ami ugyancsak a rendkívüli háborús viszonyokra vezethető vissza. A túlméretezett pesti malmok tehát ma egyáltalában nem exportüzemek, csupán a főváros liszt ellátását végzik, ami természetesen szűkre szabott üzlet.

Kárpótlásul mintegy tíz évvel előtött öt budapesti nagymalom rizshántoló monopóliumot kapott.

Ennek a pótiparnak jövedelmességét az akkori kormány ugy biztosította, hogy a nyersrizs vámját a félígkész rizs behozatali vámjával egyformán szabta meg. Évenként mintegy hatmillió pengő értékű félígkész rizst hoznak be a malmok s azt csak osztályozni és fényezni kell. Ezen a hatmillió pengőt kitevő árun a malmok évi ötmillió pengőt keresnek. Minden malom pontosan egymilli-

ót. A monopólium nem megvetendő üzlet, bár a feldolgozásnál vagy 20 százalék áru elesik. Ma azonban az az érdekes helyzet alakult ki, hogy ezt a kiselejtezett mennyiséget részben állati takarmányra, részben rizskeményítőre való átdolgozással jól lehet értékesíteni.

A kitűnően sikerült magyarországi rizstermelési kísérletek, melyek a belföldi rizsellátás komoly lehetőségeinek szépen induló alapjai, a rizshántolásra berendezett malomipar monopólistikus helyzetének létjogosultságot adnak. Az sincs kizárva, hogy egy-két malom őrlőüzemét leállítva, teljesen a rizshántolásra rendezkedik be. Ez annál is szükségesebb lesz, mert a Felvidék és Kárpátalja visszacsatlásával

a fogyasztóközönség 1,700.000 lélekkel szaporodott.

Ez indokoltá teszi azt is, hogy a rizshántoló monopóliumot legalább egy felvidéki monopóliumra is kiterjesszék. Ez ellen egyelőre — érthető okokból az öt pesti malom egyöntetűen védekezik.

Magyarország általános gazdasági helyzete ma, a háború hetedik hónapjában is, kielégítőnek nevezhető. A magyar kormány céltudatos és gondosan előrelátó gazda-

Mamentnyerések

Két érdekes számadat fekszik előttünk, amely egyes iparok háborús nyereségét világítja meg, annak ellenére, hogy a szóban levő ipari vállalatok — egyelőre messze esnek a hadviselő országoktól.

A washingtoni hivatalos lap az USA legnagyobb vegyi trüszijének a Du Pont de Nemours and Co.-nak 1939. évi mérlegét közli. A mérleg 93,220,000 dollár tiszta nyereséget tüntet föl. Ez a csaknem 94 millió dolláros tiszta nyereség a legteljesebb mértékben háborús eredetű, bár az USA még nem hadakozik fegyveresen senki ellen.

Tudott dolog, hogy a háború kitörése előtt a német vegyi ipar világszerte versenyképes volt. Főleg a délamerikai piacon uralkodott igen jelentős mértékben. A háború megváltoztatta a lehetőséget és a német vegyi ipar kiszorult a délamerikai piacról. Helyét expressz gyorsasággal az USA vegyi ipara foglalta el. Szakértők véleménye szerint a változott körülmények hihetetlen mértékben föllendítették az USA vegyi iparát, amelyet ma már a legjobbnak tartanak az egész világon. Ilyképpen a 94 millió dollár körül mutatkozó tiszta nyereség nagyon is érthető.

Ugyancsak a washingtoni hiva-

sági politikájának eredményeképpen

az ország mindennel el van látva, amire szüksége van, ha ugyan itt-ott némi cikkben apró korlátozással is. Nyersanyaghiány miatt emítésreméltó üzembeszűntetésre nem került sor. A külkereskedelmi mérleg kedvező volt, sőt az 1939. évi forgalom első két hónapjának eredménye nem sokkal nagyobb az 1940. év első két hónapja forgalmánál. A bankjegyek fedezete csökkent ugyan mintegy 15—20 százalékkal, de a devizafuktáció még mindig kielégítő. A kapható nyersanyagok vásárlására mindig elegendő deviza áll rendelkezésre.

Némi aggodalomra csupán a már jelentkező takarmányhiány ad okot s mivel a kormány az állattartás fokozását hirdeti, ennél az elvnl szigoruan kitar, Romániából, valamint Bulgáriából nagyobb mennyiségű

kukoricát és olajpogácsát készítenek behozni,

cserébe mezőgazdasági gépeket és tenyészállatokat adnak. A gyárpar teljesen foglalkoztatva van, főleg fegyverkezési rendéssel. A gyárak munkáslétszáma egyre nő. A megrendelések egyelőre nyárig tartanak. Azután sem áthat be csökkenés, mert az állami energia-gazdálkodási és közlekedési beruházásokra akkor kerül sor. Az államvasutak gördülő anyagának, főként a mozdonyok pótlásának szükségessége már elhatározott. Szó van arról, hogy

újabb vasúti vonalakat is építenek.

Magyarország tehát békésen szentelheti magát gazdasági feladatainak, főleg a mezőgazdaság intenzív fejlesztésének. Olyan erőforrás ez, amely az ország általános helyzetének állandó feljavítója.

Csökken a sertéshizlalás

A sertéshizlalás visszaesése következtében a kivitel is csökkenni fog

Beográdból jelentik: Az ország különböző vidékeiről beérkezett jelentések szerint a piacokon erősen csökkent a hizott sertések felhajtása. Ennek oka a hizlalás csökkenése, még pedig részben azért, mert az utóbbi hónapokban erősen szorgalmazták a hizlalást, mert az árak emelkedő irányzatot mutattak és tekintélyes hasznot jelentettek a hizlalóknak, ennek most van a visszahatása, mert nincs megfelelő számú hizlalandó sertés.

A csökkenés másik oka a kukorica drágulása. Azok a hizlalók, akiknek nincsen saját kukoricájuk, hanem vásárolni kénytelenek, a mai sertés árak és magas kukorica árak mellett nem találják meg számításaikat és nem kereshetnek annyit, mint az ősszel és tél elején. Tekintve, hogy számukra nem olyan kifizetődő már a hizlalás, mint volt, nem is hizlalnak sertéseket. Ilyen körülmények között nemcsak a sertéseladás, hanem a kivitel csökkenésével is számolni kell, ez pedig külkereskedelmi szempontból nem kívánatos, mert a hizott sertés kivitele fontos tényező volt eddig is Jugoszlávia külkereskedelmében.

OLASZORSZÁG 4000 HIZOTT SERTÉST AKAR VÁSÁROLNI JUGOSZLÁVIÁTÓL

Olaszország és Jugoszlávia között megbeszélések folynak 4000 hizott sertés külföldre történő szállítása ügyében. A tárgyalások még nem nyertek befejezést, mert a szállítás feltételei kérdésében nem tudtak még megegyezni a tárgyaló felek. Jugoszlávia a maga részéről nem sürgeti az üzlet megvalósítását, mert a hizott sertések kínálata erősen csökkent.

Németország csökkenté a sörgyártást. Berlini jelentés szerint illetékes körök rendelete következtében Németországban a sörgyártást 25%-kal csökkentették. A csökkentés oka, hogy ily módon is takarékoskodjanak az árpával. Svájci körök véleménye szerint ezt a rendeletet azért adták ki, mert Oroszországból nem érkezik gabona olyan arányban, ahogyan ezt a németek gondolták.

Zagreb ellenállása miatt nem alakul meg az országos iparkamarai szövetség. Jelentettük már, hogy a jugoszláv iparkamarák, illetőleg a kereskedelmi és iparkamarák kisipari osztályai Lyublyanában értekezletet tartottak, amelyen tárgyalták az iparosokat érintő adóügyeket és a szociális biztosítás kérdését. Az értekezleten számos szónok követelte, hogy a munkásbiztosítás jelenlegi rendszerét szervezzék át és a zagrebi központi munkásbiztosítót számolják fel. A szarajevói iparkamara javaslatot terjesztett elő az iparkamarák országos szövetségének megalakítására. Ezt a tervet azonban nem sikerült megvalósítani, mert a zagrebi iparkamara országos szövetségbe nem hajlandó belépni.

Reggeli Ujság
a magyarság napilapja

Olasz autógyár épül Szlovákiában. Az olaszországi Lancia autógyár Pozsonyban autógyárat akar létesíteni, amely Szlovákiát látná el gépkocsikkal.

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

101 közlemény

Hatodik rész

Mértan (Geometria)

Pl. 1) Valamely kör alakú asztal lap sugara 4 cm, mekkora az asztal lap kerülete s mekkora a területe?

$$0 = 2 \cdot 4 \cdot 3.14; 0 = 25,12 \text{ cm}; P = 4^2 \cdot 3.14; P = 50,24 \text{ cm}^2$$

2) Mekkora az átmérője az olyan kör alakú vízmedencének, melynek kerülete 18.84 m² (2 r = 6).

3) Valamely kör alakú virágágy küllője 3 m, hány virágot ültethetünk beléje, ha 1 dm²-be egy virágot ültetünk? (2826 virágot).

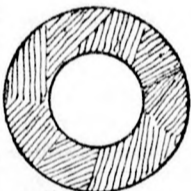
4) Valamely kocsikerék 35,168 hm-nyi uton 8000 körforgást tesz; mekkora a kerék sugara? (70 cm). (Ha az ut távolságát elosztjuk a körforgás méretszámával, a kerék kerületét kapjuk).

5) Valamely 1,2 m. átmérőjű kerék bizonyos idő alatt 864-szer forgott a tengelye körül, mekkora utat tett meg a kerék? (3255,552 m).

6) A molnárnak lóerővel hajtott kukoricadarája van. A ló a rudhoz befogva körbe szalad és így hozza üzembe a gépezetet; kilométerenként 1 m. kukoricát darál; ha a kör átmérője 10 m és ha a ló az utat háromszor teszi meg percenként, hány kilométert tesz meg a ló naponta, ha naponta 8 órát van befogva és mennyi kukoricát darál? (45,216 km.)

7) Mekkora a területe a körnek, melynek kerülete 18.84 m. tesz ki? (28,26 m²).

A körgyűrű (kružni prsten) területét úgy számítjuk ki, hogy a nagyobb körlap területéből kivonjuk a kisebb körlap területét.

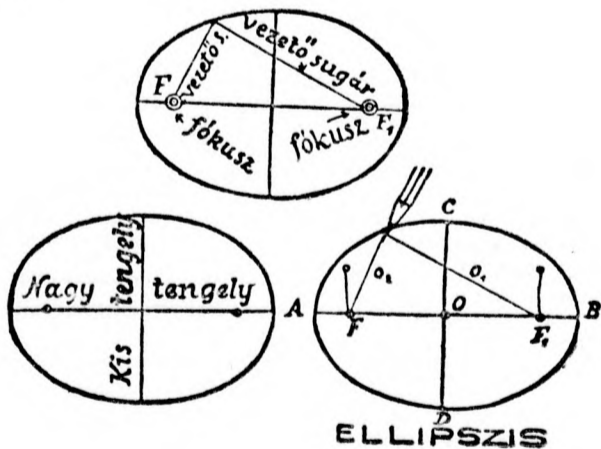

KÖR GYÜRŰ

8) Valamely körgyűrű külső körének küllője 8 m, belső körének küllője 3 m, mekkora a gyűrű területe? (172,70 m²).

Az ellipszis
(Elipsa)

Az ellipszis síkon levő, önmagába visszatérő zárt görbe vonal, melynek bármely pontjához tartozó két vezető sugár összege egyenlő a nagy tengellyel. (A körnek minden pontja egyenlő távolságra van a középponttól, az ellipszisének két-két átellenes pont van egyenlő távolságra a középponttól).

A két mozdulatlan pontot (F és F₁) az ellipszis gócpontjainak (fokusz, foka) nevezzük, az ellipszis valamely pontjának a távolságát a gócpontoktól pedig vezető sugárnak (radius vector, FH és F₁H) hívjuk.

A gócpontokon keresztül haladó egyenes felező pontja az ellipszis középpontja (O).

Az egyenest, mely a középponton keresztül halad az ellipszis kerületének két pontját összekötő, átmérőnek nevezzük (AB, CD).

A leghosszabb átmérőt, mely a gócpontokon megy keresztül, nagy-tengelynek (velika osa AB), a legrövidebbet, mely arra merőleges, kis-tengelynek (mala osa CD) nevezzük.

Az ellipszis területét megkapjuk, ha a két féltengely összegét a Ludolf-féle számmal szorozzuk.

$$O = \frac{0_1 + 0_2}{2} \cdot 3,14$$

(Folytatjuk)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik felejtették en halottunk

Kojov Péterné

szül. Csöré Rozália

temetésén megjelentek, részvényt nyilatkozatukkal, koszoru és virág-adományokkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek.

Noviszád, 1940. március 10.

A GYÁSOLÓ CSALÁD.

TAVASZKOR

HA GYÓGYULNI AKAR

tisztuláshoz és gyenge emésztés esetén igyon

„PLANINKA“ GYÓGYTEÁT

Reg. br. 2007/32

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, akik felejtették halottunk

Zebits József

körműves

temetésén megjelentek, részvényt nyilatkozatukkal, koszoru-, vagy virág-adományokkal fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Külön köszönetet mondunk a »Tehniker« egyesületnek a testületi megjelölésért.

Noviszád, 1940 március 9.

A GYÁSOLÓ CSALÁD.

Nagyobb mennyiség Talp-hulladék és Brandzól eladó olcsó áron.

Érdeklődni: „MIRA“ cipőlerakat
BEOGRAD, Kolarčeva 12

EPE KÖVEK

Az ismert SALVAT TEA epékövek és epehólyag meghígítései ellen kapható a főkezelésnek: Apotecia Sv. Ivana, Zagreb, Kapitul 17. Ismertetőt a gyógyítás módjáról ingyen küldünk. O. r. S. Br. 27870 1936 Rn. 3487

Bács - füzamentén

91 ker. 1 nc e sorrendű birtok, új gazdasági épületekkel, közvetlen az országút mentén láncként 28 000 — dinárért eladó. 56 ker. lánck birtok, prima szántó, szp szállással 30.000 — dinárért lánck eladó 28 és 24 ker lánck föld egymás mellett 2 sz hással, közvetlen ut mentén, vasút mellől, láncként 32 000 — dinár. 28 ker. lánck birtok, elsőrendű szntó, szállással eladó. Ara 16 000 — dinár láncként. 200 hold kitérő birtok szántóföld szállással bérbeadó vagy felesbe. Bővebbet: Szilárdzsics Milenkó közvetlenül, Sztáribecsei, Bácska

Bromfield:
Árvíz Indiában
Knittel:
Via Mala
Bentley:
Az Oldroyd család
1808 R.:
Jó házból való tanársegéd
Eszterházi:
Három nap a pokolban
és még sok új kitűnő könyvet talál a

„CENTRALA“

kölcsönkönyvtárban
Szubotica, Antunovičeva 11
Telefon 415

Szörszálat vegleges, nyomtalan el-távolítása 100% garanciával

„LIDIOS“ kozmetika

Noviszád, Tanudzsics palota 11.
Tulajdonos: Smiljanski.

Téglyátraknak, malmoknak és egyéb üzemeknek jó minőségű tüzfűt szállít vagonféltelben

ACS ANDOR

Szubotica, P. Fulyundzsicsaeva 4

RÁDIÓSOKNAK

GIF szalmák-ELEM

nélkülözhetetlen.

- korlátlan a raktározó képessége,
- csodálatos a regenerálódása,
- óriási a teljesítménye,

Használaton kívül nincs őnjogszáttal
Szabadalom bejelentve

„KONTAKT“ elektrotechnika tvornica
ZAGREB, Rádnieska cesty broj 54.
BEOGRAD, Zadarzka br. 2.

Hová menjünk *nyaralozni* *vasárnapra* Budapesten?

Vászon - Fehérnemű Kelengye
előnyösen beszerezhető

Fendrich Imre
cigánél, Budapest, IV., Calvin-tér 2.

MIMOZA

Iparművészeti és háziipari KFT.
FÜGGÖNYÖK, SZÖNYEGEK, KÉZIMUNKÁK LEGJUTANYOSABBAN
BUDAPEST, József-körút 11.

Hús rabló söröző élettermek
Budapest, XI., Zenta-utca 3
Gellért-térről második utca
Ugy bel-, mint a külföldi uriközön-ség közkedvelt helyisége, magyar ételkülönlegességekről és választékos fajborairól közismert. — Zene SZÜTS LAJOS, vendéglős

GRAMOFONLEMEZEK

VI. Andrássy-ut 2 HANGFÉNY VI. Andrássy-ut 2

VERKÓ CIPŐK

Budapest, IV., Múzeum-körút 35.
A BÁCSKAI JOBB KÖZÖNSÉG KEDVELT CIPŐSBOLTJA

Férfi fehérnemű nyakkendő

Gerő uri divat

Budapest, IV., Múzeum-körút 35.
Nemzeti Múzeummal szemben.

MÜLLER szücsnél Párisi ízlés, olcsó árak
IV. Petőfi S.-u. 6 szám

Károlyi László és Taussig Ferenc
Kárpátia

ÉTTEREM ÉS SÖRÖZŐ
BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere 7.

Stegán cipőt
fabian cipőgyárakból
IV. Váci-utca 19.

Virágok Koszorúk
MENYASSZONYI CSOKROK
Hungária virágház
és kertészeti
Budapest IV., Múzeum-körút 11.
Telefon: 183-130

Kedvezményes színházjegyek

Kulturjegyirodában kaphatók
IV., Petőfi Sándor-utca 16. sz.
Telefon: 18-99-99, 18-22-22
Díjtalan házhozszállítás!

Mössmer József Fiai
BUDAPEST
Vászon - Fehérnemű Kelengye
IV., Váci-utca 1. Telefon: 3-881-32

Vacsorázzon a **PÁTRIA** **kővéházban** Sovinszky és Balázs cigányzenekarával
(Erzsébet-krf. 58) Énekel **Moretti** olasz tenorista

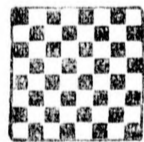
Binét és Barna
Budapest, Deák Ferencz-utca 13
Gazdag választék szövet és selyem különlegességeken

Fáth HARISNYA!
BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere 2.

Csizmák és cipők
készen és méret után
Dr. STEPHANITS ÉS ZAUPER
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 3.

Ketter étterem
Budapest, XI., Horthy Miklós-ut 48.
Kifőné magyar konyha
Dréher sörök
Elsőrendű cigányzene
Telefon: 26-85-22

ITALBÓL ÉTELBŐL a legjobb minőséget nyújtja **IL KOVICS büfé-étterem** Budapest, Berlin-tér szemben a nyugatival

SAKK

141. SZÁMÚ FELADVÁNY
S. Filaretov-tól
(Sahmatni Listok-ból)
Világos: Kf3, Fe7, gyb3 (3).
Sötét: Ke1, Hf7, gyd7 (3).
Világos indul és nyer.
(5 pont.)

A március-április havi feladvány-megfejtési versenyünk első feladványa. Megfejtése beküldendő a megjelenés utáni tizedik nap közvetlenül rovatvezetőnk címére (Herbatin Kálmán, Bácskatorpola).

MEGFEJTÉSEK
A 140. számú feladványunk helyes megfejtése: 1. Kd5! Fh2. 2. Bf8+, Kg7! 3. Bf2, Fe7. 4. Ba2, Fe8. 5. Ba7, Ff7+. 6. Kc6, Fb8. 7. Bb7 és Fd5 stb. nyer. 1... Kg7-re. 2. Bg3+ jön.

He yesen fejtették meg: Kovács Géza (Beograd) és Vatrovics Lajos (Szubotica).

Fe'adványunk megfejtésével befejeződött a január-február havi feladvány megfejtési verseny. Győztese Kovács Géza (Beograd), aki az összes leközölt feladványokat helyesen fejtette meg. A kitűzött jutalmáit, egy sakk-könyvet postán küldjük el.

LEVELEZÉSI VERSENYÜNK

V. csoport:
1-6. 1:0. 2-5. 18. Kf 2. 3-4. 25. Kf7. 1-2. 17... Vh6. 2-6. 19. Hf3. 3-1. 18. Fxb7. 1-4. 18... Hb5. 2-3. 26. Fel. 4-5. 20... Bf3. 4-2. 23. g4. 5-3. 20... cxb6. 6-5. 16. f4.

VI. csoport:
1-6. 13... exf5. 2-3. 14. BeB1. 3-1. 10... Vxe7. 1-4. 12... He4. 3-4. 12...

Fxc3. 4-5. 16. Bxd4. 2-5. 17... b6. 3-6. 12... Fg7. 4-2. 17. Fe2. 5-3. 12. Vxb2. e8. 6-4. 16. 16. c3. 6-5. 16. 0-0. 5-1. 12. Fb3.

VII. csoport:
1-6. 1... c5. 2-5. 1... c5. 3-4. 1... d5. 1-2. 1... e6. 2-6. 1... Hf6. 3-1. 1... d5. 1-4. 1... c6. 2-3. 1... e5. 3-6. 1... c6. 4-5. 1... Hf6. 5-3. 1... Hf6. 6-4. 1... Hf6. 4-2. 1... d5. 5-1. 1... d5. 6-5. 1... d5.

ÜZENETEK

Felkérjük a levelezési verseny résztvevőit, hogy amennyiben a játszmában kézenfekvő lépésük van, azt a megtett előző lépéssel egy időben közöljék, mert ezzel időt takarítanak meg.

Molnár. A bonyolult nemzetközi helyzet miatt nagyborszábasi nemzetközi versenyek ebben az évben előreláthatólag nem lesznek.

MEGNYITÁS ISKOLA

Szav védelem.
(88. folytatás.)
10. Ff4 Bad8?
Ez a lépés koral, e'öb Hfd7-nek kellett volna megtörténnie.

11. Fxe5!
Világos 11. Vb3 után is biztos fölnyembe került volna pl. 11... Fe6. 12. Fxe5 Vxe5. 13. Vxb7! stb. vagy 11... Fd6. 12. Hxd6+, Vxd6. 13. Bd1 stb. folytatással.

11... Bxd1+
12. Bxd1 Vc8
13. Fg2 Fe6
14. Hd6+ Fxd6
15. Fxd6 Fh3?

Egy kellően e'ö nem készített ellentámadás, sötét 15. Hd5! után jobb játékhoz jutott volna pl. 16. Hxd5, Fxd5 17. Fxd5, cxd5. 18. Bxd5, f6, vagy 18. 0-0, Ve6. 19. Fa3, f6 után a sötét bástya játékba jöhet.

16. 0-0 h5.
17. Bd3 h4
18. Bfd1 hxg3
19. Fxh3! gxh2+?

Itten sötétnek sokkal jobb folytatás állott rendelkezésére. 19... Vxh3 (Bxh3 kevesebb fenyegetést tartogatott pl. 20. Be3+ Kd8. 21. Fxg3+ Hd7. 22. Bed3 stb. 20. Be3+ Kd8. 21. Fxg3+ Kc8! (A huszár közbelépése rossz lett volna: 21... Hd5. 22. Hxd5, cxd5. 23. Bxd5+ Kc6. 24. Bd6+ Kc7. 25. Bc3+ Kb8. 26. Bd8 matt vagy 24... Kc5. 25. Bc3+ Kb4. 26. Bd4+ Ka5. 27. Fe7+ és e'vész a vezér. Ennél a variánsnál 21... Kd7 lépés esete van.) 22. Be7, Hh5! 23. Fd6. Bd8! 24. Bc7+ Kb8. 25. Bd7+ Kc8 stb. vagy 24. He4, f5, 25. He5? Bxd6! 26. Bxd6, Hf4! sötét határozott előnyével.

20. Kg2! Hg4
21. Bg3 Bh4
22. Bd4! f5
23. Fxg4! Bxh2+
24. Kxh2 fV
25. Fh5+ Kd8.
26. Ff4+ Ke7
27. Bxg7+ Kf8
28. Bg2! Ke7
29. Fd6+ Kd7
30. Bg7+ Ke8.
31. Bg6+ Kd7.
32. Fg3+ Ke7.
33. Fh4+ Kf8.
34. Fg3 Ke7
35. Bh6! feladta.

ÉRDEKESSEGEK A VÉGJÁTEKOK ELMÉLETÉBŐL

(7. folytatás)
Általános megjegyzések
4. A sötét bástya a 2-ön, a világos király a 1-en van az e'ö vonalon bárhol: sötét rem'st ér el. (Pl. a vil Kb1-en: 1... Ba5 és 2... Bb6 vagy c6+ és 3... Bb6 vagy c6).
5. A sötét bástya a 3-on, a világos

király e2-ön vagy tovább: sötét rem'sál. Ha a világos király b2-ön áll, sötét veszít.

6. A sötét bástya a 4-en, a világos király d3-on, vagy tovább: sötét ha a lépésen van, rem'st ér el. A világos királlyal b3 vagy c3-on sötét veszít.

7. A sötét bástya a 5-ön, a világos király pedig a b3, c3, d3 és természetesen b4, c4 és d4 mezőkön: sötét veszít. Ha a világos király az 1-4 sor fenti mezőit kivéve bárhol áll: sötét rem'st ér el.

315. SZÁMÚ JÁTSZMA

Játszották a Buenos Ayresi sakkolimpián 1939-ben.
Világos: Capablanca.

Sötét: Mikenas.
1. d4, Hf6, 2. e4, e6, 3. Hc3, Fb4, 4. Vc2, Hcb, 5. Hf3, d5, 6. a3, Fxc3+, 7. Vxc3, a5, 8. b3, 0-0! 9. Fg5, h6, 10. Fxf6 Vxf6, 11. e3, Fd7, 12. Fd3, Bfc3, 13. 0-0. a4, 14. b4, dc, 15. Fxc4, Hh7, 16. He5, Fe8, 17. f4, b6, 18. Vd3, Bd8, 19. f5, b5 20. fxe6! bxc4. 21. Bxf6, cxd3, 22. exf7+, Fxf7, 23. Bxf7, Hb5, 24. Bf2, Bd5, 25. Hxd3, Bae3, 26. Bf3 sötét feladta.

A mult évi sakk olimpián Buenos Ayresben Capablanca nagyszerű formát mutatott, amint ezt a fenti játszma is igazolja. Egy játszmát sem veszített, amit rajtakvűl Aljechin, Petrov és Stahlberg is elért, de száza'ekban Capablancáé volt a legjobb egyéni eredmény.

SAKK HIREK

Maróczy Géza a nagymu'tu magyar sakkmeister március 3-án ünepelte 70. születésnapját. E napon hagyta el a saját a jubiláns nagymester legújabb könyve, címe: «A modern sakk vezérkönyve.» A több mint 300 oldalas pompás sakkkönyv egyformán értékes kezdőknek, haladóknak és mestereknek.

HIRDETÉSEKET A MASNAPI LAPRA DÉLUTÁN 3 ÓRAIG, SZOMBATON DÉLI 12 ÓRAIG VESZÜNK FEL. A HIRDETÉSI ADÓ A HIRDETŐT TERHELI.

Apróhirdetések

UGY HÉTKÖZNAP, MINT VASARNAP EGY SZÓ 1.- DINAR VASTAG BETŰS 2.- DINAR A LEGKISEBB APRÓHIRDETÉS ÁRA 12.- DINAR.

URANIA MOZI, Noviszad
Ma bemutató:
 A szezon legszebb vígjátéka:
A hűtlen szerető
Hans Moser Iheo Lingen, Lucie Englisch

Három
 csepp ezerjő «Növényharmat» elég bedörzsölésre, vízzel szájblításra, kockacukron elszopogatva, stb. Vigyázat! Csak törv. védett zöld csomagolásban való! Ára patikákban, üzletekben 14.- dinár. 739

NEDVES LAKÁS 3 nap alatt száraz «Trokinnal». Bejelentéseket elfogad: Freid, Noviszad, Kralya Petra II. 34 és Maurer, Mornarszka 19/a. 1395

HAZASSÁG

ELETTÁRSAT keres állami nyugdíjas uriember. Eviden 60 év körüli nő, kinek saját megélhetése van. Leveleket kérek: «Nyugdíj» jelleggel a kiadóhivatalba. 1493

HAZASSÁGKÖZVETÍTÉS! Minden igénynek megfelelő házasságot biztosan, diszkrétén, létrehoz Raics Mihály, Szombor, Zmaj Jovana 3. Lloyd ételtermében. Vidékiek részére ünnep- és vásárnap délig nyitva. Válaszbélyeg! 1483

EGYEDÜL ALLÓ 50 év körüli nő, aki az élet küzdelmeit ismeri, olyan férfi ismeretségét keresi, aki egy jóléti hű feleségre vágyik. Leveleket: «Otthonra vágyó» jelleggel a kiadóhivatalba kér. 1444

ALLAST KERES

HIVATALNOKNŐ többévi gyakorlatlaltal, szerb, magyar és német nyelvtudással állást keres. Cim a kiadóban 1365

FIATAL gyermektelen házaspár egy helyen állást keres kávéházban, étteremben stb. április 1-re. Cim a kiadóban. 1453

KIPRÓBÁLT MUNKAERŐ könyvelésben (dupla könyvelésben is, mérlegképes) önálló, perfekt német és szerb-horvát levelező óra- vagy félnap foglalkozást keres. Szíves megkereséseket: «Praxis» jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. 1457

FEHERNEMŰ-VARRÓNŐ házakhoz olcsón ajánlkozik. Sziraczi Vera, Noviszad, Kiszacska 11. 1490

PEKSEGÉD, fiatal jó munkás, állást keres. Földi József, Temerin, Kralya Alekszandra 705. 1487

SZAKÁCSNŐ főzést és háztartás vezetését vállalja üres lakás ellenében. Cim a kiadóban. 1529

Garantáltan fajtaazonos és elsőszálya
gyümölcsfák, szőlőoltványok,
 diszlik és cserjék, örökzöldek, rozsák, akacok és egyéb sorfák leszállított áron kaphatók:

„HORTUS”
 kerítészei telepek
 Subotica - Postafiók 26
 Kérje legújabb 80 oldalas kényes árjegyzékünket, melyet bérmentve azonnal megküldünk.
 Telefon 66

FIATAL kereskedősegéd divat-, ruvidáru, vagy fűszerüzletbe állást keres. Beszél magyarul, szerbül és németül. Hajdu Béa, Sztara Moravica. 1511

ELADÓ

HÁZ CENTRUM KÖZELEBEN (Bracsa Rbnikara 33) 20 m. uccai front és 90 m. mély teken azonnal eladó. Érdeklődni d. e. 9-11 óra között: Wiener, Noviszad, Kralya Petra II. 91. Telefon 41-05. 1446

HANGOSMOZI-GÉP komplett umformerrel eladó. Sinka József, Noviszad, Zmaj Jovanovicsa u. 12. 862

AKÁCS KIÜLTETÉSRE, többezer kapható, hároméves 3 dinár, négyéves 4 dinárért. Egyéves akácsemete 1 dinár, pyramis 10 dinár. Bálint Rezső, Sztáribecsej. 1309

ELŐNYOMDA berendezést, legolcsóbban, legjobb rajzokkal szállít Gelbstein Albert, Szentá. 1381

SZTÁRIBECSEJEN Szenták vendéglője beépített kuglizóval és berendezéssel eladó. 1419

30 ÉVE fenálló fűszerüzlet Noviszad egyik legforgalmasabb helyén más vállalkozás miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1443

MALI IDJOSON, a disznópác téren mindenféle üzletnek megfelelő ház szabad kézből eladó. Érdeklődni Molnár Szilveszternél, Mali Idjosen. 1463

ELADÓ «Asztra» motor 60 colos MÁV golyós cséppövel és hozzávaló teljes felszereléssel. Esetleg buzárért is Martinc Károly, Szubotica, Szudarevicsa ul. 70. 711

EMELETES adómentes ház komforos lakásokkal 36.000 dinár hozadékkal 500.000 dinárért eladó. — **EMELETES** ház komforos lakásokkal, 37.000 dinár hozadékkal, 435.000 dinárért eladó. — **EMELETES** ház komforos lakásokkal, 30.000 dinár hozadékkal, 365.000 dinárért eladó. — **EMELETES** ház kitűnő építkezés, 8% hozadékkal, 1.500.000 dinárért. — **EMELETES** ház 5 lakással, üzlettel jó jövedelemmel, 620.000 dinárért eladó. — **UJ HÁZ** adómentes, havi 1400 dinár jövedelemmel 165.000 dinárért eladó. — Ingatlanforgalmi Iroda, Noviszad, Zselezniczka 1. Telefon 21-51 és 40-56. 1492

FEL HÁLÓSZOBA és egy varrógép eladó. Noviszad, Sumadijszki Trg 18. ház mesternél. 1480

JÓKARBAN lévő villany-onodóápológép eladó. Noviszad, Aleksza Santicsa 57 szám. 1406

CSARDA a Becei ut mellett eladó vagy kiadó. Vécsei János, Temerin. 1463

SAROK-HÁZ, 3 szobás eladó a vasútállomásmál. Noviszad, Aleksza Santicsa u. 73. 1467

AZ ADAI működő zenekar felszerelése folytán eladó: 1 drb rövid zongora, 1 drb. dzsessz-trombita, 1 drb nagy dob, 1 drb. k's-dob, 1 bendzsó, állványok és kottatartók. Érdeklődni: Pintér Sándor, Ada, Kralya Alekszandra 9. szám. 1449

DUPLA festő-létrák és egy antik sublotos d'ófaszekrény olcsón eladó. Noviszad, Zse ezniczka 92. 1431

EGY DEUTZ szivógáz magánjáromotor 8 HP. négylyukú morzsolóval eladó. Németh Imre, Temerin. 1427

FAJGALAMEGOK rendkívül olcsón eladók. Ugyanott egy új keim falliszőnyeg (Manus) is eladó. Megtekinthető minden vasárnap délután: Noviszad, Sztjerijina ucca 14. 1417

FIGYELEM! Jól bevezetett szikvizgyár házzal együtt más vállalkozás miatt szabadkézbe! azonnal eladó. Miksics Sándor, Padej, Bánát.

SAROKHÁZ, 15 éve fennálló, jól bevezetett fűszerüzlettel sürgősen eladó. Érdeklődni: Noviszad, Nyegoseva 2. a ház mesternél. 1499

20 ÉVE FENNALLÓ jóforgalmu fűszerüzlet büffellel együtt haláleset miatt eladó. Cim a kiadóban. 1457

HÁZ, új, egyemeletes villamos állomás közelében, 4 lakással eladó. Szükséges készpénz 110.000 dinár és 40.000 dinár adósság átvehető. **HÁZ.** Bérház 8700 dinár havi jövedelemmel 650.000 dinárért eladó. **HÁZ.** Bérház az új buzatérnél. Havi jövedelme 2100 dinár. Ára 225.000 dinár. **TELEK** 3 darab, a Futaki ucca végén. Ára darabonként 40.000 dinár. **BIRO** ingatlanforgalmi iroda, Noviszad, Illje Ognjanovicsa 98. a Tanurdzics palota mögött. 1525

HUSZ LÁNC FÖLD a sztáribecsei szállásokon, a műút mellett eladó. Érdeklődni lehet Rauch Ionkánál, Sztáribecsej, Kralya Petra 39. 1510

FEL HOLD telep a Jana Kopitara u. 6 alatt bérbe vagy felesbe kiadó. Érdeklődni hajdu Andrásnál, Noviszad, Rumenacska 75. 1503

GYERMEK-SPORTKOCSI, jó karban lévő eladó. Noviszad, Aleksza Adamovicsa 8. 1513

HÁLÓSZOBA-BUTOR eladó. Noviszad, Dudarszka u. 37. 1515

KIS CSALÁDI HÁZ eladó. Érdeklődni: Noviszad, Banatszka ul. 12. alatt. 1514

HÁROM VASHORDÓ eladó. Neupauer Sztévan, Noviszad, Kralya Petra II. 50. 1522

MÉSZÁROS-FIÓKÜZLET berendezéssel átvehető vagy eladó. Féderes huskocsi és taliga eladó. Dánlel, Noviszad, Szremszka 4. 1523

ELADÓ költőzködés miatt külföldre butor, háztartási tárgy. Érdeklődni: Noviszad, Cara Nikolaja 25. I. em. és Vojvode Micsica 9. I. em. 1537

UJ HÁZ a Kislimánon, 4 lakással 400.000 dinárért eladó. **UJ HÁZ** a város központjában, 5 lakással 400.000 dinárért eladó. **HÁZ** 3 lakással 90.000 dinár. **HÁZHELYEK** a város legszebb helyén 35.000-80.000 dinárig. Egyedüli megbízott: «IMOBILIA» ingatlan-közvetítő iroda, Noviszad, Katolikus-porta. 1534

UJ HÁZ, 4 szoba, konyhás speizos lakással 12.000 dinár jövedelemmel 100.000 dinárért eladó. **UJ HÁZ** 7 lakással, alkalmas gyárnak, jövedelme 21.000 dinár. Ára 260.000 dinár. **SZÉP HÁZ,** közel a vasútállomáshoz, 3 lakással 12.000 d'n. jövedelemmel 120.000 dinárért eladó. **UJ HÁZ,** emeletes, több lakással, 50.000 dinár jövedelemmel 450.000 dinárért eladó. **UJ BÉRHÁZ** 3 emeletes, 7 lakással, jövedelme 60.000 dinár. Ára 660.000. **UJ MODERN HÁZ,** teljes komforttal, 11 lakással, jövedelme 115.000 dinár, 1.250.000 dinárért eladó. A fenti ingatlanok eladásával az egyedüli megbízott Mijatovics Sztévan ingatlan irodája, Noviszad, Mileticseva u. 12. Telefon 23-23. 1518

Ha van Penta a csomagban, nyugodtan utazhat, Akármilyen veszélyes is vonstón a hu-at.

Igotá...D. gyógynövény extract ara üvegenként 14 Dinár.

Városi Mozi - Szubotica

A legregényesebb magyar film

A pusztai királykisasszony

A Hortobágy vágteien ege alatt virágozó szerelem története — Főszerepben:

Szörényi Éva
Csontos Gyula
Dajbukát Ilona
Bilicsi Tivadar

Lauristin Miklós zenéje

Ünnepély a debrecei egyetemen, pusztai bál a Hortobágyon, a herceg és a tanító romantikus házassága

Gazdag pótmissor

Gondoskodjék jegyről elővételben

KIADÓ

KÉT ÜZLETHELYISÉG új házban, vívezetékkel, április 1-től kiadó. Ugyanott egy díszes nagykapu, ablakok, ajtószárnyas üvegfal eladó. Noviszad, Groblyanszka 10. 1394

KOVÁCSMŰHELY Szrbobránban felesbe vagy haszonbérbe kiadó. Fenyvesi Gábor, kovács, Szrbobrán. 1463

FÜSZERÜZLET, forgalmas helyen, alkalmas hentes-üzletnek, vagy étkezdének, kiadó. Noviszad, Kralya Petra II. u. 269. 1502

UJONNAN festett lakás: 3 szoba, konyha, speiz kiadó havi 500 dinárért, Noviszad, Turgenjeva u. 12. 1514

UCCAI KÉTSZOBÁS lakás mellék-helyiségekkel és fedett folyosóval kiadó. Noviszad, Turgenjeva u. 27. szám. 1533

KERESLET

FIATAL MUNKAERŐT, aki autó és mezőgazdasági gépkatrészek raktári kezeléséhez ért azonnali belépésre keresek, Feldvári Béla, Noviszad, Kiszacska 1. 1307

KERESEK vendéglőt bérbe vagy elszámolásra. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 1426

JÓL FŐZNI TUDÓ bejáró szakácsnőt keresek. Cim a kiadóban. 1430

TANONC fűszerüzletbe azonnal felvétetik. Bayer, Noviszad, Usztavszka 32. szám. 1454

KERESEK 600.000 dinár értékű, lehetőleg Noviszad központjában lévő házat megvételre. Részletes ajánlatokat «Vidéki» jellegre a noviszadi kiadó hivatal továbbít. 723

KERESEK félsőipariskolát végzett műszaki rajzoló. Ajánlatokat «Fém-áru gyár» jelleggel a kiadóba. 729

KERESEK elsőrendű éttermi szakácsmőt. Velika Gragyanszka Menza, Noviszad, Laze Telecskog 9. 1494

FIATAL LEÁNYT felvesszünk segítőül irodába (csak délelött). Kevés német nyelvű tudás szükséges. Alkalmos német és angol nyelv megtanulására. Jelentkezzen: «Moda» cégnél, Noviszad, Kralya Petra II. 2. 1481

FENNALLÓ irodához működő pénzestársat, esetleg nőt, keresek. A pénz a városnál letétbe helyezendő kauciónak szükséges. Központi iroda Noviszad, Szubotica, Szombor esetleg Petrovgrad. Ajánlatokat «Biztos egziszenca» jelleggel a kiadóhivatal továbbít. 1482

FODRÁSNÓT, jó munkaadót azonnal felveszek. Fizetés 500-700-ig, esetleg több. Vujanics Bránkó, fodrász, Noviszád, Pasiceva 11. 1459

KERESEK KÖZÉPKORU NŐT minden szakácsnőnek, aki egyuttal 5 éves fiammal is foglalkozna. Jelentkezés hétfőtől. Kacaf, Nemacska 23.

FODRÁSZ-SEGÉD, fiatal, jó munkaadót azonnali bélepítésre felvétel. Ajánlatokat kér: Deli András fodrász, Debelyasva, Bánát. 1489

JÓRAVALÓ, becsületes szobalányt keresek március 15-re, aki ért a parketta fényezéséhez és stoppoláshoz. Csak szolid lányok jelentkezhetnek. »Biljana« kozmetikai intézet, Noviszád, Nyegoseva 2., I. em. 1475

NEMTUL beszélő fiatal lány gyermek mellé felvétetik. Ugyanott a délelőtti órákra bejáró nő kerestetik. Felter, Noviszád, Laze Telecskog 9., II. 3. 1476

KERTÉSZTANONC felvétetik. Barfuss, Noviszád, Primorszka 47. 1466

JÓLBEVEZETETT műhelyem van. Ippal és szerszámmal rendelkezem. Keresek 40-50 000 dinárral rendelkező társat, aki a levelezést elintézi. Ajánlatokat: »Biztos megjelölés« jelleggel a kiadóhivatalba kérek. 1462

JÓRAVALÓ becsületes lányt 14-16 évig felveszek kifizetőnek, reggelt, ebédet és fizetést kap. Árva életemben. »Biljana« kozmetikai intézet, Noviszád, Nyegoseva 2. I. 1493

FELEST keresek konyhakerthez, kizárólag és gyümölcssterméléshez is ért. Noviszád, Lovsenszka 7, délután 3-5. 1500

BÉREGGAZDÁT kelő gyakorlati, megbízható, szerény igényű keresek. Az ilyenek sajtókezelés iránt adatalokkal együtt közölnék fizetési igényüket Rudics Ignác földbirtokossal, Senta. 1509

SAJÁT HÁZAMBAN, magános nő vagy férfi eltartását, ápolását haláláig vállalom, akinek némi készpénze vagy ingatlana van. Cim a kiadóban. 1507

IDŐSEB bejárónőt felvesz dr. Salamonné, Noviszád, Zselyeznicska u. 13. szám. 1516

JÓVISELETŰ, valóságos szobalányt keres vidéki katolikus urcsalád. Címe meg tudható a kiadóban. 1520

ÖNÁLLÓ szabómunkást azonnal felvesz Kul'k férfiszabó, Noviszád, Kralja Alekszandra 3. 1524

UJSÁGKIORDÓ asszonyok felvétetik. Jelentkezni: délelőtt 11 és 12 óra között »Napló«, Noviszád, Kralja Alekszandra 7, I. em. 1526

MOSÁST VÁLLALOK, darabszámban. Noviszád, Nemacska u. 18. 1528

HÁZMESTERNŐ kerestetik. Jelentkezni délelőtt: Noviszád, Zselyeznicska 74 szám. 1530

Nápolyt látni és meghalni?
NEM!
Inkább Adamovič „BISZERT” inni és 100 évig élni!

Telefon 33-06

Adamovič Aleksandar
borpincésze
Noviszád, Vilsonov trg 6. (Elite palota)

KLIMATIKUS ÜDÜLŐTELEP
SANITAS, Venac, Fruska Gora

420 m. a tenger színe felett
Kezelésre felvételek lábadozók, vérszegények, akiknek gyógyulásra van szükségük szarvarkó-hóga után (stadium neuroticum), nehéz gripán átesettek, tüdőgyulladás utáni betegek, ugyancsak csúszhuruban szenvedők, bronhitis és tüdőmirigyves betegek, rosszul táplált, gyenge, étvágytalan gyermekek, akiknek szükségük van jó táplálkozásra, magaslatti levegőre és napra. Orvosi felügyelet mellett az üdülő minden kényelmet élvez, mint: villany, rádió, mosdók, meleg és hideg zuhanyok. Gyomor-, bél-, szív- és vesebetegyek megfelelő diétában részesülnek. Nyílt tuberkulózisban szenvedők és trachomások nem vehetők fel, tehát az is jelekedzenek. Mindenemű felvilágosítást ad: **Dr. Milu in Mihajlovič, orvos, Irig, Szrém**

SZAKÁCSNŐ mindenest, középkorú, március 15-re felvesz Laks, koférüzet, Noviszád, Dunavszka 3. 1538

MINDEN NYELVŰ használt könyvet, egész könyvtárakat vásárol J. Papo antikváriuma, Noviszád. 1009

37 KOLO KOLO 14
14 CPERBA SREČKA 1

DRŽAVNA KLASNA LOTRIJA
No 050281

Állami osztálysorsjegyek 40-ik járatka

I. oszt. húzása április 12-én

Össznyeremények: D 1,347.000
Egész: 200 -, fel: 100 -, negyed: 50 - dinár.
Sorsjegyek nagy vásárlásban a főelérősítónál:

M. K. LEPEDAT, Szubotica

KÖLCSÖNT - készpénzt

80 000 - dinárig hosszulejratat kaprak az összes kereskedők, iparosok földbirtokosok valamint az állami tén, városi, községi és magántisztviselők és alkalmazottak, nyugdíjasok, tanítók, tisztviselők, tisztviselők vasutasok csendőrök finanszok stb. Felvilágosítással szolgál: **DUSAN CVETNAR**, felhatalmazott képviselő, Noviszád, Gunduličeva 20. - Vidékiek mellé keljenek válszabélyeget 4006

Dubravka
MEDICINALE

RAFINIRANO MASLINOVO ULJE

DUBROVNIK
PRVO DALMATINSKO TRGOVAČKO DRUŠTVO

Tiszta, finomított olívaolaj. Minden ételhez használható és élvezetes. Kitűnő gyógyhatású a vese, epe, gyomor, bélbajoknál; elmeszesedési jeleknél, bőrbetegedéseknél stb. Nagyon hatásos megelőző szer minden ilyen és hasonló betegség elkerülésére

DUBRAVKA MEDICINALE-olaj
az egészséget hozza Önnek. — Kérje minden jobb üzletben!

Vese, epe és hólyagkövek eltüntetésére, a fenti szervek megbetegedésénél és azok mindennemű megbetegedésének megelőzésére használjon

DUBRAVKA GYÓGYTEÁT.
A hatás biztosítva. Három doboz elegendő. Ára postaköltséggel együtt 90 dinár. Gyógyszertárakban kapható. Postai szétküldés. Hem. farm. laboratorij: Mr. I. Andrijič, apotekar, Mostar.
R. S. br. 14471, 25/V 1938

KÜLÖNFELE

AKAR az olcsónál is olcsóbban vásárolni? Vásároljon az Antikvárnéban. Katolikus porta, Noviszád. 1345

AZ UJONNAN megnyílt Antikvárium magas áron vásárol könyveket, bélyeget valamint minden használati tárgyat. Noviszád, Kralja Petra II. u. 37. Putaki uti virággé. 757

UTAZÓ URAK Novivrbáson látogassák meg a »Jadran« büffét, az új fűrdőnél. Legelősből és legjobb ételek és italok. 798

300.000
100.000 dinár készpénz nyeremény! Osztálysorsjáték húzása április 12-én. Negyed sorsjegy 50 dinár. Gyetvai Lajos sorsjegyarudája, Szubotica, váróháza. 726

FIAT Wanderer, **D.K.W.** Audi-Horch gépkocsiképviselet **PIRELLI** autógumi autókalkulációk, felszerelések, **AUGUST KUTALEK, NOVISZÁD**, Kralja Petra II. 64-84. Telefon 31 06

VETŐMAG ELŐJEGYZÉS hatvani XI-es zab, hatvani 129-es sörépa és szegesborsóra már most eszközölhető. Pusztai zöldség, gazdaság, B-Topola, postafiók 17. 1469

UJDONSÁG! Szabadalmazott fürdőberendezés **VIZVEZETÉK NÉLKÜL**. Kérjen ajánlatot. Elárusítók kerestetnek. R. Seidler, Szubotica, Kosovo Polje 4. 651

SZEPLŐJÉT garancia mellett 10 nap alatt eltünteti **Femina** krém. Száraz vagy zsíros 20.- dinár. Tiszta, fehér arcra lesz. (Balog) Parfüméria »Mira«, Sztári Becsej. 1013

»DVA DRUGA« Uj bőrkegtyű ízem, Noviszád, Katolikus porta. Uj modellek, elsőrendű kivitel. Olcsó árak. Javitás. Kcsinyben, nagyban. 1346

NAGY KERESKEDELMI vállalat aktív főkönyvelője, adószakember, felvilágosítást és tanácsot ad az új adórendeletek folytán szükségessé vált könyvvezetésre és fel is fekteti azokat. Elvégzi könyvvezetések ellenőrzését, az adóvallomáshoz szükséges mérleg elkészítését és revizióját. Szíves meghívást »Megbízható« jelleggel a kiadóhivatal továbbít. 1353

SZEPLŐT, pattanást, hémlást, orrvörösdéret és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltünteti **DARUVARI** krém minden szakületben kapható Háromsarkos nagy doboz 15.-, kis doboz 7 50 dinár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszerár, Szubotica

DR. FILIPON CREME a modern kozmetika remekműve, a legjobb és legkedveltebb zsírtalan nappali krém. Apoteka Küchler, Vršac. 2474

»HOLLYWOOD« néven új cukrászda nyílt Noviszádon, Bulevard Kraljice Marije 2. sz. alatt, a Matca épületében. Csakis elsőrangú cukrászútemények. Noviszád lakosságának kedves találkozó helye! 229

OCASSIO
házihoz, felevő-leadó, keskeny filmek. Foto kereskedés: **VAJDA**, Zselyeznicska 32. Noviszád. 1536

Mit vásárolhatunk még olcsón?

Tavaszi női divatanyagok árát nem emelték!
„MODA“
Noviszád, Kralja Petra II. 2.

Ékszerek, ajándéktárgyak nagy választékban, meglepő olcsó áron!
Óláh Ferenc
ékszerésznél, Novi Becsej

Kávét, teát, Koestlin kekszet, csokoládét, italokat a
„KONZUM“ cégnél
Kralja Petra II. 2 -- Telefon: 40-09

Utazó kofferek, mintata kák
PR VEDEV bőröndösnnél
Noviszád, Kralja Petra II. 20 (Burman ház)

Petrovgrad és környéke
ékszer KUN
készítő és javító műhelye
aranyműves, Brig. Rizticsa ul. 2.
Kézi sportjelvényeket, plaketteket és minden egy b számai munkát

Pollák büffé (Eckstein)
NOVISZÁD, KRALJA PETRA II. 20
volt és marad likőressenciák, likőrök, rum, cognac és 96%-os alkohol legolcsóbb forrása. Ne feleddje ezt el a közeleli husvét ünnepek alkalmából

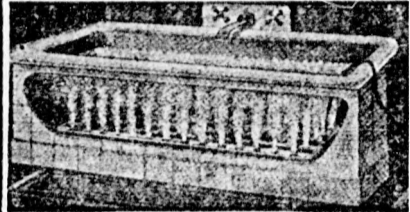
Férfikalapokban óriási választék.
Olcsón javít, vasal
DANILO HRNJAK
Novi Sad, Pašičeva ulica 27

Mie ött cipőt vesz, tekintse meg dusan felszerelt raktárunkat!
Obučarska Zadruga
Szt. Becsej és Noviszád, Dunavska 8.

Fűszer, csemege, déligyümölcs és garantált tiszta akacméz
HELMER - néi. Kralja Petra II. ulica 34.

Utazóláshat, redikült, irattáskát legolcsóbban
Klopka bőröndösnnél
Noviszád, Paslicseva 12

Kövér nőnek ez a sorsa, rengő hár és minden fáj
Jahn-habfürdő lefogyassza, termete lesz kellem a báj.

HYDROTHERMA.
JAHN PÉTER műszaki vállalata
Noviszád, Zselyeznicska 64.
Telefon 31-08.

Órák, ékszerek a legolcsóbb kivitelben
javítások jutányos áron és legprecízebben

Biztos hatású szeplő elleni krém, fényvédő puderral együtt 30- dinár
„GONDA“ parfüméria, Szentá

Illatszerek, toilette cikkek igaz olcsó bevásárlási forrása husvétra
„ZOR“ parfüméria, a Tanudzsits palotában

PFAFF

és más gyártmányú márkás
varrógépet, radiót, motort, kerékpárt, alkatrészt és gumit ajánl
Kollár, BAJMOK

Ió és olcsó munkát adunk!

Ékszeri órák és ékszerek részére szakszerűen készít, javít, alakít
Mojse Nándor, aranyműves Noviszád, Masarikova 1

Óvja ruháját saját érdekében. Tisztítsa vegyítőtisztítóban jól és megbízhatóan.
MINCSE ISTVÁN, vegyítőtisztító intézet Szentá, a városban

MINDENRENDSZERŰ GYUJTÓMOTOROK, DINAMÓK, ELEKTRO MOTOROK, SZIVATTYUK szakszerű javítását a legmesszebbmenő jóállással vállal. Állandó raktár 30 év óta fennálló

Schmerek Engelbert
elektro és géplavitó műhelye,
PETROVGRÁD

Olygyűzőt, melltartót, princess-fűzőt legjobb kivitelben készít:
Pollák János, Sena
Kr. Aleksandra 7

Divatcipőt készít, olcsón javít
Geriner Lukács Duna ucca 18.

TELEFON: 28-27
VIZVEZETÉK Fiedler
javítását gyorsan végzi
Noviszád, Ljubijanszka 30. Telefon 28-27

Automata és Karambol
BILLIÁRD ASZTALOK
DÁKÓK - GOLYÓK

Bársony testvérek
Noviszád, Dudarska n. 28
Asztalos és temetkezési vállalat. Saját készítésű fa-koporsók nagy választéka. Raktáron tartunk érckoporsókat, koszorúkat, minden temetéshez való cikket. Pontos kis-oligálás. Ékszhumálás.
Szállítás bárholon bárhova

Esernyőket, napernyőket legolcsóbban szerelheti be javításokat is legjutányosabban végzi
Pollák Simoa, esernyős Szentá, Szokolszka u.6

FOTO-AMATŐRÖK FIGYELMÉBE!
Elsimert szakszerű kidolgozások és szaktanácsok díjtalanul! A legszebb husvét ajándék egy fényképezőgép. Raktáramon állandóan megtekintheti a legjobb márkákat, mint: Agfa, Kodak, Foigtländer stb. Kétféle amatőr filmek nagy raktára.
Foto Jakšić, Senla

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrkabátok, bőrbutorok festése minden színben. Olcsó árak
Noviszád, Postanszka 14. 7045

VÁLLALOM új malmok szerelését, régi malmok újja szerelését a leggazdaságosabb körítés szerint, készítik mindentéle új malomgépeket is. Fodor Lajos, Sztári Becsej. 1433

BORBÉLYOK, SZABÓK figye mébe! Beretvák, olók, hajvágógépek szakszerű élesítését végzi GUBÁNYI műköszörüs, Szubotica, Krupceviceva ul. 4. 705

TŰZHELYEK, kályhák legolcsóbban SZENES vasúleiben SZUBOTICÁN.

SZOBAFESTÉST, mázolás és az összes szakmába vágó munkákat megbízhatóan és gyorsan végzik, szolid áron: Erős Iván, Noviszád, Szuboticska 43/a. 994

Bevonuló tiszt uraknak egyenruhát olcsón készít - javít
NAGY EDE, Noviszád, Duna ucca

RUHÁKAT legjobban fest és tisztít Nagy Erzsébet tisztító intézete, Szentá, Paslicseva u. 4.

Ujból visszajöttünk a régi helyünkre: Postanszka 14 (Báder ház) pincsehelyiség
VÁLLALUNK!
bádogos, vízvezeték, fürdőszoba és minden egyéb szakmába vágó munkát és szerelést
BREZOVAC MIRKÓ
Villanyszerelést, motor javítást, tekereslét stb.
VELICKOVICS MILÁN

„Orthopäd“ cipőket
minden fájó lábára, a legújabb módszerek szerint garanciával készít
Gál István, Szubotica Zeinjsái tse 2

Jégszekrényt

BÁRMILYEN HASZNÁLATRA JÓTÁLLASSAL KÉSZIT ARJEGYZÉKET INGYEN KÜLD

UJVARI FERENC, Temerin

Kézimunkában-hozzávaló anyagokban vezet **„Goblen“**
Noviszád, Kralja Petra II. 20

Sajátkészítményű **ERNYŐ** nagy választékban. Ernyőt javítás és újra berakítása a legprecízebben. Ugyanott hordócsapot kaphatok és azok javítását végzik. Özv. Gerber látnak Szubotica, B. Szudareviceva 32. 377

FRANCISKA szalonban csináltassa frizuráját, hogy szép és hódító legyen, mint Gál Franciska.
Petrovaradin, Jelaciceva ul. 15

Elsőrendű szép szobafestést és mázolás készít
Himmelsbach István
szobafestő és mázoló
Noviszád, Szlikara Aks. Marodicsa 5

Olcsón, mégis elsőrendűen dolgozik
SASEK MÁRTON ur szabo
Novi Sad, Salarikova u. 28

KENEDICH KAROLY
angol úriszabó
SUBOTICA
Strossmayerova 11.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futósi put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andree Deseš**
A kiadóhoz tartozó szerkesztő: **Elaszok Ferenc**
Prezsiata - Előfizetés:
Egy óra 20- dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80- dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160- dinár (kihordó útján 172 din.)
Zsani svakodnevno - Megjelent naponta
Post. čekovni račun - Postacsekizsámia:
Beograd, 59 754. Zagreb, 46.692

Magyarok sorsa...

IRTA: SZALAY LASZLO

Kakuk... kakuk... kakuk...

Az átokházi tanyák olyanok, mint a tenger sivatagján elfészelt apró szigetecskék... Azzal a különbséggel, hogy itt a tarajos hullámhegyek, torlaszok, kénkövsárga kvarchomokból, nem kékeszínű sósvízből torlódnak.

Átokháza s a többiek — az izsák-tázlár—orgovány—kecskeméti futóhomokok — azok a rettenetes ráksei az Alföldnek, ahonnan a pusztulás, a sivatagga semmivélevés, a terméketlen, minden életet, gyöngye hajítást elfürészelő, tartalmatlan, száraz és forró, esőt nem tűrő kvarchomok fölfakad és elönti, fölfalja — mint egy rettenetesen terjedő rákseb — lassan, de biztosan az egész Alföldet...

Koros, rettenetes jelenség, a lazahomokos buckák sivatagbirodalma. A kőszá homok keserves hazája — amerre még a madár se száll; ahol ijedten száguld át a felhő — áldásos nedvesség helyett csak orkánt hozva, — mintha drága, megtermékenyítő cseppjeit sajátán pazarolni a terméketlen, kegyetlen, retentő sívóra...

A föld alól bugyogva sarjadzó pöffeteg hó'yagokat, ke'evényeket — máshol lávát, tüzet, vizet, — itt rettenetes homokot hány ki magából a láthatatlan földkráter, — ezer buckát, homokdombot, aulról jövő óriási vakondtúrásokat képezve, melyet aztán elhord éjjel és nappal, éjszának és délnek szórva, röpitve, szorgalmasan, dühösen, jobb ügyhöz méltó buzgósággal, a szél, — minden esztendőben kintebb és kintebb tolván a szép magyar Alföld némán üvöltő sivatagának határait...

Igen sok oknál fogva terméketlen a futóhomok... Először is növényi tápereje — nincs... Másodszor a kinnal sarjadzó csirát, ha fujja, fujdogálja szél, elfürészeli a földszinén az éles kvarc... Ugy, hogy a növényke eldül, eltörik... Itt a szél tavasszal nagyobb kárt tesz, mint máshol a jégeső... A sívó homok nem állítja meg a felhőt... Eső itt ugyszólván soha sincs... S a talajszint folyton változik: ahol ma bucka, domb van, ott jövőre eset'eg völgy lesz, — ami illuzóriussá teszi a trágyázást... ami meg nincs is, — mert jószágot hogy tartanak ott, ahol se kaszáó, se legelő, csak homok, istenverte szaladó homok, mindennütt...

Nagyon szegény, elesett emberek rávetik magukat kétségbeesésükben itt-ott a buckára és borzalmas erőfeszítéssel kenyeret követelnek tőle...

Irtózatos makacsság kell hozzá; gladiátorj elszántsággal... Átokháza földbirokolni... Névben a programmal...

Bevetsz a földbe holdanként hatvan-hetven kilót és terem a legjobb esetben két mázsa rozsot... Buza? ... Buza a svábok fekete földjén terem... Ezek itt — ki semmizett magyarok...

A szőlőtelepítés valami rettenetes dolog... A vessző negyerésze se fogja meg Szalmával kell le-

takargatni a homokot, különben elhordja a szél és kidő'nek a vesszők... S ha virágjában éri a szél, a repülő éles kvarc leköszörüli a gyöngye virágot... Ha meg nem trágyázod, nem hoz termést... De miből trágyázod? Abba hagyod az egész mesterséget s a kacagó szél elhordja a tőkék alól a homokot!... Ami még megmaradt vacakod, be'ekötöd a tarka zsebke'dő'dbe, feleséged keblére veszi az egyik, hátára a másik gyereket... s ő sirva, te meg köhécselve, könnyeket nyelve... mentek... elmentek... a többi halottak után a Styx vizéhez... átengedve mindent ha hatalmasabb, az erősebb, makacsabb, kacagó, kavargó, csavargó, üvöltő, süvöltő homoknak... orkánnak...

Temető a bucka... temetője minden élőknek... S ami van is benne élet, az csak pávatolla, kifejezője a rettegett halálnak...

A bucka árnyékátalan, mozdulatlan és néma... Mint a felravatalozott halott... Nyárfák nem hárfáznak; bokrok nem zokognak; madarak nem dalolnak szépen... Fű helyett gazt növel; kutyatejet, kigyóhagymát, pirosítót; nyomoruságot, szörnyűséget, — szomorúságot... Árvalányhaját...

Ó, bánatosan lengedező szőke buzavirágsemű kedves tulajdonosod?... Elment... Csak egy fürtöt hagyott itt... boldogabb idők, boldogtalan emlékezetűl...

Itt a fák különösek és keservesek: a törpenyárfa ezer év alatt nő két, legfeljebb három-négy métert. Nem magasabb a borókafe-

nyő; s itt-ott titokban sivatagi sóska-bokrok élnek... Hiányoznak a zümmögő méhek; hiányoznak a tarka pillangók és hiányoznak a szárnyas zenészek — a madarak... Gyötrelmes csönd van... S a dermesztő hallgatást csak egy láthatatlanul bujkáló, fé'énk remetemadár szívféjditő mélabus siráma ébresztgeti:

— Kakuk... kakuk... kakuk...

★

A kakukszó a beteg, mindenből kifosztott, elhagyott, haldokló bucka panaszkodása... Nyögése... Nyöszörgése... Sirása...

Hol itt, hol ott... Közel és távol... Mint az elkárhozott lelkek az alvilágban; koldusok a sarkon, — felnyögnek, felzokognak, felhuhognak az elgyötört haldokló buckák:

— Kakuk... kakuk... kakuk...

Azt mondják, a lélek a halál után is még napokon át körülvergődik, nyugtalanodik, kihűlt tetejét és csak nehezen határozza el magát, elválni tőle — örökre... Így vergődik, nyugtalanodik, így kereskedik a kakuk is a buckában: a halódó, hűlő, agonizáló tájon, hangjában kifejezve a vidék minden nyomoruságát, minden mélabuiját, gyötrelmét, siralmát, halált kiáltozván az átokházi pusztában:

★

Az átokházi sivataghatárban volt egy kis oázis... Egy kis tanya... A többiek között...

Szerencsésebb tájon valaha jobb napokat látott hajótöröttjei vergődtek itt az életnek... Sok mun-

kával és kevés eredménnyel: A férj, a feleség, meg a kislányuk...

Pár holdat művelés alá fogtak a reménytelen buckából, szigetet teremtvén, melyet a rettenetes homoktenger határolt.

Mérföldekig nem volt szomszédjuk, érintkezésük senkivel. Nem láttak mást, — mindig csak egymást: ha csak nagyritkán el nem mentek fél napi járóföldre, a legközelebbi községbe országos vásárra.

Ugy éltek, ahogy a remeték élnek: imádkoztak, dolgoztak, — de nem nagy bizakodással... Mert a bucka kiábrándítja, lehűti az embert, — kitűnő orvosság a nagy-ravágyás ellen...

Mult az idő... Napok, hónapok, esztendők egymásra roskadtak, mint a hulló levelek... És nőtt, szinesedett, formásodott a lányka, mint az ágon csüngő piros alma, — s lassanként nagy leány lett...

Eladó, nagy lány: anyának való... Erejt, formás, melles... Élettől duzzadó — csupa kínálkozás, ígért...

Levelek hullásán, — ősszel, — a szüretéken, tengerihántáskor vagy a szűzányok bemutatója — a buckában...

Erre az ingyenes, mulatságos, daloló munkára összejönnek a fiatalok; megismerik, megszeretik egymást, rátalál ki-ki a — párjára...

Erre való a tengerihántás: Az este... Mikor jobban lehet összebujni, suttogni... Pirulás nélkül meghallgatni, kérdezni, megérteni, ősmérkedni egymással.

A nép gyermekeiben sok a szegényérzet... Ur a szemérem... Különösen a tanyai, pusztai, buckai magyarokban, — akik kevés emberrel érintkeztek, — vadak, riadozó, mint a szilaj csikók; a lányok, legények, egymásra nappal csak lopva néznek...

A mi Juliskánk is tengerihántáskor, sötét éjjel melegegett össze a szomszédjuk Pista fiával, — a legénnyel...

Mert össze melegegett... Megismerték, megkedvelték — megszerették egymást...

És ettől kezdve, egész napi megfeszített munka után se volt rest Pista gyerek — az éjszaka pihenőt, nyugalmát meglopva, — Juliskának több mint egy órányira fekvő tanyájára átblagni, — csókolódzni... Mert van-e annál jobb valami: van-e annál érdemesebb, drágább dolog, mint csillagos estén égre-földre esküdni... csókot lopni... csókot kapni...

Kakuk... kakuk... kakuk...

Kacagnom kell, ahogy a bucka megváltozott...

Nézd már: dehogy is kopár, dehogy is elhagyott... Nem is volt az, — soha!... Mindig ilyen szép volt, ilyen meghitt; szemnek, szívnek örömet, boldogságot, megnyugvást adó...

A szerelmes lány szeme, szíve, boldogsága, reménye, paradicsom-má varázsolta a mélabus, hallgató, gyötrelmes buckát... A dou-

VIDÁM SOROK

KÉT PITYÓKOS URIEMBER

Az egyikén nagyon meglátszik az ital. A másikon egyáltalán nem látszik, pedig ez is alaposan fenekére nézett a pohárnak. Persze, hogy ez az utóbbi támogatja a másikat.

Az az uriember, akin nagyon meglátszik az ital, megáll, megtorpan. Fölnéz a magasba:

— Te, pajtás, micsoda épület ez?

— Ez az Operaház.

Elismerően bólint a pityókos uriember.

— Jól van megépítve. Nem tudod, ki építette?

— Nem.

— Pedig ezt azonnal meg kellene tudni. Gratulálni szeretnék neki.

— Először gyérünk haza.

Elindulnak. De az Operaház hámulója nem tágit. Megáll, konokul, makacsul nézi a sötét épülettömeget. Végül kijelenti:

— Te, én ezt a házat megveszem.

Azt mondja a másik:

— Ha én olyan részeg volnék, mint te, azonnal eladnám neked!

F. I.

FELEBARÁTI SZERETET

— A fogad fáj? Na hallod, ha az enyém volna az a fog, már rég kihuzattam volna!

— Hászén, ha a tiéd volna, én is már rég kihuzattam volna!

APRÓSÁGOK

Az író neje délben kimegy a konyhába és így szól:

— Ejnye, Mari, mondtam, hogy lány tojást főzzön és megint kemény lett. Miért nem figyelte az órát, mikor a tojásokat odatette főni?

— De hiszen figyeltem én, nagy-ságos asszony. Pont háromnegyedig-tizenegy volt.

★

Az egyik színházban mesélik, hogy valamelyik este a ruhatárban, tolongás közben csunyan hajbakapott két ur. Egy hatalmas termetű, szélesvállu atléta és egy vékonydongájú kicsi emberke.

— Tolakodó csirkefogó, himpeller! — üvöltötte magából kikelve az óriás.

— Adja meg a telefonszámát — sziszegte fogcsikorgatva a kis ember —, akkor majd meghallhatja, hogy én kicsoda!

FÜRDŐREKLÁM

— Aztán mondja csak, csakugyan olyan jó ez az yógyfürdő?

— Mi az hogy?! Valóságos csodaforrás! A mult héten például tolokocsiban hoztak ide egy urat, aki moccani sem tudott. A hétvégére pedig amikor a számláját kellett volna fizetnie, úgy elinlat, hogy utól sem tudtuk érni!

bokra jázmin, rózsafát, orgonát; a völgyekbe muskátlit, ibolyát, violát, basileát; a törpenyárfákra, kökényre, borókára ezüst diót, aranyalmát varázsolt föl a képzelet... Tavak csobbantak, csillogtak a kietlen sárgás homoklapok helyén; a tavakba csörgedező, üde patakviz futott... Megszűnt a mélabu, a fákon, bokrokon hangos madár dalolt, kacagott, perzselve, gyilkolva, hanem csak szeliden, jóakarattal, — éltetve, harmatozva ragyogott...

Igy lett a haldokló buckából, — a szerelmes lány szemében — még soha nem látott — harmatos paradicsom, Szemirámis függő kertje...

A tenyérynői veteményes gyomlálása, locsolása közben, a komoran bujkáló, emigráló kakuktól évődve kérdezte: — kakuk: hányan leszünk mához tíz évre?...

— Kakuk, kakuk, kakuk — kiáltott vagy tizet a haldokló bucka ének mestere, a végét már szinte elnevetve...

A leány pirulva felkacagott: — Hát még mit nem, te hamis próféta... Aztán neheztelést színelve, hozzátette: — megállj: többé nem kérdezek soha...

★

Ármány, a gonosz szellem, — aki e tájat épüszttotta; Ármány, a gonosz szellem, a magyarok Orkánon szágúrdó, a'attomos gyilkosa nem akrt boldogságot, magyar szaporodást, még a boldogtalan buckában se...

Fiait — idegen zsoldosait — kibocsátotta. S azok lenyilazták, — hátulról, lesből, orozva... a bokrétságú magyart... Besorozták, — elvitték katonának...

Sok, sok szép kincsét az országának; sok jó földjét eliszapolta Ármány átkozott népe!... S minket kiszorítottak... Beszorítottak fekete termő talajunkról, füves legelőnkéről, a feneketlen, nem termő sivatag buckákba...

Elbitangolták tőlünk rongy adománylevelekkel Árpád apánk ezeréves örökségét... Kimartak bennünket a közhivatalokból... Beültek a magyar politikába... És idegen országokban az ő hitvány érdekükért küzdve, kezünkben fegyverrel, becstelen halálra kényszerítették bennünket...

Ez a magyar sorsa: Bucka... Aztán alias, idegen érdekekért, gladiátorként, nyomorultul meghalni!...

Kakuk... kakuk... kakuk...

Pokoli hőség van... Meg kell fulladni... Jó, ha a homok föl nem olvad...

Juliska beteg...

Mióta Pistát elvitték katonának, mintha csak vért vették volna; kiesett kezéből a munka, legyöngült, megrögyött...

Ott ül a ház végén... csak egy a földön... Zilált hajjal, ölbetett kézzel... Nézi nagykomolyan a buckát és hallgatja a kakukot... Egyszer csak föláll... aztán kínosan, szédelegve elindul... megy... tántorog... szédeleg... és belesivítja, mint a vijjogó vércse a buckába:

— »Pista!... Pista!... Adjátok vissza, gazemberek!«

A buckák visszhangja utána hörgi:

— Adjátok... vissza... gazemberek...

„Élhessünk mi az ég alatt egybehangzó, békés éltet...”

Látogatás a délszláv-magyar festvériség 300 év előtti harcosának sirjánál

ISMERIE MINDEN MAGYAR A NAGY KANAVELICS-CANAPELLI NEVÉT? — DÉLSZLÁV HŐSKÖLTEMÉNY A XI-İK SZAZADBELI DÉLSZLÁV—MAGYAR BARÁTSÁGRÓL — A KÖLTŐ JUTALMA MOST IS: JELTELEN SIR...

Irtja: BODROGHY SZABOLCS

HOGYAN KÉPZELTE EL CANAPELLI KÁLMÁN TRÓNTERMÉT?

Fölötte érdekes azután a leírás, amellyel képet kapunk Kálmánnak zárai udvaráról. Fölvezették — ugymond a költő — a királyt a neki szánt palotába. Ott a trónteremben a királyi szék felett

Atilla király képe foglalta el a főhelyet; mellette annak fia: Aladár és Csaba. Utánok pedig a többi nevesebb magyar uralkodók képei: Gejza, Szent István, Péter, Aba-Sámuel, Endre, Béla, II. Géza, Szent László és magának Kálmánnak a képe...

A megbékélésnek e színpompás leírása után már gyorsabb iramban halad az események menete: Kálmán a szent püspök kíséretében aztán »arany« gályán Sibenikbe, majd Trogirba hajózik. Mindenütt »nagy öröm fogadja őket«.

A király aztán tovább utazik. A mű ezután még leírja trogiri szent János hátralevő életét, majd halálát és megdicsőülését; végül hát ad a szentnek, hogy sikerült befejeznie nagy művét — és a hősköltemény véget ér.

Számtalan apróbb epizód, szerelmi történet, cselszövény, sőt párvialdal tarkítja e hosszú elbeszélő költeményt, de ezekre most nem terjeszkedhetünk ki.

Csak mindezek után tényleg bebizonyítottunk látjuk a litásunkat: az a tudós, aki ily bőven és pontosan ismerte multunkat, ismerte e multban számottevő családjának történetét, így saját nemes eredetét is.

MI INDITOTTA CANAPELLI HŐSKÖLTEMÉNY MEGIRÁSÁRA?

De még az átértzett és átélvezett magyar öntudat sem volt talán elég arra, hogy Canavelli ily hatalmas munkába ennyi erőt és szépséget öntsön; valószínűleg más indítók is szerepeltek. Amint tudjuk ugyanis: az ő korában a Dél- és Közép-Európában fennálló török uralom lassu, de biztos hanyatlásnak indult. Minden közepes gondolkodó könnyen láthatta előre a török uralom végleges bukását, egyben a keresztény népek teljes győzelmét egész Európában, — ha e keresztény népek erejüket e célra összpontosítanák.

Amellett tudjuk, hogy ugyanekkor a keresztény világ nagy része a saját fegyvere mellett III. Károly császár hatalmas tekintélyétől is várta a török uralomra mérendő döntő csapást. Ezért, — amint fentebb láttuk — Canavelli is e hősköltemény elején nyíltan kifejezi reményét, hogy a császárt egyszer még Törökország fővárosában fogja láthatni.

Azonban óhajának kifejezése csak a bevezetés pár sorában szerénykedhetett; hosszabban e tárgyról nem értekezhetett, nehogy magára vonja a Dalmácián akkor

uralkodó államhatalom: Velence haragját. Velence ugyanis szintén magának szerette volna megszerezni a török fölötti döntő diadalt, így a felszabadított népek fölötti uralmat is.

Ezért Canavelli inkább visszavezeti az olvasót a messzi multba és egy hatalmas tágas képen bemutatja, hogy mily erő van abban, ha a keresztény népek barátságosan összetartanak! Egyben így közvetve figyelmezteti a császárt, — akinek a művet nyíltan ajánlotta! — és aki egyuttal a horvátok királya is volt, arra az esküre, amelyre még Kálmán király tett Zárában: »Rátok erőszakkal bárki törjön, én megvédek, mint atyátok.«

Egyszóval: az egész hősköltemény nem más mint: először felhívás a délszláv és magyar néphez, hogy tartsanak össze, ha a közös ellenségtől, a töröktől meg akarunk szabadulni; másodsor figyelmeztetés a császárnak, hogy neki kemény, szent kötelessége, miszerint alattvalóit e közös ellenség járma alól felszabadítsa.

A KÖLTŐ JUTALMA...

Már be is értünk Korcsulára. Fél tizenkettő. Rendezett part; hatalmas pálmák; modern szálló. Kacagó, télen is tavaszi ég. Még ott balról a hatalmas, zordon vár torony — Zsigmond alatt épült — is kénytelen elmosolyodni...

A hosszú lépcsőn felfeltek a

székesegyházba: úgy tudom, ott oihen Canavelli. A szentegyházban félhomály; csend. Egy lelkész lálok ott elől a kanonoki székekben ájtatoskodni.

— Bocsánat, hogy zavarom, reverendissimo, — de mondja kérem, hol van Kanavelics-Canavelli Péter XVII. századbeli költő sirja?

— A Canavellié? És ön is tud róla? Hát ez nagyon szép. Itt már a'ig tud róla valaki is valamit... Én régészettel is foglalkozom, hát ismerem szigetünk e nagy fiát is.

Pár pillanatig hallgat.

— Sajnálom, uram, de sirját nem mutathatom meg. Ugyanis, amikor legutóbb a templomot újra kövezték a talpazaton levő összes sírköveket új réteggel földték be. Így mi is csak annyit tudunk, hogy itt valahol nyugszik Canavelli, de sirját ma már egy betű se őrzi.

E kis írást átadom minden olvasónak: tegye el a nagy Canavelli nevét testvéri szívébe. Így ha már sirját — a legtöbb költő sorsaként — nem is őrzi hideg köfelirat, őrizze meg bár nevét minden magyar meleg, kegyeletes szeretete. Éspedig nemcsak azért, mert benne is csörgedezett pár csöpp drága magyar vér, hanem azért is, mert szeretett bennünket, sőt az irántunk való szeretetnek erőteljes szava hirdetője volt még onnan is, tőlünk olyan irdatlan messzeségből...

(Vége)

D I V A T

Virág, fez, turbán a tavaszi kalapdivat uralkodó elemei

Páris, március 4. Az elmúlt héten mutatták be az irányadó cégek a legújabb tavaszi kalapdivatot.

— Komoly idöket élünk — konferálták be a divatdiktátorok a legújabb kalapokat —, de azért nem kell megijedni, mert az idei kalapdivat is tele van fantáziával és a kalapok nagyon távolesetek az eredeti céltől, hogy az eső, hideg és nap ellen védjék a hölgyek arcát. A tavaszi kalapok anyaga néha posztó, de legtöbb esetben szalma és selyem. Vannak, akik kedvelik a szigorú, szolid angolos formát, a mélyen szemrehuzott, lehajtottszélű, úgynevezett Nimród-kalapot, csupán élénk tolltűzékkel díszítik azt, de a legtöbb nőnek a háborus idök ellenére is tetszenek a pici fantázia-kalapok, amelyeket már igazán csak a fantázia nevezhet kalapoknak, mert tulajdonképpen: »fejdiszek«.

A legtöbbje apró virágokból összerakott kis tok, amelyre fátyolt vet viselője. Nagy divat lesz a bosnyák fezhez hasonló, szalagokból

összeállított kalap, amelyet erősen szemre huzva viselnek a nők, hátul viszont erősen redőzött selyemszalag omlik a vállra. A turbán is rendületlenül tartja pozícióját. Nagyon kellemes viselet úgy a sporthoz, mint utazáshoz, de a puha jersey turbánokat köpenyhez is, délelőtti angol ruhákhoz is egyaránt viselik a divatos nők.

Egyes gyárak olyan finom vászonanyagot gyártanak a nyári turbánokhoz, hogy valósággal csipkeanyagnak tűnik. Délután öt óra utáni látogató-toaletthez csak a virágos kalap a divat. Csupán idősebb hölgyek számára helyettesítik a virágokat szalaggal, de akkor is nagy rózsákat formáznak belőle.

NÖK ISKOLÁJA

— Rémes, hogy milyen elvetemdedt egy teremtés ez az Elemér! Tagadja, hogy van pokol. De csak legyen a vejem! Majd akkor megtanulja!...

A mangófa története

IRTA; UNDI IMRE

Karsai János, a fiatal mérnök, kiitta feketekávéját, még a maradék cukrot is kikanalazta a csészéből és nevetve szólott rég nem látott jóbarátjához:

— Bizony, Miklós, hidd el nekem, az élet a legnagyobb regénycsináló...

Boros Miklós várakozásteljesen nézett a házigazdára, de helyette az ifjú menyecske szólalt meg:

— Ugyan, János, csak nem akarja elmesélni a történetét?

A fiatalasszony zavart mozdulattal tett, de Karsai csak folytatta:

— Hígyje el, nemcsak azért akarom elmondani a történetünket, mert érdekes, hanem, mert Miklós egyike legjobb barátainknak, előtte nincs és nem lehet titkunk...

— Hát titoknak éppen nem titok — szabódott Karsainé.

— No, akkor csak hadd halljam — nevetett Boros Miklós és hátradőlt karosszékeiben.

— Öt esztendeje, ugye, hogy Amerikába mentél — kezdte Karsai — és azóta semmi hírt se hallottunk egymásról... Csak most, hogy hazajöttél, tudtam meg, hogy megházasodtam. Mondom, igazi kis regény, ahogy az élet összeboronált bennünket...

— Egyre kíváncsiabbá teszel...

— A dolog úgy történt, éppen három esztendeje mostan, hogy földmérő munkára készültem kiutazni és bő reggelit adtam házi-asszonyommal. Piritós kenyéret, teát, tojást, sonkát kértem és amikor az egyik tojást feltörni készülttem, az egyikben, apró gyöngybetűkkel ezeket a szavakat olvastam: »Vajjon ezt ki eszi meg? Sárika, Körtvésmajor.« Furcsa, gondoltam magamban, hogy valaki ilyesmit ír egy tojásra. Biztosan valami gyerek tréfája... No, nem sok időm volt a tünődésre, sietnem kellett a vonatra, megettem a tojást és másnapig eszembe se jutott az egész történet.

— Nana — fenyegette meg urát tréfásan a fiatalasszony — én nem így tudom...

— Látod, a tettes már jelentkezik is. Várjon a sorára, Sárika... Aztán, mondom, motoszkálni kezdett a fejemben a dolog és elhatároztam, hogy egy levelezőlapon jelentkezni fogok a rejtélyes Sárika előtt. Illik, gondoltam, hogy értesítem, ki ette meg a tojást. Nevet, persze, nem tudtam, de a körtvésmajori postára címezve soraimat, eljuttattak azok az illetékes kezekbe. Ezekhez a kis kacsókhoz — csókolta meg Karsai felesége kezét.

— Ó, ezt már mindjárt kitaláltam — mondta Boros Miklós.

— De, hogy befejezzem a történetet, pár nap múlva választ kaptam, ugyanazokkal a kedves betűkkel, hat hét múlva már sűrű levelezésben voltunk és félévvel rá az esküvőt is megtartottuk.

Karsai ragyujtott:

— Látod — mondta —, ha ezt egy regényben olvasom, el nem hinném egy sorát se, de hát itt az élő bizonyosság, hogy így történt.

— Igen, csinál ilyen tréfákat az élet...

— Talán bizony veled is történt valami ilyesféle Amerikában?

— Ó, ilyesmi nem — tiltakozott Boros Miklós és bizonyosságul szétártta tenyereit, gyűrűtlen ujjaira mutatva. — De — tette hozzá — egy kis tréfás történetbe én is belekeveredtem...

— Csakugyan? — lelkesedett Karsainé. — Hát csak mesélje el!

— Regényes házasság? Válasz — találgatta a házigazda.

— Nem, nem. Egyik sem. Pedig hát... nem rajtam mult. A történet ott kezdődik, hogy egy napon — jobb híján — beültem San Franciskó sokszáz mozijának egyikébe.

— Ahá és itt ismerkedett meg valakivel?...

— Igen, egy mindig mosolygó, gyönyörű szemű leánnyal. De nem a valóságban. Az egyik filmen szerepelt. »A mangófa története« — ez volt a film címe. Ostoba, számár kis film volt, valami keleti tárgyú kép, hanem ez a lány valósággal megbabonázott. Láttára egyenesen elvesztettem a nyugalmam. Még aznap kétszer megnéztem ugyanazt az előadást, másnap, harmadnap újra elmentem, míg csak le nem vették a filmet a műsorról. Dorothy Cawendish — így hívták a leányt. — Dorothy... ez volt a leány neve.

— Aztán szép lassan elfelejtette... megvigasztalódott, ugye?

— Később. Akkor még nem. Eltökéltem, hogy fel fogom keresni, akárhol is találom és feleségül kérem. Hosszas, hiábava'ó érdeklődés után egy ügynökséget bíztam meg, hogy kerítsék meg a leány címét. Dorothy Cawendish egy kisebb gyárnál játszik, New-Hampshireben.

— Boldog volt?...

— Bizony, a szívem a torkomban kalapált. Még aznap expresszre ültem és másnap reggel a gyár színészeinek a villasorában megpillantottam egy kapun a felirást: Dorothy Cawendish. Nyomban bejelentettem magamat és pár perc múlva szemben ültem álmaim királynőjével.

— Persze, nem talált szavakat... — lelkesedett Karsainé.

— Valóban, szólni se tudtam. Csak néztem merően, zavarodottan és kifutottam a szobából.

— Miért? Mi történt?

— Az »én Dorothyám« helyett egy fáradt, öregedő hölgyet láttam. A filmet, »A mangófa története«-t vagy tizenöt-husz esztendeje fotografálhatták... Igen — érintette meg barátja karját mosolyogva Boros Miklós —, az élet csinál tréfákat, amelyek nem mindig sikerülnek olyan jól, mint a tied, kedves Jánosom...

Hol a hiba?

Két hölgy beszélget a lakás meghitt sarkában. Az idősebb csendes mosolygással hallgatja a fiatalabbat:

...És akkor mindjárt olyan türelmetlen, goromba.

— Mért nem próbálsz megszéldíteni?

— Nekem ahhoz nincs türelmem!

— Parancsold meg önmagadnak, hogy legyen!

— Ó, könnyű azt mondani. Főként neked könnyű. A te urad maga a jószág!

Az idősebb hölgy elgondolkozva bölölgat:

— Igen, nekem könnyű. Mert én tapasztalatból mesélek. Az én uram maga a jószág. De, tudod, más a férjünk, ha kívülről nézünk be az ablakon és más, ha bent vagyunk vele a szobában. A te uraddal is ez a helyzet. Én például szintén azt hittem, hogy a te urad maga a jószág. Mégis azt mondd, hogy goromba. Tegnap mért vesztetek össze?

— Valami kicsiségen. Nevetségesnek találom, hogy valaki olyan nagy káoszt csinál minden nárságból. Kérlek, nem volt elég meleg a feketekávéja, hát elkezdett kiabálni.

— Hóhó — emelte fel kezét az idősebb asszony, — álljunk csak meg egy percre, kicsikém. Igazad van, nem nagy dolog, hogy egyszer langyosabb feketét kapott az urad, mint máskor. Kicsiség. De az a baj, hogy az élet az ilyen kicsiségek sorozatából áll. És ha minden kicsiség mellé egy-egy kis bosszúságot is találsz neki, akkor ne csodáld, ha a végén goromba hozzád. Ha várni kell a reggelijére, ha túlförő a fürdővíze, ha porosan hagyjátok az íróasztalát, ha elhanyagjátok az ujságja felét, ha bennhagyjátok a pecsétet a ruhájában, ha kenőcsös a cipőmadzagja, ha nem varrjátok fel a lötyögő gombját, ha nyomja a lábát a stoppo-

lás a harisnyáján, ha elvesztitek a ceruzáját a helyéről, ha kifordítva készítették oda a hálóinget, ha nincs beöntve a bora, ha kölcsön adjátok az ernyőjét, ha nem tesztitek az ágya elé a papucsát, ha nem jegyzitek fel, ki kereste te'efőnön, ha ceruzát hegyeztek a borotvakésével, ha nem tesztitek vizet az éjjeliszekrényre éjszakára, ha olyan sajtót vesztek, amit ő ki nem állhat, ha csunyán vasalt zsebkendőt adtok a zsebébe, ha zavarjátok, amikor olvas, ha a szokott helyen nincs ott a hamutartója, ha...

— Elég, elég! — kacagott hangosan a fiatalabb asszony — elég, ne sorold tovább! Csak azt mondd meg kérlek, honnan ismered ilyen tökéletesen az uramat? Érthetetlen, hogy minden bogarát kívülről tudod...

— Érthetetlen? Nem, kicsikém. Nem a te urad bogarait ismerem. Csak az én áldott jószágú sajtó uramra gondoltam, amíg példákat soroltam. Tudok még többet is, amiért goromba szokott lenni valaha. De mióta az ilyen kicsiségekre tulzott gondot fordítok, azóta — azóta valóban áldott jó ember lett.

Vidám sorok

— Aztán mondja csak Mariska, sokat bánkódott a férjem, amikor elutaztam?

— Eleinte nem, de az utolsó napokban már csodára oda volt szégyény.

★

— Micsoda balszerencse, megint elhibáztam a nyulat, pedig egész nyáron a céllövést gyakoroltam.

— Talán jobb lett volna, ha a gyorsfutást gyakorolod.

INNEN-ONNAN

Különös megfigyelni, hogy a férfiak még mindig mennyire dehonasztalónak tartják valami panasszal levélben, vagy telefonon kozmetikushoz fordulni, hát még Uram bocsáss! — személyesen felkeresni egy rendelőt tanácskérés, vagy esetleg valami szépségápolási orvoslásért! Ha mégis előfordul, levélben mindig egyoldalú bevezetés előzi meg, magyarázata annak, hogy az illető hű, még csak nem is tulajdonít külsősebb fontosságot a későbbiekben előadottaknak, (tehát tökéletesen férfii) csak úgy éppen megkérdezi... Ha netalán személyesen keres fel a teremtés koronája egy kozmetikust, már az ajtóban látszik rajta a zavar: mentegetőzik, miért, hogyan s miként jutott erre a szokatlan gondolatra. Sohasem tudtam megfejteni, hogy miért van ez így? Miért érzik, gondolják a férfiak, hogy szebb, vonzóbb óriási pattanásokkal, messziről feketelő miteszerekkel, nagy barna szemőcsökkel, lencsékkel járnak, mint arra a férfiatlan dologra vetemedni, hogy igyekezzenek megszüntetni ezeket a hibákat, melyek sokszor nemcsak esztétikai szempontból zavaróak, hanem gyakran súlyos egészségügyi következményekkel is járnak! (A legideálisabb talajai fertőzéseknek, gombásodásoknak).

All ez különösen a 15, 16 éves korban lévő serdülő fiúkra, akiket tapasztalatom szerint, édesanyjuk csak különböző igérettek (sítalp, bicikli stb.) árán bír a kozmetikushoz elempelni, s e nehéz művelet után is többször meggondolja magát), illetve azt hiszem, hogy ilyenkor az a társadalom által ferdén belénevelt gondolat támad fel benne, hogy ez szűgyen és férfiatlan dolog) s a kezelőszékből felugorva minden további könyörgés dacára is magával viszi gennyes pattanásait és egyéb bőrtisztítálatanságait, melyek tovább is a bőrben pangva, néha valószínűs kelés-telepekhez vezetnek.

Ezzel természetesen nem azt akarom mondani, hogy a férfiak ugyanugy mint a nők, semmi időt és fáradságot nem kímélve és minden igyekezetükkel vigyázzanak csinos külsejük megtartására. Nem. Csupán annyit szeretnék megjegyezni, hogy én a magam részéről egyáltalában nem tartom szégyennek, sőt férfiatlannak sem, ha egy férfi indokolt esetben akár kozmetikushoz, akár bőrgyógyászhoz fordul és gyógyíttatja jó-külsejét veszélyeztető szépséghibáit.

Sielés vagy téli, erős hidegben tett kirándulás közben ne feledkezzünk meg arról, hogy 5-6 perccenként alaposan dörzsöljük meg arcunkat, füleinket; szóval sohas engedjük ezeket a testrészeket abba a stádiumba eljutni, mikor már nem éreznék hideget, mert ez a legbiztosabb út a megfagyáshoz. Legjobb, ha bezsírozott kézzel véghezvük ezt a dörzsölést.

Kitűnő arcpakolásokat készíthetünk citrom, vagy narancs husából olyan módon, hogy egy-egy gerebődet szétmorzsolva péppé keverünk egy kis talkummal s pár csepp olajjal (édes mandulaolaj, szesámolaj). Ezen gyümölcsök héját frissítő fürdővíz készítéséhez használhatjuk oly módon, hogy a meleg fürdővizet 3 — narancs, vagy citrom héjára eresztjük s azzal egy félórát állni hagyjuk.

Jókat Erzsébet

„Reggeli Újság”

a magyarság napilapjai

NAPOS OLDAL

A kutya tanulékony állat

Legalábbis a mienk.
Mert — igazán nem henegegni akarok —, de azt aztán egész őszintén és a tölem telhető legnagyobb tárgyilagossággal jelenthetem ki, hogy én még ilyen tanulékony állatot nem is láttam.

Mint ez a mi kutyánk.
Holott nem is tanítjuk semmire. De ő mégis olyan furcsa és komplikált dolgokat tanult és értett már meg, csak úgy magától és veleszületett — szinte azt merném mondani — zsenialitásánál fogva, hogy az embernek néha egyenesen megáll az esze.

Ámbár abban azért nem tudok egész komolyan hinni, hogy zeneértő. Mármost ez a mi kutyánk. Holott a feleségem azt állítja. Mert — hogy — azt mondja — ő megfigyelte, hogy valahányszor ez az állat valami tüzebb indulót hall a rádióból, mindannyiszor taktusra mozgatja a farkát. Hát lehet. Nem akarok ezen a dolgon vitatkozni. Annál kevésbé, mert az kétségtelen és tagadhatatlan tény, hogy valahányszor a kutya a nagyobbik fiamat harmonikázni hallja, mindannyiszor keserves és bosszantó üvöltésbe kezd. Ami határozottan bizonyos zenei érzékre vall.

De arról azért viszont meg vagyok győződve, hogy esténként, vacsora után, amikor a rádiót kinyitjuk, a kutya nem azért jön be a szobámba, hogy szimfonikus koncertet hallgasson. Hanem azért, mert tanulékony állat. És tudja, hogy este, rádiózás közben, feketézni szoktunk. En egy cukorral iszom a feketét, a feleségem egy féllal. És a másik felét ő szokta kapni. A kutya. És ennél fogva igen erős a gyanum, hogy talán nem is annyira a szimfóniáért jön be, mint inkább a cukorért. És ebbeli véleményem támogatására legyen szabad megemlítenem, hogy abban a pillanatban, amikor a cukrot megkapta, nagyot és kéjeset ásít bele a legszebb pianissimókba is és kimegy. A másik szobába, a kanapé mögé, a helyére.

Szépen lassan, mint aki a dolgokat jól elintézte, nyugodt lelkiismerettel.

És — általában — a leghihetlenebb dolgokat tudja.

Tudja, hogy a feleségem mindig magával viszi sétálni, valahányszor bevásárolni megy. De azt is tudja, hogy bevásárolni csak pénzzel lehet. Ennél fogva, ha a feleségem benyúl a kommodba és előveszi a pénzes ládikáját — a kutya villámgyorsan felugrik és már rohan is ki az előszobába, sétára készen. Ámbár tegnap egy váratlan dolog történt. A feleségem nem azért nyult a pénzhez, mert vásárolni akart menni, hanem azért, mert a gázzámlát hozták. Na, de meg is voltak sértve mind a ketten. A feleségem is, a kutya is. A kutya azért, mert nem vették sétálni, a feleségem pedig azért, mert nagy volt a gázzámla. De ez nem idetartozik. Azért ez a kutya rengeteget tud.

Azt is tudja — többek között —, hogy sétálni csak szájkosárral viszik. A szájkosarat viszont szívből elkeseredetten utálja. Ennél fog-

va, ha azt mondják neki, szájkosárral a kézben, hogy: Na, gyere ide szépen, kiskutyám — akkor jön. De nem fejjel előre. Hanem ellenkezőleg. Hogy nehezebben lehessen ráadni. Ámbár a kisebbik fiam azt mondja, hogy azért jön felénk hátul, mert be akar bennünket csapni. És el akarja velünk hitetni, hogy őrá nem is lehet szájkosarat adni, mert neki nincs is feje. Legalábbis azon az oldalon.

És, hogy mi mindent tud még?
Azt itt most, papírhány és helyszüke miatt, el se lehet mondani. Nem szólva arról, hogy jelen pillan-

natban ugye aktuális. Mert van itt velünk szemben egy kis fekete kutya. Egy kisasszony. És a mi kutyánk fiatalur. És ott ül az ablakban, égnek meredő füllel, epedő, ábrándos tekintettel és nézi, egész nap csak sóvárogva nézi a szemközti borzas kis fekete kutyakisasszonyt.

És beszélhetünk neki.
Nincs »gyere ide«. Nincs, »erodj a helyedre«. Nincs, »mit csináltál« — semmi sincs. A kutyát se szép szóval, se erőszakkal nem lehet lecsalogatni az ablakból.

Mert a kutya tanulékony állat. És lehet, hogy úgy tapasztalta, hogy vannak emberek is, akik egy kis fekete, borzas kisasszony felmerültekor egyszerre elfelejtnek mindent, amit valaha tudtak és tanultak.

Na mindegy. Most nem emberekről van szó. Hanem a kutyáról. Amely hihetetlenül tanulékony állat.

Zágon István

Kik illenek össze?

Az a fiatal ember és fiatal leány, akik szerelmeseleg egymásba és elhatározták, hogy házasságra lépnek, mindig meg vannak győződve arról, hogy összeillenek. Ha az egyéni vonzóerő kerekedik az ész fölé, akkor rendszerint nincs már szava a józan megfontolásnak. De ez nem marad örökre így. A házasságban nagyon is hamar kitűnik, hogy milyen hiba történt a választás körül, csak hogy akkor már rendszerint késő.

A mai pszichológia nagyon hasznos utmutatásokat adhat a házassulandóknak arra vonatkozólag, hogy önmagukat és szívük választóját is megismerjék s így józan fővel megfontolják, hogy kellőképpen megalapozott-e vonzalmuk egymás iránt, vagy csak muló fellobbanásról van-e szó. Nem lehet ugyan s eléggé hangsúlyozni, hogy a házasság mély szerelemre legyen alapozva, de ne csak szerelemre.

Nem elegendő egy házasság megapozásához az, hogy az anyagi körülmények megfelelők és hogy a házassulandókat közös érdeklődési kör is fűzi össze. Még ha az ifjú pár egyazon hivatást is üz, például mindkettő orvos, vagy hivatalnok, vagy tanító, vagy ha közös passzióik vannak, mint például a sport vagy zene, még akkor is lehetséges az, hogy óriási a különbség közöttük nézetek és jellem dolgában.

Ugy szokás mondani, hogy az ellentétek vonzzák egymást. Ebben sok az igazság, amennyiben mindenki azt csodálja a másikban, ami belőle hiányzik s mert valahogy egyénisége kiegészítését keresi a másikban. De feltétlenül szükséges, hogy jellemben és világnézet dolgában összeillő emberek lépjenek házasságra.

Arra a kérdésre tehát, hogy kik illenek össze, nehéz válaszolni. Először azért, mert fiatal emberek rendszerint nem bírnak a kellő belátással és emberismerettel, hogy a helyzetet megítélik és a tapasztaltabb bölcs szavára ritkán hajlandók hallgatni.

Pedig nagy szükség volna arra, hogy mindenki a házasság előtt a legkomolyabb és legobjektívabb módon igyekezzék megfontolni ezt a lépést. A nagy városokban fel-

állított házassulandók tanácsadó irodája itt hasznos munkát végezhet. A grafológia is olyan komoly tudományszámba vehető ma, hogy felvilágosítással szolgáltat valaki jellemére, természetére vonatkozólag. Minél objektívabb az ítélet, annál hihetőbb. Természetesen nem akarjuk azt állítani, hogy a grafológus mindentudó, de a jellem nagyobb vonásokban jól megállapítható az írásból.

Alapvető szabálynak állíthatjuk azonban fel, hogy szellemileg magasan álló egyének sohasem kössenek házasságot sekélyesen gondolkodó, ha egyébként jónduatu nővel vagy férfivel. Nagyon idealista beállítottságu, vagy mélyen valóságos emberek nehezen éhetnek harmónikus házasságban ridegen materialista egyénnel.

Vizont a rendetlen és a rendez némi jóakarattal megférhetnek együtt. Aki azonban nagyon pedáns, vagy p'áne a kicsinyességig korrekt, az óvakodjék rendetlen férjet vagy asszony választani.

Az a hiedelem, hogy »majd a házasságban megnevelem« rendszerint hamarosan lehetetlenné bizonyul. Az alaptermészetet megváltoztatni felnőtt korban lehetetlen, még gyermekeknél sem sokat sikerül. A legfontosabb mindezenre az, hogy világnézet, nemzetiség és közös célkitűzés dolgában harmónia uralkodjék a házassulandók között. Ha ez megvan, akkor kisebb jellembeli különbségek, izlésbeli eltérések nem okoznak zavart, vagy talán éppen gazdagodást is jelentenek a két fél egyéni fejlődésében.

Még az a kérdés merül fel, hogy milyen emberek alkalmassak általában a házasságra. Ez a szándék a férfinél feltételezi azt, hogy megbízható, kötelességtudó legyen és hogy legyen hajlama a családi életre. A nőnél az első feltétel, hogy anyaságra alkalmas legyen, hogy a szívbéli jóság, megértés lakozzék a szívében s hogy szeresse az otthonát. Aki egocentrikus beállítottságu, aki kiméltelen, vagy aki túlságosan érzékenykedő, az jobban teszi, ha nem lép házasságra, mert nemcsak a saját, hanem a másik fél boldogságát is kockáraztatja.

A tengerzöld ruha

Írta: Torday Sándor

Az utóbbi hetek egyik báljára kísérem ajánlkozom, de hölgyismerősöm, Éva, (akit természetesen nem is Évának hívnak) mindenféle kifogással lemondott. Nem tudtam a dologba belenyugodni, már csak azért sem, mert tudtam, hogy Éva rajong a bálókért. Végre őszintén bevallotta, az idén már volt egy bálban és azt a tengerzöld estélyi ruhát nem veheti fel még egyszer. Nehezen értettem és újabb kérdésekkel ostromoltam. Jó — válaszolta ő, — megmagyarázom. Egy nő mindezekelőtt azért megy bálba, hogy elegáns legyen, hogy külsejével hódítson, hogy más legyen, mint hétköznapiokon, az ismerősöket meglepje, az ismeretlenek érdeklődését felkeltse. De ez a tengerzöld ruha, ez már az idén megjelent egy másik bálban, az ismeretlenek tekintetükkel úgy fogják üdvözölni, mint régi barátot: megint itt van a tengerzöld ruha, emlékszel, ez a legutóbbi bálban is ott volt és olyan keveset táncolt. A barátnők egymásután járulnak majd eléje és szívből gratulálnak, hogy milyen merész újítás: többször egymásután ugyanabban az estélyi ruhában megjelenni. Egyik-másik szendén hozzáfűzi: »a múltkor is ebben voltál édes és még milyen friss ez a ruha«. Végül pedig tengerzöld színén kívül a legnagyobb baja a ruhának, hogy legeslegelső rangú. Ilyen ruhát mindenki észrevesz, megjegyez és nem felejt el. Itt azután magától felvetődik az a probléma, miért nincs a hölgyeknek egy olyan frakkszerű estélyi ruhájuk, amelyben minden bálra elmehetnek? Éva felháborodással tiltakozott az egyenruha ellen, bár elfogadta érveimet, hogy a férfi szívesen látja az elegáns nőt, de őszintén bevallva, nem sokat törődik a ruhájával. Ellenben a barátnők annál inkább. Nem hinném, hogy új dolgot mondok, ha elismerem: a nő a nők kedvéért öltözködik. A férfiak az összbnyomást tekintik és egy üde mosolygós arc, kedves könnyed beszélgetés, karcsu táncos láb sokkal több hatást tud elérni, mint a legdrágább ruhakréció.

Megoldás talán az lenne, ha a hölgyek egymás eszén, sőt szemén túljárnának. Nagyon ajánlatos erre nézve a fehér estélyi ruha, amely először nagyvonalu egyszerűségében mint első számú ruha mutatkozik be, valami sötét diszitással, mint második estélyi ruha, színesen átfestve mint harmadik bál toalett és végül átalakítva feketén, mint komoly nagy estélyi. Ilyenkor a szegény Évákat legfeljebb az a kellemetlenség érheti, hogy a barátnő odasuttogja: »édesem, nem csodálom, hogy bolondulnak utánad a fiúk. Ideális feleség lesz abból, aki három éven át ugyanazt a ruhát alakítja«.

IRODALOM

— Egy könyvet olvasok, amelyből sokat tanulok házasságunk kialakulására.

— A szakácskönyvet?

PAPP LAJOS ÉS FERENC

VERSE:

A kis öcsém nagy legény ám,
Mert magyar ruhába jár,
Mégsem tudja megtörölni az orrát.
Gyere öcsém megtörölöm az
orrodát,
Aztán büszkén húzhatod a
kocsidat.

KAURICS MAGDI ÉS IREN

VERSE:

Kocsit húz a Jóska,
De egy baja van neki,
Hogy az orroskájá,
E-el akar csöppenni,
Arra megy a Jutka
S-örnyen megröstell,
Abba minutába,
Rögön meg is törli.

SULYOK DEZSÓ VERSE:

Tündérország Pistikája de csinos,
Csak az a baj, orra alatt ragadós.
Márcs szípen rendbehozza
Pistikát,
Tündérország büszkén néz most
te reád.

MILICZ KATICA VERSE:

Katóka a legjobb kis any
Szeret: a Pistikát,
I-assan szépen le is hajol,
S megtörli az orrát.

PAPP ILONKA VERSE:

Fejét fölött köcsögök,
Miska, az orrod csöpög
Hiába is töröld,
Adj inkább egy köcsögöt.

A versek közül helyszíne miatt csak ezt a né-
hányat közölhetjük az újságban, de azon leszünk,
hogy minél többször alkalmat adjunk a gyerekek-
nek a verselésre, s akkor talán azok verseit is ki-
nyomathatjuk, akiké most kimaradt. A soroldá-
sai könyvjutalmazást nyertek: Gombár Irenke és
küdjük ei.

TÜNDEŐRSZÁG

A Tündérország májvasárnapi számában vers-
író pályázatot írtunk ki. Az itt újból közölt kép-
hez kellett verset írni. Rengeteg vers érkezett
be, valamennyit — sajnos — nem közölhetjük, de
néhányat mutatnánk kinyomtatunk. A nagy ér-
deklődésből megállapíthatjuk, hogy a gyerekek
szívesen verselnek, tehát legközelebb újból rende-
zünk hasonló pályázatot.

ERDÉLYI LACIKA VERSE:

Az orrát — minden kis magyar gyerek tudja —
Kéri anyját, hogy a zsebkendőbe fújja.
Nem tisztítják azt ujjuikkal, a földre,
Nem köpünk piszkot az ezeréves rögre.

JLNEA JENŐ VERSE: CSIFFÁRY ÁGI VERSE:

Játszik a kis Palkó,
Tarka babos ruháskában
Oda hívja Juliska,
Imigy szó'ott Jutka:
Náthás lett a kis betyár — Gyere ide édes öcsém
Mert az uccán szaladgál. Piszkosorru Gyurkát,
Szalad a kocsival, A szeretet és tisztaság
Játzadozik Karcsival. Legyen mintaképed,
Megtöröli az orrát, Édes anyu, drága apu
Hogy folytassa a dolgát. Így szeretnek téged...

SZIGETI MARGIT VERSE:

P-sta öcsém ide gyere,
Hiszen lóg az orrod leve.
Itt a kendő uccu gyorsan,
Fújjad ki, de a'aposan.
Kékepsz, ha magát az apád,
Gyorsan vedd fel hát a sapkád.

FAKKAS IRENKE VERSE:

Jancsi urfi mi jutt téged,
Tán az orrod folyik néked?
Kis Juliska letörölte,
És meg lett a rend és béke.

VARBAI KATICA ÉS ANTAL

Törölöm az orrod öcsém Andor,
Dezsó bácsi: ajándékka, majd
tereád gondol.

DOLGOS, JUCIKA ÉS MÁRTA

Ide gyere P tyu hamar,
Húzd ide a kocsidat.
Mi a szőnye, fítos orrod,
Nem szégyelled magadat?
Fítos orrát hetke legény...
Mit szól hozzá a Mama?
Ne szipátolj, bátran tarts ki,
Hogy leszel majd katoná?

TROMBITÁS GYURI VERSE:

Ide gyere kis fítos,
Ne légy mindig o'y szurtos.
Megtörölöm az orrodát,
Kipödröm a bajuszodat.
Húzd ki magad rendezen,
Dezsó bácsi szeressen.

MERT KI SZURTOS, MERT KI GYÁVA,

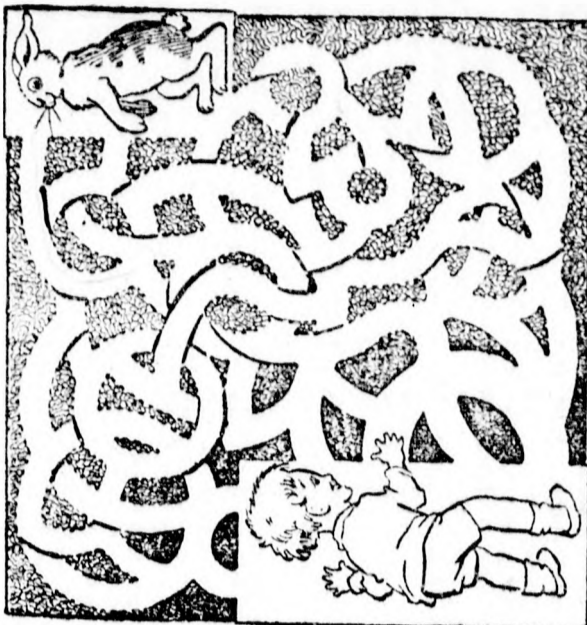
Nem lehet a Tündérország kato-
nájá.
Törögé Petikejét.

Ilonka (Sumszka 31), Szigethy Margit (Ar. Zago-
rica 13), Trembitás Gyuri (Mail Igys), Papp Gi-
zike (Szfrazsilova 7) és Farkas Irenke (T. Pavle-
csa 12). A noviszádi nyertesek a szerkesztőségben
vegyék át a jutalomkönyvet, a vidékre postán
küdjük ei.

A REGGELI ÚJSÁG VASÁRNAPI INGYEN MELLÉKLETEK — Szerkesztő: DEZSÓ BACSI

Vonalas rejtvény

(Rajzolták meg színes ceruzával az utat, amelyen Tapsi kománk eljuthat
Márciárhoz, de úgy, hogy mindig csak az úton haladjon)Fessélek ki a
bépet izlésteh
szerint. Afest-
mény után
bitiljétek el a
Tündérország
szerkesztősé-
gébe.

A beküldő neve és címe:

szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Balla János -s Karola (Rakovacska 26) a Mar-tin Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Palotás Emike (Njegoseva 19) a Prva jug. kem. fabrika ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Tassy Pisti (Safarikova 27) a Menahem Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Burics Mária, Ljubica és Vojislav (Tone Hadzicsa 26) a Klippel Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Kiss Rózsika (Bácska 114) a Goblein kézimunkaüzlet ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Schön Márta kézimunkaüzlet ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Abt Erzsike (Br. Popovicsa 4) a Nasa Mektara ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Sörös János (Prot. Jov. 17a) a Truppel Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Palajtár Mihály (Dudárszka 55) az Irsay Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Király Magda (Deb. Vlada Matjevicse 79a) a Perpatics Bácsai ajándékára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

Gyerekek ügyeljétek, hogy a nyitány-szelvényt legkésőbb péntek estig vigyétek el, mert különben érvényét veszti.

RETÜREJTVE NYEK

1. Sze Duduska
 2. Stefan Oskár
 3. Sántav Magdi
 4. Benkő Eszter

F O O O O A
R T E E E E
K H E N Y A S S Z O N Y
I I I I I R

OSZLOPREJTVE NY

Közlő: Várbai Antal és Katica

Ezen haladunk
Írószék
Gabona tés
Leány nev
Földműves testv
Félenk állat
Idős nő
Névelővel nevező

A vastagon rajzolt sor: Magyar rádió énekesnő

REJTETT NEVEK

- Közlő: Balla Irén, Gyula és Józsi
- 1. Lali liba combot evett.
- 2. Mancsi rendszeren írta a feladatot.
- 3. A bunkóval István Marit zavarta.
- 4. Ilonka tíz dinárt talált.
- 5. Zsuzsu zsúrfot látott.
- 6. Lala liba rines.

KERESZTRETÜREJTVE NY

Közlő: Fehér Kati

1	2	3	4	5	6	7
8				9		
10		11		12		13
14						15
16						
17						
18	19		20			21
22						23
24						
25						

Vizsintes sorok: 1. Magyar reform. porszak vezetésnek neve fonetikusan. 8. Ajtó rész. 9. Újlet-bejegyzés. 10. Rángjelző. 13. Kettes mássalhangzó. 14. Régi torony név. 16. Tengeri város. 17. Sütemény. 18. Tagadászó. 20. Nem nagy. 21. Erdői állat. 22. Fohász. 24. Izomban van. 25. Evéskor asztalhoz kell.

Függőleges sorok: 1. Hering főlékhez tartozó hák. 2. Vissza belegység kezdete. 3. V-vel az ember testében van. 4. Bácska város. 5. NC. 6. Víz szilárd állapotban. 7. Szorgalmas, utolsó betű felcsúsz. 8. Földműves testv. 9. Helyettesítő szó. 10. Földműves testv. 11. Falu Novizád közelében. 12. Indulatos. 14. Belső mássalhangzó. 15. Három mássalhangzó. 19. Tagadászó keverve. 21. Ital keverve. 23. Névelő. 24. Német tojás.

MEGFEJTÉS

Retüretjtve nyek: 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Oszloprejtve ny: 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Hibakereso: A beküldő neve és címe:

Mákszem Jankó kalandjai

Mákszem Jankó, ez a parányi mákszemecske, megszületett és ott élt sok ezer apró testvérel egy vékony száron hajladozó, hatalmas palotában a szabad ég alatt. Néha kikukkantott mákszemecske-vel a több rekeszre osztott halálból és csodás panorámát látott. Feje fölött felhők robantak az égen, lent a földön virágok ső színes pilléi. A kis Mákszem Jankó, aki sok ezer testvérelével sokszorta kisebb volt, boldognak érezte volna magát, ha testvérei folyton nem emlékeztették volna parányi vokára és nem nevettek volna ki, mert olyan kicsiny volt.

— Mi lesz belőled, — mondta neki egyik testvére — mielőtt fogsz megélni? Hiszen még mákos-vésesbe sem leszel jó, hát még mákospatkóba!

Mákszem Jankó lyentkor dühbe gurult. — Csak bízd rám, hogyan fogok érvényesülni az életben! Nem valami nagy életet az, hogy meg-egyek a mákot az emberek. Én majd úgy elbujok előlük, hogy meg sem látnak a miatti titeket fel-lakmároznak, nagyot nevetek a markomban!

— Nézd csak, nézd a pööttön jóságot, még 3 hétreig! Talán csak nem arról álmodozol, hogy tavasszal pítos ruhában lengedezzel a szélben? Oh, ezt csak ritka mákszem éri el, a többi bizony bele-kerül az emberek fejeketlen gyomrába!

— En megis ezt szeretném, ez az én tükös életétem! — vetette oda a kis Mákszem Jankó.

Igy tartott volna meg sokáig a vita, ha meg nem je enik a gazda és sorra le nem tördel a mák-teleket, amelyekből egy gyán zsákba ontotta a sok-sok mákszemecskét. Azok megrettenve bujtak össze s suttogva tárgyalták meg jövő életük ke-serves sorsát.

— Belebötenek a darálóba, ahol összetörök a csintjánkat, de utána belekerülünk valamí jó, édes süteménybe, amelyben finom zsírral, tojással, sz-szekeverve már jobb dolgunk lesz, egészen ma-gunkhoz térünk. Nem kell félni, keserű sorsunkat itt megédesíti a sok cukor...

Mákszem Jankó rá sem hederített ezekre a ványásokra, ő már akkor elhatározta, hogy men-adja meg magát sorsának, hanem küzdeni fog el-lene.

Es valóban elkezdődtek a mákszemnek szenvedései. Egy kereskedő vette meg őket a gazdától, ez a kereskedő pedig apránként eladta a sok mák-szemet a vevőknek. A testvérek zsákjába kerültek és együtt öntötték őket a darálógépbe. Rettenetes percek voltak. És kes csoport le rájuk és tagjai-kat összetörte. Nyögtek és jajgattak, de senki sem hederített rájuk. Mákszem Jankó ügyesen kibújt a kés alól és sártelenül került újra a zsákjába. Parányi alakja megkönnyítette helyzetét. De amint ott fektettek mellette sebesült testvérei, már nem érzet kárörömöt, hanem sajnálkozott rajtuk ső vigasztalagatta őket.

— Meg ácsátok, milyen jó lesz majd a mákos süteményben, gyógyító zsírral, tojással, megtört tagjaitok újra összenőnek...

Es nemsokára elérkezett a perc, amelyben a mákszemecskék meggyógyultak és az édesesség, zsír és tojás feleltette velük fájdalmaikat. Igaz, hogy a sütő tüze nem volt már olyan kellemes, ed ez nemsokáig tartott, mert a szép mákospatókó hama-

rosan ott pihentek az ebédő asztalán egy nagy tában.

De megkezdődött az ebéd és a kis mákszemek a mákospatkóban meglint csak rettegve bujtak össze.

— Elies fogak közé kerülünk és megrágya egy fenéketlen gyomorba hajltanak bennünket... Oh, rettenetes sors! — sóhajtottak fel.

Mákszem Jankó azonban nem esett kétségbe. Töprengett, hogyan kerülné el a biztos halált? Kis agrában egymást kergettek a gondolatok. A mákospatkóból kikerülni nehéz dolog volt, annyi szent, de majd csak kitalál valamit.

Es amikor Pistike, a ház elkenyézett ked-vence beleharapott abba a mákospatkóba, amely-ben Mákszem Jankó sok ezer testvérelével együtt kuporgott, egy hirtelen mozdulattal rákapaszkodott a fücska fogaira és a következő pillanatban már ott lapult két fog között. Felújongott, mert azt hitte, most már megmenekült.

Innen, a két fog közül tekintett ki a világba. Sokáig kuporgott ezen a szűk helyen, amikor vész-jóság hangokat halott.

— Pistike, te haszontalan, meglint nem kefél-ted meg a fogaidat. Azonnal tessék megkefélni, hi-szen meg a tegrapi mákospatkóbol is egy mák-szem ott maradt a fogaid között!

Mákszem Jankón hirtelen nagy rényület vett erőt.

— Mi lesz most velem? — gondolta.

Minden leve halomra dől. De a szerencse-nem hagyta őt eseren. Pár pillanat múlva a kis-fiu fogkefél-jén állt, azian hídleg tusst kapott a fe-jére, mert a fücska lemossa a fogkefél-t. Mákszem Jankó most bosszu-bosszu rövöken kereszfil re-pült le a víz sodrában a csatornába.

Felélékezett. Bármilyen is lesz ezután a sor-sa, a biztos há-át, amely testvéreinek részüljútót, már elkeverte. Most rá szerencse fel! Talán nem hagyja el őt a jó Istenke, aki még a legkisebb mák-szemre is szeretettel ügyel.

A víz sodra lassan vité, vité őt és nemsoká-ra felárult előtte a napfényes világ: egy nagy fo-lyóban találta magát, ott ringatózótt a Duna zöld hullámain.

Néhány nap'ig még hajókázott a vízen, azian boldogan nyujtozott a parton, kiadós napfürdő-t vett, azian amikor jól megszáradt, felkeféltezt egye arrasuhanó szelecske szárnyaira. Egy alkalmas helyen lecsúszott a földre, mind mélyebben bele-nyomódott a talajba, majd a nagy fáradtságtól el-nyomta őt az á'om.

Tavasz volt már, amikor felbört, gyökereket eresztett és apró zöld hajlását kidugta a föld alól. Nőtt, nőtt és nemsokára divatos, pivos ruhában ott hajladozott a tavaszi szélben.

TERMÉSZETRAJZ

- A kis Gizike örömmel ujságolja: — Kisasszony kérem, őt legyet utóbbtem agyrom, Három ur volt, kettő pedig hölgy.
- Furcsa. Hogy tudod azt, melyik volt férfi, melyik nő?
- Három a pálinkás üvegen állt, kettő pedig a tükrön!

INNEN-ONNAN

OSVIAI ALIATOR TEMETŐJE

Nem messze a kaliforniai Los Angeles-től terül el a La Brea-nak nevezett gazdaság, melynek tulajdonosa a környéken elterülő aszfaltot és mo-csarak olajt és aszfaltját évek óta rendszeresen kibányászták s ipari célokra is felhasználta. Evez-redekkel ezélt még nem keveredett a La Brea-mellett elterülő aszfaltmocsarakba az a sok föld-kőormoték, amely ma több-kevésbé lehetővé te-szti a mocsarakban a közlekedést. Az alkori mo-csarak finom porral fedett, csatlókn szilárdnak látszó felülete tünnetelen sok nagy állatot csábí-tott oda és vált sírjává. A ragadós aszfaltba re-velte magát a kardszaru ligás; a támadónak és az áldozatnak halálukdelmént a paron ó alkódo-ordás farkas lesze; hogy eredménytelenül mutatja az aszfaltmocsarakból előkerült 3000 farkascsont-váz. A medvék, az oroszlánok és a mastodon, az ősbögye, a lámaszerű őstest, nem járt job-ban. Rettenetes hald kuzde meknek lehetett tanu-ja a nehéz, folyós aszfaltmocsár; a nagyobb álla-tok megbetelentül odavesztek, csak a kisebbek-nek sikerült elhúzódnia a szél felé. A nagyobb állat megnemekülni. Az utabban La Brea-tól nem messze eső kis aszfalttömbön találták legnagyobb mennyiségben a mammutnak és mastodonnak ezek-nek az őrástestű őslátlaknak csontjait. Ennek a kis lónak leiszniét víz boríthatta, mely az egyé-ként óvalos állatok is odacsalogatták; a meredek parttól egynehányuk megcsuszva, meghelentül az aszfalt áldozata lett. Egyik áldozat a másikat csalogatta maga után könnyű zselémány reményé-ben; csak úgy lehet megmagyarázni, hogy arány-lag kis területen annyi állat zsúfolódott össze v-g-és halálküzdelemben.

A DATOLYAPÁLMÁ

Északafrika a datolya igazi hazija. Termőföldje a datolyapálmá, hrmic méltomány, sőt még ma-gasabban is megnő, ezzel szemben a levele csak három méter hosszú. Az északafrikai benzidit-nek, a sivatagban levő óázisok lakóinak ez a fa az életféléje, sem maga, sem mezei gazdasága nem lehetne el nélküle. Az óázisok, a sivatag belsősé-ben található termékeny területek egyáltalában a pálmáknak köszönik keletkezésüket. Ahol van elég talajvíz, a pálmá megnő, mert gyökereit képes számos méter mélységig a földbe ereszteni. Észak-Afrikában még manapság is találni óázist, hol nem látni más zöld színt, mint a pálmáknak zöldjét. Ahol a pálmá megnő, ott a gyarmatok talál elegendő talajvizet is arra, hogy mezőgazdaságot ühes-sen és gyümölcsöt termeljenek, vagy pedgő for-rászat, melyet csatornák segítségével a termelés-re alkalmas földet öntözésére használnak fel. A datolyapálmá termékek gyümölcsöt terem. Min-den egyes kitéjésként a évenként körülbelül kétszáz kilogramm datolyát érlel meg. Októbertől decembe-rig tart a datolyaszüret, mely elsőrendű élelmiszer az észak-afrikai mezőgazdaságban. A gyümölcs minőségé nem

TÖNDÉRRORSZÁG

mindenhol egyforma. Dél-Európában csak kevés-ny hely van, hol egyáltalában érdemes az éti na-gyon silány minőségű datolyát termeszteni. A Ly-bia és Egiptom tengertől távol termő datolyának is csekély a cukortartalma s nem éppen zamatos ez íze. A Szahara belsőjében levő óázisokon sok-kal jobb datolya terem. A legjobb a tuniszi.

TALÁLÓS KÉRDÉS

Első tagja napot jelemt, Amely jelenti a jelenti, Jelzem a két középsőt, Oda teszik a szó öntöz. Ni-ni* jön most a szó végen Ezt dhatom én már régen, Egyszerben egy tézaféle, Belül üres, minces béte Nem pipaszár, nem fúrulva, Se nem ágyu, — no hát mi a?

Rejtvenyek,

lábók, nők és egyéb huncutságok

Megjétesek a Tündérrországi múltbeli Számátó

- Behűrejtvenyek: 1. Keresztalton, 2. Tarsán, 3. Példás, 4. Tinta leveles.
- Fogyórejtveny: 1. Kék, 2. Édes, 3. Kel, 4. TS, 5. O.
- Kellett cukornyek: Bingó, Kék, Dics, Méz.
- Keresztrejtveny: Vízszintes: 1. A kórház, 8. Angol, 10. Da, 12. Óka, 13. Ia, 14. Ia, 16. Sar, 17. Sira, 19. Pépa, 21. ZCU, 23. Tul, 24. NA, 25. Jma, 27. Ló, 30. A tanító.
- Függőleges: 2. Ka, 3. Ono, 4. GRG, 5. HOA, 6. Al, 7. A dísz, 9. Bardok, 11. A cica, 13. Lapul, 15. Áru, 16. Sál, 22. Annán, 28. Ot, 29. Ot.

A HIBAKERESŐ PÁLYÁZAT MEGJEJTÉSE

A Tündérrországi mesében több szót kész-skarva fordítva nyomunk, s a gyemnekek fel-adata, hogy kikeressek a fordítva nyomott sza-vakat. A megtalált hibákat azután beírják a »Megjétes* szelvényébe, a szelvényt aláírva beküldik Dezső bácsinak postán, vagy bedobják a Tündérrországi postaszekrényébe a szerkesztőség folyosóján szoridá estig legkésőbb csütör-tök reggelig. A hibakereső pályázat megjelöl-t, továbbá a rejtveny és festményt beküldői között jutalmakat sorolunk ki.

A múltbeli Tündérrországi a következő hibák fordultak elő: men, za, si, sé, kacs, nav, egyoh, za ah, nav, sé. A hibakereső pályázat nyer-tese Gyárfás Évi, könyvtárlatát postán küld-jük el Ingelyjára.

A REJTVENYEKET

EGESZBEN VAGY RÉSZBEN MEGJEJTETTEK, SZEP FESTMÉNYT KÜLDTEK BE:

Vanessik Feri, Lützenberger Aranka, Sivel Ju-liska, Beck Ottó, Narancsik Márton, Borz Oszkár, Tóth Mariska, Sándor Tibor, Lutz Ferike, Csif-fári Ági, Bogdanov Babuci és Dusi, Topf Cunci

TÖNDÉRRORSZÁG

és Grete, Mészáros Annuska, Frindik Ottóka, Bor-gár Annus és Ede, Kiss Anna és Józsi, Lajos Bózsike, Mészáros Sárika, Papp Lorika, Mo-nár Irenke és Józsi, K. S. Lajos, Marton Ferike, Csiki Olga, Momi Janika, Balla János és Károly, Svirak Ferike, Mondovics Erzsike, Fekér Gyulfi, Fekér Kati, Rankovics Neda, Verbanec Lorika és Irenke, Dadi Dusi, Dany Jolanka, Annuska és Marika, Hajdu Ionka, Gombár Irenke és Lorika, Tóth Ferike, Kaszás Zsófia és Ferike, Cseh Piro-ska, Strecker János, Hausz Herbert, Zauska Mag-dika, Jency Jenő, Szorg János, Paracski László, Teray Rózsika, Nagy Margitka és Gizike, Németh Irenke, Schuster Ottó, Madacki Elek, Fekér László, R. es Ferike és Laetka, Szabó Laetka, Gvóti Bózsike és Laetka, Bárány János, Máté és Erza, Nagy Rózsika, Janovics Miska, Jenyi Rózsika, Trombóls Gyuri, Nagy Veronka, Hadnagy Erel-ka, Gr-sza Janika, Pavlik Veronka, Dolgos Iuka, Wagner Laci, Gizi és Jma, Szahai Margit, Papp Márta, Kopasz Julia, Gólgós Bózsike, Kopasz Jan-ka és Erzsike, Takács József, Hajás Bandrika, Hon-váh Ionka, Szabó Mária, S. szer Gyula, Lenke Hilda, Papp Gizike, Gatter Ferdinánd, Varga Ka-thea és Antal, Páinkás István, Sós Párka és Olga, Csemak Borbála, Tandory Dezső, Róka Joliska és Ági, Imbastyik Rózsika, Gáti Jenke Eszlaton Nándor és Babuci, Ács Sánta János, Kuszi testvérek, Szilka Irenke, Vda Karcsi, Szleber Kati, Evi, Hilda, Bólgita, Szilka Erzsike, Hufi Marika, Hegyi Margitka, Kan Jany, Szarka Inci, Rezer Jany és Maris, Dobai Sany, Máthé Margit és Olga, Brezovszki Aranka, Pav-lk Sanyka, Sebők Jozsika, Popov Olga és Jca Svandenik Jozsika, Takács László, Farkas Irénka, Noll Katalin, Vancsik Feri, Horváth Laetka, Ko-ron Kató, Papp Lorika, Pecz Rózsika és Iuska, Takács Erzsike és Párika, Siket Evara és Ka-thea, Takács Margit, Hainál Erzi, Fodor Gizike, Horváth Annuska, Tóth Évke, Horváth Joliska, Buray Vera, Gyura Erzi, Annus és Ferike Straub, Mariska és Gizike, M. c. Katalin, Gorka Gertrud, Krizsán Janika, Deák Péterke, Lukási Jani, Gor-dán Valika, Szuka Irenke és Erzsike, Horváth Sanyka, Barsony Feri, Varga P. sika, Szgei Margit, Juhász Marika, Szegefréd Antal, Dobi-csac Irenke, Balogh Joliska, Palánki Joliska és Gizike, Sulyok Dezső, Kovács Ivérke, Törtelji G-zike, Arany Irenke és Imke, Balogh Irenke és Etuska, Morgensien György, Rosenberg Tibor, Ko-pec Arács, Te címann Jaksi, Urján Jolika, Knebl Pála, Csobán Gabriella, N. m. el Péter és Bózsike, Sörös Jany, Kaurits Magdika és Irenke, Fulaifer Mihály, Bertók Judit, Vasas Ionka és Ferike, Fehervári Jenke, Pásztor Juliska, Biró Terke, Sebésylen Ionka, Erdélyi Laetka, Horváth Anko, Held testvérek, Ruck Miklós, Holchaker Évke, Buday Veronka, Kerecs Irenke, Fuvó Bó-zsike és Juliska, Balint Ele ka, Szauer Annuska és Vera, Szegi Ionka, Szorg Gyula, Nagy Katalin és Ionka, Juhász Margit és Erzsike, Vojtebovszky Hella, Fábán Ferike, Király Magda, Csipő Erzi-ke, Baksa Irenke, Versey Ottó és Laci, Bukovszki Feri, Mészáros Irenke és Tibke, Rosenberg Tibor és Grete, Jasniger Laci és Sany, Nagy Sándor, Wekerle Imre, Somogyi Zsuzsika, Tritun Pirike,

Lorika és Laetka, Pribli Bózsike, Zéliko Kati és Ocsi, Horváth Laci, Nyerges Ilona, Toma Marika és Irenke, Freund Jozsika, Krumez Bózsike, Bla-narik József, Fülöp Imre és Jenő, Walter Miklós, Emann Ottó, Schank Irenke, Papp Bózsike, Tan-dory Gyula, Trabantó K. ári, Csúti Bandi, Balint Olga és Klancika, Mígánci Ionka, Gelért Erzsé-bet, Gelért Maris, Dezső Janika, Gólgós Mira, Kiss Rózsika, Janko Ágnes, Mókus Béla, Limke-vas Tilda, Manci Ilona, Fülöp Laetka, Nagy Ju-liska és Sanyka, Da osh Dezsőke, Ilisics Mira, Mókus Laetka és Magdika, Albert Rózsika, Bukov-ics Márta, Mókus Kármán, Ács Sánta Janika, Hirtl Grete, Novák Veronka, Stengl Méri, Botka Klára és Laetka, Áti Erzsike, Nagyhegyesi Man-olka, Petó Juliska és Párika, Nojosek Nellyke, Konez Sany, Nagy Abonyi Manci, Posa Veron-ka, Mányi Olga, Papp Laetka, Cseh Veronka, Konez Sany, Polinger Kati, Banyanoc Iranka, Gavosi Ferike, Burcs Mária, Lyubica és Voj-szky, Kuszi testvérek, Bányai Sanyka és Laet-ka, Sárosi Évi, Paps Zoltán, Imász Magd és Te-ru, Tusik Margitka, Prohászka Annuska, Milic Róza, Szolják Ionka, Weisz Margitka, Simon Grete, Zsolt Jozsika, Buzás Miska, Csipő Pálla, Gyemant István, Molter Olga és Margit.

A sorozatrendi Tritun Pirike, Ionka és La-etkának (C. r.) Melód 128) kedvezett a szeren-ese a Wáhl-Tale díssortcukorkára szóló utal-ványt a szerkesztőségben vegyék át. Popov Ol-gia és Jca (B. R. Ribnikara 44) a Herine-Szudió fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Farkas Rózsika (K. Petra II. 50) a Triton cukrászda öt slieményére szóló utal-ványt a szerkesztőségben vegye át. Holchaker Évkának az ifjuság képefolyóirat ajándékát postán küldték át Bajmokra. Ruck Miklós (Pre-szolnocska 89) a petrovgrádi Pappus üz-let ajándékára szóló utalványt az ottani szer-kesztőségben vegye át. Binarik József (Pavlo-vicei 24) a Schade Bácsi ajándékára szóló utal-ványt a szerkesztőségben vegye át. Takács Mar-git (Lentrova 12) a Hólik Bácsi ajándékára szó-ló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Nver-ges Tona (Bitojiska 11) a Gólya hazár ajándéká-ra szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Lustig Pisti (Milietseva 57) a Morsika hang-szerület ajándékára szóló utalványt a szer-kesztőségben vegye át. Muszin Irenke és Tibke (Prod. Szlovacska 18) a Klippel Bácsi ajándé-kára szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Hajnal Erzi (Semca 18) az Union cukorka-üzlet ajándékára szóló utalványt a szerkeszté-gben vegye át. Stengel Méri (Dim. Avramo-vicei 14) a Flóschmann Bácsi ajándékára szó-ló utalványt a szerkesztőségben vegye át.

A versrópályázat nyertese Held testvérek (Kat. Porta 4) a Mignon cukrászda öt sliemé-nyére szóló utalványt a szerkesztőségben ve-gyék át. Récs Ferike és Laetka (A. Sánticsa 41) az Osznovics Föld fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegyék át. Tóth Ferike (M. Di-mitjevicsa 13) a Konzum üzlet ajándékára

LÁNT ÉS TOLL

A VILÁGIRODALOM REMEKEI

Német költők verseiből:

Richard Dehmel

Dehmel 1868 november 18-án született Wendisch-Hermsdorfban. Bölcsészeti tanulmányokat végzett és a bölcsélet doktora lett. Versei sok vitát gerjesztettek. A német bírálók őt is — akárcsak Liliencron — »dekadens«-nek nevezték. Az új német költők többnyire lágyak, nőiesek, finomak: Dehmel velük szemben az öserő és a férfi. Rendkívüli szenvedély lakozott benne. Soráiban pátozz izzik. Nyelve, ez a szaggatott, forró, lihegő nyelv mégis bensőséges, mert nem szónoki figurák és költői formák játéka, hanem az emberrel és világgal birkózó lelkének megnyilatkozása. A mai kor egyik legjellemzőbb költője. 1920-ban halt meg.

Magány

Igy, csendbe menjünk a ködös mezőn;
Itt nem zavarják a nyugalom üdvét,
Érezhetem, mi jó az egyedüllét.
Se szó, se szél; a sápadt este jön,
Vaság köpenybe fogja fel a léget
S a mozdulatlan test gyönyörbe réved.

Csak a szívem hallom; nem életért sir,
A kéj, a kin süllyedve elpihen,
Hátam mögött tűn el mint két vihar,
Mely birkózik egymással és kihál.
Mit háborogsz, én lázadó szívem!

Te többet érzel, mint a többiek,
A nő, barát és az összes szívek;
Ők is magányosak. Nézd: a sötétség
Mélyébe zöld láng lobban félve halkán,
Egy pályatűz — nézd: így égsz egymagadban.
Tovább, tovább, ahol ember se él még.

De mit akartok? El, el! föl a dombra,
Mely a homályba duzzad. Féltre, arcok!
Követnek; ó szárnyma ha volna! —
Cserjék remegnek a mezők fölött
Koboldszerűen, a domb füstölög,
Mig a párák nedves izzadt lidérce
Magát a földből jó kövérre szivja;
El arcok, félre, félre! Hogy lihegnek!
Követnek! Ó magánynak szárnyú kinja.

A töltesen lerokadok alélva,
Nyirkos sinen parázsló homlokom.
Jaj, jönne csak a típró vaskerek ma!
A hűs acél agyamba mar mohón,
Kezem vonaglik a vastestű pánton;
Meggzakadok. Figyelj: most: légy erős:
Egy öblös fütty üvölt hurogva bántón,
Két szem buggyan ki a ködös homályból
És — mit akar az az árnyék, ott távol.
És mért inog az az égerfa, miért?

Már mozdul és jó; újra éledek,
Közel az árnyék és felém sötétlik,
Alakba tör — vagy örület csupán? —
A ködön egy kemény és éjsötét csik.
Fütkész szemem megnyílt szeliden:
Köszönt — elüzi bus magányomat:
Hahó, egy ember! — Ó magány — szívem —
S kattogva vágat el a gőzvonat.

Detlev von Liliencron

Vadászat után

Pilledten, szomjasan, lesülve, lustán,
Az erdei korcsmába benytök.
A falra lógotom sapkám s a puskám,
Tálat keres kutyám és inni fog.
Az özvegy a söntésre dől le — bus tán —
Az alkonyi fényben merő títok,
De elfordulva mosolyog felém.
Mennek, ketten maradtunk, ő meg én.

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

A jenkik már vagy jó három évszázadja elszakadtak európai hazájuktól s nem ritkán öntudatosan ki is hangsúlyozták azóta, hogy semmi közük az »Old country«-hoz, az »öreg hazájukhoz«. De azért majd minden egyes jenkik lelke mélyén valami mélyeséges vágyódás él egykori honának szépségei után, amelyeket — hiába no! — semmiféle mesterkedéssel nem lehet Amerikában újra megteremtteni. Ezért van az, hogy egész sor amerikai városnak európai neve van. S ezért van az is, hogy az örök tavasz hónapban, déli Kaliforniában megteremtették az amerikai Rivierát: Los Angelesből délre és északra megtaláljuk »Nápolyt«, »Veneziát«, a »Lidót«, sőt — emlékeztül Venece lagunáira — a tengerpart egyik részét »Laguna Beach«-nek nevezték el. Itt egész éven át, a téli hónapokban is, nyári meleg uralkodik, úgyhogy mindig lehet a tengerben fürödni. Viszont néhány mérföldnyire a tengerparttól már ott meredezik az amerikai »Szent Bernáthegye«, amely persze nem oly magas, mint a svájci névrokona, de azért téli időben itt is lehet sietni. A losangelesi aranyifjúság az idén úgy kombinálja az élvezeteket, hogy lenni a tengerparton, a bársonyos homokon vesz délelőttöként, fürdés közben sílekkéket. Délire aztán már a hegyességbe robognak autóikon s úgy, trikóban élvezik ki az erős nap-sütéses hóban a síelés téli örömeit.

Az ismert német munkáspihenőmozgalom, a »Kraft durch Freude« tagjai számára cirkusz előadásokat is rendez. Ezek során most egy rendkívül mulatságos és érdekes számot mutattak be: egy bámulatosan idomított elefántot. Az elefánt ugyan köztudomás szerint az egyik legintelligensebb állat s igen jó a memóriája is, de azért a betanítása nem könnyű feladat: hihetetlen türelmet és időt igényel, mert az elefánt csak jószágra, a jól végzett munka reményében való jutalomra reagál s a legkisebb bántást is megtorolja s néha még évek múltán is visszaemlékezik olyan apo'ójára, aki csak egyszer is erősebben megverte. De viszont igen jóindulatu és — hiu állat: valósággal éhes a nyilvánosságra és a közönség tapsaira, amelyek persze azt jelentik, hogy taps közben az idomítójától cukrot kap s így a közönség tetszése nála egybefügg az édeség gondolatával. Egy-egy kis, ötperces mutatvány előkészítése persze néha éveket tart, hiszen nem könnyű dolog egy ilyen nagy lomhatestű állatot arra bírni, hogy a nehézkes törvényeknek legteljesebb megtagadásával például felálljon hátsó lábával egy kis emelvényre vagy pedig ledüljön egy hordó tetejére, mintha ember lenne.

Negyven »lélekbuvár« furcsa célt tűzött maga elé. Elhatározták, hogy egy féléves kislányt örökéletűvé nevelnek. A furcsa tudósok szerint bizonyos nevelési rendszer mellett, bárkiből halhatatlan embert lehet nevelni. Máris nekifogtak, hogy a lehetetlen terv végrehajtását megkezdjék. A féléves Jean Schaffer nevelési és táplálkozási programját gondosan összeállították és eszerint a gyermek vegetáriánus lesz. Nem eszik húst, zsírt, tejet és vaját, azonkívül sohasem fogja hallani a »betegség« és »halál« szavakat. Ezt a két szót egyszerűen törlték szótárából.

Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke, tudvalegleg mindkét lábára bálna. Ilyenformán persze nem volt számára könnyű feladat a minden elnökválasztást megelőző korthadjárát végigharcolása, s talán nem is sikerült volna annak idején a szavazatokat megszereznie, ha nem olyan asszony lett volna a főkortesze, mint a felesége, aki maga autózott, utazott, repült el

mindenhová a férje helyett s a saját személyes bájjával sorra hódította meg a legveszekedettebb ellenfeleit is. Nemrégiben még úgy volt, hogy Roosevelt elnök áttört a régi hagyományt, amely szerint egymásután legfőbb két ízben választható meg ugyanaz az ember köztársasági elnökkel: Roosevelt pártja azon gondolkodott, hogy harmadszor is fellépteti elnökjelöltül népszerű »Franklin«-jüket. És Rooseveltné máris végigjárta az államokat, el látogatott a legkisebb, legfélreesőbb farmokra is, például a Tennesse állambeli Memphis-be, ahol érdeklődött a farmerek gyermekei, családtagjai, sőt aprómarhája iránt is. És ha kellett s a házigazda úgy kívánta, míg nehéz tornászmutatványokra is kapható volt: felmászott a szérűk tetejére s a görék fedélszékre, hogy ellenőrizze, vajjon a férje által keresztülhajtolt farmtörvényt csakugyan kellően végrehajtották-e a hatóságok.

Thomas Henehan huszonhat éves fiatalember megtudta, hogy fivére és sógornője abba a házba akar költözni, ahol ő lakott édesapjával. Hevesen tiltakozott a terv ellen, mert nem akart egy fedél alatt lakni a bátyjával. Amikor úgy látta, hogy minden tiltakozása hiábavaló, így kiáltott fel:

— Majd megmutatom nektek, hogy mégsem költöztek hozzánk!
— Szeretném látni, hogy ezt miképpen akadályozhatod meg! — felelte a bátyja dühösen.

Nemsokára meg is látta, mert Thomas Henehan felrobbantotta a házat.

Charles Kellog, a híres amerikai utazó nemrégiben elutazott a Fidzsi-szigetekre, ahol több esztendő foglalt, hogy a benszülttek furcsaságait és szertartásait tanulmányozza. A Kellog-expedíció tizenöt esztendővel ezelőtt már járt a Fidzsi-szigeteken és az amerikai tudós akkor egy egész sereg furcsa és titokzatos szertartást figyelt meg, amelyeket csak azért nem tudott pontosan ellenőrizni, mert hiányoztak a megfelelő műszerei. Charles Kellogot elsősorban az a vallási szertartás érdekl, amelyet parázson járkálásnak neveznek. A benszülttek nem szívesen beszélnek erről a szertartásról és fehér embernek csak kivételes esetben engedik meg, hogy a parázson való járkálást végignézzék. Kellog 1925-ben szemtanúja volt egy ilyen szertartásnak és akkor megfigyelte, hogy a benszülttek két napon és éjszakan áttüzesítették a köveket, amíg azok fehéren izzottak. A szertartás csak félóra hosszat tartott. A köveket egy husz méter széles árokba dobják és ott olyan pokoli hőséget árasztanak, hogy Kellog még az árok közelében sem tudott megmaradni!

Amikor már az utolsó követ is bedobták az árokba, megkezdődött maga a szertartás. A benszülttek gyorsan mohacsomókat kötöttek a lábukra és utána a legnagyobb lelki nyugalommal, mosolyogva sétáltak át az izzó köveken. Az amerikai tudós a szertartás lezajlása után meg vizsgálta néhány benszültt talpát és a legnagyobb meglepetéssel látta, hogy a vadak teljesen sértetlenek, sőt még a mohán sem talált égési nyomokat. Erre Kellogg egy cipőt hajított az árokba és ez a rettenetes hőségben azonnal láng-ra lobbant s elégett.

A tudósok az a véleménye, hogy a benszülttek valamilyen trükkkel élekedezték ezt a trükköt csak úgy tudja leleplezni, ha megfelelő műszerekkel rendelkeznek. Mostani útjára például száz darab különféle hőmérőt vitt magával. A hőmérőt az árok közelében fogja elhelyezni, sőt ha sikerül, a benszülttek lábára is ráerősít egy-egy hőmérőt. Az amerikai tudományos világ érthető izgalommal várja Charles Kellog visszatérését és beszámolóját.

Bélyeg

A NOVISZADI FILATELISTA
EGYLET KÖZLEMÉNYEI

A POSTAI ALKALMAZOTTAK
ZAGREBI KIADÁSA

március elsejével jelent meg. A már jelzett értékek 50+50 p. barnássárga, 1.— + 1.— din. zöld, 1.50 + 1.50 vörös, 2.— + 2.— dinár megyszín és 4.— + 2.— dinár kék. Tehát az utolsó érték kivételével mindegyik érték, 100%-os felárral. A motívumok a horvát történelemből valók; az utolsó érték a horvát bániságot jelzi Jugoszlávia térképén. A szöveg mindenütt latinbetűs. A kiadott mennyiség 150.000 teljes sorozat, eladása a nagyobb postahivataloknál történik. Csakis soronként kaphatók a bélyegek.

A bélyegek egyszerű, kréta papíron készültek; a rajzok kivétele elég gyöngye és egyszerű. Talán a legsikerültebb az 1 dináros Tomisláv király a koronával. A bélyegek június 30-ig kaphatók a postán, de bérmentesítésük július 31-ig érvényesek. Az el nem adott mennyiséget megsemmisítik. A bélyegek kis ívekben, 25 db. egy ívben, jelennek meg. Az ivszegélyen a szöveg olvasható: »Za dom P. T. T. činovnika. Zagreb.« horvátul, szerbül, németül, angolul, franciául és olaszul.

A kiadás napján a P. T. T. egyesület külön kétszínű alkalmi borítékot adott ki, két dinárért darabonként. Ez a boríték kapható az egyesületnél, Zagreb (Poštanski pretnac 251. Vlačka ul. 54). A kiadás napján külön alkalmi lebetűzés volt. A pecsét dupla határozólag volt, vörös színben. Ezt a pecsétet csak a főposta (Jurisiceva u.) külön értesítő akáknál használták.

Itt említjük meg, hogy a P. T. T. beográdi kiadás teljes sorozatonként 50 parától 4 dinárig kapható Beogradban. A noviszadi postán csak a kis sorozat kapható a négydináros nélkül.

KÜLÖNFÉLE

A régi osztrák újság okmány bélyegeket 1890 június elsején bocsájtották ki és érvényben voltak 1899 december 31-ig. Az 1 kr. barna értékből kijött 156 millió, 2 kr. zöld színű értékből 24 millió darabot égettek el. A 25 kr. vörösből kiadtak csak 12.500 darabot. Ez a portó a portó a külföldre küldött folyóiratok egész évfolyamának a bérmentesítésére szolgált. A jubileumi 10 koronásból 25.000 darabot adtak ki. E sor most 900.— márka.

Egyesületünk március 13-án este 8 órakor tartja rendezévi közgyűlését a »Lipa« vendéglőben, Mileticeva 20 sz. a'ft.

A »Filatelisták« márciusi száma megjelent számos érdekes cikkel és melléklettel: A királyi udvar levele a szövetségi elnökhöz; A VII. rendezévi Jugoszláv filatelisták szövetségi közgyűlése; E. Derocco: folytatásos cikke a régi szerb bélyegekről; Dr. Csuhinszki: »Jugoszlávja« átnyomások kiadás; Jug Petrovics: Szűz Mária a kis Jézussal a bélyegeken; E. Mrdja: 1939 évi kiadású bélyegeinkről; A skartról; A Jugoszláv újdonságokról; Könyv és szaklappszemle, újdonságok; Szövetségi és egyesületi hírek.

A múltkor Norvégia cikkünkben nyomdánkba volt éspedig régi típusú »posta kürt«, olvasandó: pusztai kuria helyett; továbbá kimaradt a súlyértéknek megfelelő értékelés« lesz... stb. stb. a frankotyp cikkénél.

Fred J. Mellville híres angol filatelistája, a »Stamp Lower« szerkesztője, a »Junior Philatelic Society« szervezője, január 12-én meghalt Londonban.

Csehországban utabban sok hamisítvány van: Igy a Hymnuszblokk, S. O. átnyomások, Tátra 4 kor. vízjel, stb. után nagy az érdeklődés, de sok is a hamis bélyeg.

A Semf katalógus szerint a P. T. T. Beograd sorozat értékelése (haszná'va avagy tisztán egy ár) a következő 50 p. — 50 pf., 1 d'n. 1.— M., 1.50 din. 1.50 M., 2.— din. 2.— M., 4.— din. 4.— márka.

Németországban az infláció idején

nap-nap után oly gyorsan változott a postalis tarifa, hogy nem volt megfelelő bélyegük. A bérmentesítés könnyű lebonyolítására egyes város postája: »Póstadíj fizetve« jelzés mellett az értékelés volt, azonkívül az illető hivatalnok aláírása. Külföldre szóló küldeményeknél »Taxe parcue« pecsétet használtak az értékelés és aláíráson kívül. Ilyenfajta levelek gyűjtése a német filatelisták közt nagyon közkedvelt.

Az Egyesült államokban 1913-ig a csomagok továbbítását és kézbesítését privátársaságok bonyolították le. 1912-től kezdve azonban az állam vette a kezébe a csomag kézbesítést. E célra külön csomag-bélyegeket adtak ki. Azonkívül portó (csomag) bélyegeket is. 1913 óta a csomagforgalom megsokszorozódott. A csomag-bélyegeket a postai forgalomra is felhasználhatták és fordítva. Hasonlóan a portó-bélyegeket az általános postai forgalomban is alkalmazták.

Az 1919. évi »Hrvátok« bélyegekből több nyomást ismerünk. Az egyik rész a zágrabi állami nyomdában készült, két turnusban, a másik része a kiadásnak: Rozsankowsky és Társa cégnél. Mind a három alkalommal könyvnyomást használtak. Az első nyomásukból ismeretesek 2, 5, 10, 20 f. posta és 2 f. újságbélyeg. Azonkívül az 1, 3, 5 koronás. A filéres értékek nagyjából próbanyomások és alig van belőlük valami. A koronás értékekben csak I. nyomás van. A második nyomásból ismeretesek 2, 10, 20, 45 filléres értékek. A harmadik nyomásból léteznek az összezs filléres értékek.

Eekre a kiadásokra szükség volt mivel a költésék rövid időn belül tönkrementek. Összesen kiadott mennyiség 2 f. 3 millió, 3 f. 1 1/2 m.; 5 f. 3 1/2, 10 f. 7 millió, 20 f. 7 1/2, 25 f. 1 mil. 200.000, 45 f. és 1 K. 1 millió, 3 K. 3, 5 K. 2 millió darab újságbélyeg.

Az internacionális filatelisták szövetsége Párizs színhelyén (P. I. P.) 1926 június 26-án alakult. 1927-ben Strassburgban, 1928-ban Bécsben, 1929-ben Bernben, 1930-ban Brüsszelben, majd

1931-ben újra Párizsban, 1932-ben Heidelbergben, 1933. évi világtalálkozókor másodsor is Bécsben, 1934-ben Luganóban, 1937-ben Párizsban és 1938-ban Prágában tartotta meg a rendezévi gyűlést. A tavalyi közgyűlést Berlinben rendezték volna, de ez a mai körülmények közt elmaradt. Az P. I. P. tagja 22 állam.

A magyar Horthy jubileumi bélyegsorozat, fekvő téglalap alakú: 6 f. zöld, 10 barna, 20 f. vörös már megjelent, minden felár nélkül.

A noviszadi bélyegdepóthán a 25 parás barna, 20 dináros kék, 30 din. vöröseslila Péter király fejese új bélyegek kivételével, már mind kaphatók.

Cetinjo városban a bélyeggyűjtés annyira felendült, hogy külön filatelistaklubot alakítottak. Az egyesület elnöke: Vuk N. Mitrovics a »Zetski Glasnik« szerkesztője.

Szremkamitrovica filatelistái, eddig huszan, külön bélyeggyűjtő szekelőba tömörültek.

A rigai filatelisták egyesület kiadásában német nyelven megjelent Lettország speciális katalógusa. Az ára 2 amerikai dollár.

Beográdi hírek szerint a Jugoszláv posta a külföldre irányuló repülőposta tarifa megdrágulása következtében (március 1-től) új 50 dináros repülőpostabélyeg bocsájt ki. Valószínűleg 50.000 db. lesz kiadva. Dr. G.

ALTISZTI BÖLCSESSÉG

A lövészárokban fekszenek a bakák. Nem valami kényelmes helyzet, de viszont unalmas. Gyalogos Bojtorján is unja magát. De aztán eszébe jut a legutóbbi esetepéte s azon gondolkodik, hogy mikor esüt a fegyverét, miért villan fel előbb a tűz-sáv s miért hallik csak azután a dörrézés. Schogyse tud rájőnni, megkérdezi hát Balaton káplár urat, aki így világosítja fel: — Azért van ez, te bundás, mert a szemed egy arasszal előbb van, mint a füled.

Hü és bátor férfiak! Léleknek, tetterőnek szabad szárnyalás! — A szerző megjegyzése.)

— »Elismerem annak a mozdu latnak a nagy jelentőségét, amelyet gróf Bercsényi ajánl.«

— Végre! — kiáltotta du Héron diadalmasan, aztán tovább olvas ta:

— »Mielőtt azonban megigérném annak támogatását, szükséges tudnom: minő terveik vannak azoknak, akik ezt a javaslatot teszik?«

— Nehézfejjű Barbesieux! — bosszankodott du Héron. — Hiszen részletes terveink előttük fekszenek!

Tovább olvasott:

— »Ismernem kell a módokat, amelyekkel a terv megvalósítható; ismernem kell összeköttetéseiket, a kívánt segély nagyságát s azoknak a biztosítékokat, amelyeket adhatnak arra nézve, hogy a segélyt előnyösen fogják fölhasználni.«

— Ezek Torcy szavai, — morgogta du Héron.

— »Végre ki kell jelentenem, — írta tovább a király, — hogy a nyújtandó segély nem állhat egyébből, mint pénzből és hogy a kívánt összegek nagyon tetemesek nem lehetnek.

Semmi sem látszik előttem célszerűbbnek, mint az, ha találkoznék egy oly hatalmas lengyel főúr, akét gazdagsága és hírneve képesítene arra, hogy a vállalat élére álljon s a magyarokat megnyerné, hogy királyukká válasszák; mert ilyen módon lehetne nagyobb erőt

(432)

adni a mozgalmaknak, amelyek ezzel a céllal indítatnának. Ha a krakkói parancsnok (Jablonovszky herceg) máskülönbén alkalmas volna erre és csak előrehaladott kora akadályozza; meg kellene róla győződni, vajjon nem volna alkalmas erre a fia? S végre, ha az ügy élére találkoznék ily alkalmas személyiség s látnám, hogy a dolog némi sikerrel bíztat: akkor meg fogom adni a segélyt, amit tőlem észszerűen kérhetnek.

Du Héron itt úgy megremegte az öröm, hogy szinte össze gyűrődött öklében a levél.

— Hát még ők milyen bo'dogok lesznek! — suttogta e'ragadtatva.

— »Ami az elhunyt lengyel király fiait illeti, — olvasta tovább Lajos sorait, — azok egyikére sem kell gondolni, mert a császár igen hamar megtalálná a módokat, hogy abbahagyassa velük a vállalatot s ők valószínűleg megelégednének az első előnnyel, amelyet a császár nyujtana nekik. (Itt a király a Szobieszky hercegeknek — név szerint Jakab hercegnek — Lipót császárra való sózorsági viszonyára s az ebből folyó kapcsolatokra cé'oz, — jegyzi meg Thaly Kálmán. — Jakab herceg fele-

sege ugyanis Eleonóra császárné nővére volt. — A szerző megjegyzése.)

— »Nem kétkem, hogy a svéd király a jelen viszonyok között Rákóczi herceget és Bercsényi gróft kedvezően ne fogadná s az utóbbi innár saját tapasztalatából tudja, mily keveset bizhatnak a lengyel királyban, aki mindent megtesz a császárnak, amit az saját érdekében csak kívánhat tőle. Ha a svéd királyt rá bírnák venni arra, hogy a háborút Szászországba és Csehországba tegye át: Rákóczi herceg ez esetben meglelné a módokat, hogy kárpótoltassék azokért a császár Magyarországon megfosztotta.«

— Oh, mily nagylelkűek is vagyunk mi franciák! — dörmögte a követ keserű mosollyal. — Mily bőkezűen tudunk ajándékozni — a másokébból!

Hanem aztán földerült az arca, amikor a levél következő, befejező részét olvasta:

— »Ami a Rákóczi herceg és Bercsényi gróf fentartásáról való gondoskodást illeti, ez iránt már vette ön rendelkeztemet; amint tehát tájékozva leszek, mennyire fog rugni az összeg, — azonnal enge-

délyezem, sőt hogyha a svéd király udvarába mennének, még emelni is fogom.«

A nemes és lovasias du Héronnak szép napja volt, — ime, meg lett fáradozásainak gyümölcse.

Franciaország hatalmas királya magáévá tette Rákócziék s általuk Magyarország ügyét; magára vállalta a róluk való gondoskodást; tetemes pénzsegélyt helyez kilátásba s máris igen fontos és titkos dip'omáciai szerepre érdemesíti a fejedelmet!

A derék ember örömeiben rögtön íróasztalához ült s azon melegében két levelet írt: egyet Rákócziának s egyet királyának. És a fejedelemnek szánt levél volt az első, amelyet papírra vetett!

Nevek említése nélkül értesítette ebben »Varamits« urat, hogy a kérdéses helyről megérkezett a várt fe'elet, amely nemcsak mindenben kielégítő hanem éppenséggel egyszerű; a részletekről szóbe'ileg az a barátjuk fogja majd személyesen tájékoztatni, akinek a vendégbarátságát élvezi s aki már készül a hozzá utazásra.

Bercsényinek azt ígérte ugyan du Héron, hogy meg fogja kü'deni a király válaszának szöszszerinti másolatát, hanem ily fontos tartalmu levelet nem volt szabad kitenni az elkobzás veszedelmének. Majd elmondja a palatinus és főként felesége, a szépséges Lubomirszka, aki már ég a vágytól, hogy a daliás magyar herceget viszontlássa; hát még ha ily nagy és boldog hír vihet a számára! Isten tudja, mi lesz velük a nagy öröm tüzében!

AZ ERNYŐ

Írta: Harsányi Zolt

Mindig gyanakodva olvastam azokat a történeteket, amelyek a szórakozott tanárról, meg az esernyőről szóltak. A közönség sokszor igaztalanul általánosít, azt jól tudjuk. Más is tud szórakozott lenni, nemcsak a tudós ember és mással is megesik, hogy elhagyja az esernyőjét. A lelkem mélyén lakó igazságérzet mindig megmozdul, ha valamelyik élclap nem restelte megint csak előhozakodni a szórakozott tanárral, meg az esernyővel. El is határoztam, hogy a művelt világnak ez igazságtalan állásfoglalását szóvá fogom tenni és egymagam kiállok akár milliók ellen is. Ime, most érkeztél az óra, mikor ezt megteszem, még pedig egy hitelesen megtörtént eset alkalmából, amelynek tanúságát ezennel fátylaként meglöbögtem akár a Népszövetség előtt is és fennen hirdetem, hogy nem igaz, az esernyő nem veszett el, az esernyő megvan.

A minap Debrecenben jártam. Részint felolvasni, részint atyafiságom látogatása céljából. Atyafiságom kívül ott lakik Debrecenben nagytisztelendő Nagy Sándor barátom is, aki a kollégium ifjait tanítja a vallásnak Kálvin szerint való szabályaira. Igen derék, tiszta életű, tudós ember, a nagytisztelendő asszonynak pedig olyan a lelke, akár a galambé, nincsen is a portájuk táján veszekedés soha. Csak éppen hát az esernyő miatt van olykor bizonyos küönbség a feleségekben! A nagytisztelendő asszony

azt állítja, hogy ugyan ne okoskodj lelkem, hiszen nyilvánvaló, hogy az esernyő megvan.

Nézzük csak, hogy kezdődött ez a vitás dolog. Ugy kezdődött, hogy a ház asszonya ennek előtte három esztendővel új esernyőt vett az urának. Szép, vékony, fekete esernyőt, öröm volt ránézni. Annál nagyobb volt az öröm, mert a ház ura éppen készült átrándulni Hajdúhadházra, az idő pedig borongós arculatot mutatott. Büszkén fogta hóna alá az új esernyőt és elutazott Hadházra. Másnap megérkezett Hadhárról. Esernyő nélkül.

— Uram teremtom, — csapta össze a kezét a felesége, — az esernyőt meg elvesztetted.

— Már hogy vesztettem volna el, mikor megvan.

— Hol van?

— Hadházon. Nézz ki, milyen szép idő van, minek most az esernyő?

Ebből hosszabb fejtegetés keletkezett. A nagytisztelendő asszony azt az álláspontot foglalta el, hogy az esernyő nincs meg. A férje viszont azt fejtegette, hogy az esernyő Hadházon van, tehát megvan. Mindketten fenntartották álláspontjukat másfél évig. A feleség új esernyőt akart venni, mert hiszen nyilvánvaló, hogy az esernyő teretzi a télikabát prémgallérját, ami nagyobb kár, mint egy esernyő ára. A férj azonban nem utalta ki a költséget, mert nyilvánvaló, hogy akinek van esernyője, annak nem kell esernyőt venni, már pedig neki

van egy nagyon szép esernyője Hadházon. Becsületes hajdu város az Hadház, nem veszhet el ott semmi.

Másfél esztendő múlva megint elment az én barátom Hadházra. Hát ahogy benéz valami távirat dolgában a polgármesterhez, ott lát a fogason egy esernyőt.

— Na itt van! Folyton mondom az asszonynak, hogy megvan az esernyő, de ő csak vitatkozik velem. Ugye, hogy az én esernyőm ez?

— A tied lehet. Azért tartom itt a fogason, hogy aki elhagyta, rögtön ráismerjen, mikor bejön. Nézd meg, nyisd ki.

Megnézte, kinyitotta. Az övé volt az esernyő csakugyan, de megváltozott nagyon. Kopott volt, itt-ott foszladozó, e'nyűtt.

— Ejnye, ejnye, hát hogy mehetett így tönkre a fogason?

— Ördögöt a fogason. Hiszen használtam én ezt. Mikor az esernyő nagyon esik, nem vagyok boldog esernyő nélkül kimeenni, ha már egy gazdátlan esernyő ugysis itt lóg a fogason. Nagyon meg is szoktak, olyan jó kőszbevaló nyele van. Ha eddig itt volt, most már itt is hagyhatnád. Eleget őriztem, illendőt volna, hogy rám testá'd.

— Azt már nem teszem, naitás. Hogy gondolsz olyat? Be akarom bizonyítani az asszonynak, hogy az esernyő megvan. Másfél esztendőre bizonyítgatja, hogy nincs meg. Hát most meg tudom mutatni, hogy igenis megvan. Ezt csak belátod?

A polgármester belátta. A nagytisztelendő professzor pedig fogta az esernyőt nagy gaudummal és átment a patikushoz. Ott mindiárt el is mesélte a dolgot a patikusnak, mert jeles eset az, mikor az em-

bernek ennyire igaza van. Másnap azután hazautazott Debrecenbe. Alig hogy köszönt a feleségének, máris rákezdte méltó diadallal:

— Na, ugye, hogy megvan az esernyő! Megmondtam én azt már másfél éve, de nem hitted.

— Megvan? Hol van? Hiszen megint elvesztetted!

Egy kis szünet következett. Az esernyő tulajdonosa gondolkodott. Aztán kijelentette:

— Már hogy vesztettem volna el, mikor megvan! Ott van a hadházi patikusnál!

Ez történt most másfél éve. Mind a mai napig is ott az esernyő a hadházi patikusnál. Tehát megvan. Ha pedig megvan, akkor nem is veszett el. Szórakozott tanárról, meg esernyő-elvesztésről nekem ne meséljen többet senki.

San Francisco

A sanfranciscói hatóságok hajszát indítottak egy Oen Kenny nevű ember kézrekerítése érdekében, aki 34 esztendővel ezelőtt gyilkosságot követett el. A hatóságok azonban nem azért akarnak a nyomára bukkanni, hogy aaksztófára juttassák, hanem azért, hogy több milliót vagyont adjanak át neki. Kenny annak idején ittas állapotban agyonlőtt egy Do'land nevű embert. A gyilkost elfogták, halálra ítélték és már siralomházba vitték, amikor San Franciscót elpusztította a rettenetes földrengés. Owen Kenny életben maradt, de iratai mind elpusztultak és ennek következtében a hatóságok kénytelenek voltak őt szabadlábra helyezni. Kenny elhagyta a börtönt és azóta nyomavészett. Most aztán kiderült, hogy fivére, aki New Yorkban milliós volt, meghalt és örösi vagyonát ráhagyta. A hatóságok mindent elkövetnek, hogy az eltűnt embert megtalálják.

Miután egy megbízható embert áruházban elküldötte Drikóba, du Héron felelt a királynak is.

— »Főlséged parancsára bátorodom számot adni a két ismeretes főur szándékairól s arról, hogy mily módon tervezik azok végrehajtását.

— A toborzásra, amely nézetem szerint könnyűszerrel kivethető, legalkalmasabb időszak július vége volna.

— Már javasoltam főlségednek egy alkalmas személyiség kiküldetését (előző sürgönyeiben mr. Gévaudan-t nevezte meg du Héron ilyenül), aki a vállalatot ellenőrizze. Őket — tudnillik Rákócziakat viszont értesítettem felséged jóindulatáról.

— Az ő célzatuk, egy hatalmas beütést intézni Magyarországra s annak előbbeni szabadságát visszavívni, azalatt, míg főlséged biztosítani fogja a spanyol király uralmát monarchiája államai fölött.

— Ők különben Barbesieux miniszter urtól Longueval utján — mint állítják, — oly levelet vettek volt, amelyre hivatkozva főlségednek már akkor kilátásba helyezett támogatásával dicsekedhetne s azt állítják továbbá, hogy titokban a török szultán is elősegítené igyekeztüket.

— Ami a két főur eltartási költségét illeti, úgy vélem, hogy felséged évi tízezer tallérná kevesebbet nem adhat erre a célra. S ez a pénz nem lesz elveszve, mert arra fog szolgálni, hogy főtartsa felséged hírnevét, mint az elnyomottak védelmezőjét.

Postafordultával megjött a király válasza du Héronnak erre az előterjesztésre: egyelőre huszezer livre évdíjat utalványozott a két magyar főurnak: tízenkétezeret Rákóczi és nyolcezeret Bercsényi számára.

— »Ambár eddig még nem tetek nekünk szolgálatokat, — írta a király, — mégis gondoskodni kívánok ró'uk. Ha tenni fognak a jövőben: a most megállapított összeget is emelni lehet majd.»

Milyen boldog volt du Héron, amikor a hercegnőt megkérhette arra, — férfiakat nem való beavatni ilyesmibe, ha még oly jó barátok is, — hogy az első huszezer livre-t vigye el Drikóba s adja át Rákócziéknak!

S míg a hercegi házaspár az országgyűlés befejeztével csakugyan utra kelt, hogy közölje barátaival: nem vagytok többé e'hagyott bujdosók, mindenükből kifosztott, reménytelen földönfutók, mert ime Európa leghatalmasabb urakódója védőszárnyai alá vett benneteket s elárvult népeteket, — addig a buzgó követ továbbra is új meg új javaslatokkal ostromolta királyát, hogy ne engedje elmúlni a kínálkozó alkalmat felhasználatlanul; küldje meg a kért hadsegélyt is, mert a lengyelországi helyzet most oly zavaros, hogy önként kínálkozik a hadfogadásra.

— »Itt háboru lesz, felség, — írta a követ, — mert Agostnak nagy nehezen sikerült kicsikarnia az országgyűlés többségétől a svédek elleni védelmi háboru eszközeit, de az országot pártoskodás szakítja

szt s a háboru nagyon sok embert fog tönkretenni, akik aztán szerencséjüknek fogják tartani, ha a rendesen fizetett magyar hadseregbe beállhatnak s oly országba mehetnek szolgálni, amely gazdag s ahol a tábornokok nem fogják a katonák zsoldját mindenféle mesterkedésekkel visszatartani, miní itten.

Rögtön kereste a követ az öreg Jablonovszky herceget is, akit a magyar trónra kiszemeltek.

Az öreg főur betegeskedése miatt távol maradt az országgyűléstől, de ott volt a fia, javakorbeli, daliás ember, akkoriban az egyik tartomány palatinusa.

A követ bízalmasan beavatta a palatinust őt illető nagyszerű terveikbe.

A herceg e'pirult meglepetésben s így válaszolt:

— Főlkérem, márki ur, legyen kegyes megjelenteni urának, a francia királynak, hogy hűséges ragaszkodással viseltetem legmagasabb személyéhez és érdekeihez s hogy meg fogom kérni atyámat, tegye lehetővé, hogy az ön felséges urának szándékai szerint járassak el.

Megvolt tehát a kedvező válasz attól a személyiségtől, akit XIV. Lajos a magyar trónra kijelölt.

Most már csak a katonák toborzását kellett lehetővé tenni.

A fáradságtalan követ az ország főtábornokához fordult, az öreg Lubomirszky herceghez, akit Ilona

hercegnő már eléggé beavatott Rákóczi terveibe.

— Mindenre kész vagyok magyar testvéreinkért, — jelentette ki a bízalmas eszmecsere során a főtábornok, — mindenre, amit csak hazám szolgálata megtennem enged!

A hadfogadás lehetősége is megnyílt tehát s a háboru megkezdéséhez már nem hiányzott más, mint XIV. Lajos engedélye és a — pénz.

Du Héron és Bercsényi, — mint láttuk — abban egyeztet meg, hogy július végén kell megkezdenni a magyarországi főlzabadió háborura a toborzást.

Most már a követ dolga volt, hogy erre az időre kieszközölje a király engedélyét és pénzét.

Sürgető előterjesztéseket küldött tehát a királynak, ambár maga sem tudta, hogyan lehetne a kívánt tetemes summát Franciaországból hamarosan és biztosan Varsóba szállítani?

— »Egyike a nagy nehézségeknek, — írta a követ, — a pénznek oly országba való átszállítása, ahol váltókkal nem lehet fizetni.

Nincs tehát más mód, mint hajtón küldeni a szállítmányt Danzigba s onnét tengelyen!«

De hátha a hajót utközben elfogják, a szállító szekereket fölverik?

Váratlan bajként érte a tervezőket a krakkói várpaarncsnok halála is.

(Folytatjuk)

VIZSZINTES SOROK:

1. Világfelfogásában nem ismer tekintélyt
11. Gördül
12. Jeruzsálem mellékeve
13. Több, mint óhaj
14. Kötőszócska
15. Erősen kinyitod
17. Tagadás
18. A görög mythológiában Tantalus leánya
20. Kártyaap
21. Ritka
22. Afrikában van
23. Tükrögyártásnál használják
25. Északafrikai gyarmat (francia)
28. Á, á, á, á, á.
30. Se nem áll, se nem fekszik
31. Évszak, névelővel
32. Kassa vége
33. Többszámú személyes névmás
34. Sark, tengely
36. Fonetikusan mássalhangzó
38. Tréfás (a=á)
39. Lelek latinul
41. Számnév
43. Játékszereket töltenek vele
45. Több mint csavar
46. Kézimunkázik
48. Erősen kies
50. Vigyáz
52. Önkényes monarchia Hymalájában.
54. U, u, u, u, u, u.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Az utrecht béke fejezte be
2. Ruhadarab
3. Menyasszony

KERESZTREJTVEJNY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60

4. Legmagasabb hegyláncolat Svájcban
5. Az ezüst vegyjele
6. A sört feltaláló legendás holland király
7. Visszafelé: fedd
8. Nitrogénban van
9. Volt magyar államférfi
10. Templomi berendezés
14. I. O.
16. Legendás nagyságu élőlény
19. Sündisznó németül

24. Részecsrag
26. Román k'kötőváros
27. Rys
29. VI-X. századi élő turáni nép Oroszországban
35. Hibázat
37. Jézus áldozatának ismétlődése
40. Alkotás
42. Zuzó
44. Kertiszerszám (a=á)
47. T d
48. Szorgalmas rovar
49. Fogoly
51. Mássalhangzó fonetikusán
52. Mutató szócska
53. Igavonó
54. Két azonos nagánhangzó

A múlt vasárnap számban megjelent keresztrejtvejnünk he yes megfejtése: Vizszintes sorok: Jasmak, Habana, Szura, Apólo, Ló, Ólom, Runo, R', Era, Amerika, Nép, Maláta, Atléta, Ebado, Sio, Ceres, Kapá, Lista, Goga, Mein, Arle, Hama, Multa, Náni, Az apa, Soa, Odium, Napora, Eladta, Una, Amoreso, Euh, Ka, Arak, Lena, Sá, Apaná, Amati, Apatin, Fedák S.

Függőleges sorok: Ás, Szo, Mulató, Aroma, Kame, Hári, Apuka, Bonatc, A'o, No, Elemek, A'pasa, Oraba, Réteg, Alap, Reis, Néró, Adámapo, Legenda, Sinus, Otata, Lim, Ara, Hanuka, Azana, Mapa, Lóri, Aide, Nutus, Imaház, Ararat, Olonad, Amani, Esemé, Okán, Olaf, Apa, Atá, Ap, Ik.

A TUNÉDORSZÁG NYEREMÉNYEI:

Fűszer csomag
MARTIN MIRKO
azelőtt Gausz Viktor)
fűszer és csemege üzletéből
RIBNYI TRG 5 — TELEFON 33-66

Vilány zseblámpa
IRSAY JÓZSEF
sport és vadászfelszerelés
cikkek szaküzletéből
KRALYA PETRA II UL. 32

Arse Teodorovicsa 22. — Kat. Porta
Egy előfestett gobelint ad
„GOBELIN”
kézimunka üzlet
NOVISZÁD KRALYA PETRA II. 20

EGY SZEP KÖNYVET AD
MENAHEM J.
minden nyelvű használt könyvet
ant.kváriuma, — Noivszád. Vesz-elad

Allandóan a legjobb minőségű friss
csokoládé és keksz kapható
UNION bonboniérában
Noviszád, Trg Oslobodjenja 3.
Tulajdonos: Kelemen Gábor — A he-
lyes megfejtőnek csokoládét ad

Egy finom száj szájharmonikát ad a
„MUZSIKA”
hangszerüzlet és hangszerjavító műhely
Noviszád, Kralja Petra II. 47

Egy negyed tucat finom pipereszap-
pant ad a
**PRVA JUGOSZLOVENSZKA
KEMICSNA TVORNICA
NOVISZÁD,**
gyártja a legjobb cipőkremet, az
**WOL-t és a híres KLEIN ES FIA-fele
pipereszappanokat**

Kétszer 1/2 kg. mézes kekszet ad
KLIPPEL JÓZSEF
hygiénikus péksége Zseljeznics-
ka 38. fióküzlet: Postanszka 1.
Készíti a legjobb bureket, süte-
ményeket, graham kenyeret stb.

Egy pár gyermekharisnya
vagy kesztyű az
„OLCSÓ PEREPATICS”
kötött és szövött áru üzletéből
Futoski put 37.

Egy doboz legkínobb
desszert cukorka a
WAHL-féle „CONFISERIE”
üzletéből
NOVISZÁD, KRALYA PETRA II. 72

Változatosan szép aján-
dékcsomagot ad a
„KONZUM”
kávé és tea szaküzlet
Noviszád, Kr. Petra II. 2

Jó kidolgozású fényképet
csak a 29 éven át dolgozó
OSZNOVITY műtermében kap
Forduljon bizalommal hozzánk
NOVISZÁD, ZSELYEZNICKSKA UL. 5

Ajánlók-csomagot ad
FLEISCHMANN L.
csemegekereskedő, Kralya Petra II. 15
Telefon 25-18.

Egy styl rámat ajándékoz
SZÓTER J. faszobrász,
minden szakmába vágó munkák
legjobb nevű szaküzlete, Ustavenka 1.

Az ország legnagyobb hangszerüzleté-
ből nagyszerű szájharmonika
TRUPPEL BÉIA
A „Hohner” harmonikák vezérkép-
viselete, Noviszád

Szép ajándékot ad
„PAPIRUS” — BUZA ERNŐ
Petrovgrad és környéke legna-
gyobb könyv és papíráru üzlete.

Kétszer öt-öt darab mignon-sütemény a
MIGNON cukrászdából
tulajdonos Horváth Károly, Kralya Pe-
tra II. 13. — Allandóan friss sütemény

Egy szájharmonika vagy okarina
Schade Adám
hangszerüzletéből, Noviszád, Kralja
Petra II. 52. Nagy választék, olcsó
árak, szolid kiszolgálás.

3 darab képes zsebkendő
R. HOLIK
női és férfi divat-anyagok, selymek,
függönyök és minden egyéb kézmű-
áruk legolcsóbb áruházából, Noviszád,
Kralja Alekszandra 12.

Gyermekcipő talpalást ad
Uri János
a legszebben, legjobban, legolcsóbban
dolgozó úri és női cipész,
NJEMACSKA ULICA 22

Egy olcsó és
szép játéktárcsát a
„GOLYA”
bárc játéktár-
ca és luxuscikkek
üzletéből
Kralja Petra II. 7

Egy doboz emmenthali sajt
NAŠA MLEKARA
speciális sajt, vaj és tejtermék fizetéből
Kralya Petra II. 5. — Telefon 28.72

1 üveg „PENTA”, a legjobb háziszér.
ajándékozta a fölerakat, Mr. Samarjal
Béla „ZMIJA” gyógyszerháza, Szombor

Fényképfelvétel
Studio Heringnél
Apolló udvar! Amatőr képek kidolgozása

Szép ajándékot ad a
NAGYFEJŐ (»SZNEZSANA»)
tulajdonos: Schön Márta, kézimunka-
üzlet, Noviszád, Bulvar, Matica épület

CSAK EGYET LEHET SZERETNI
Szép kisliány vitatkozik egy fiu-
val. Félig durcásan, félig tréfásan:
— Tudom, hogy tegnap is együtt
voltak.
— De Mancika, szó sincs róla.
— Tudom, hogy táncoltak is.
— De Mancika, szó sincs róla.
— Biztosan neki is olyan szépe-
ket mondott, mint nekem. Üsmeret-
ségünk hajnalán...
Igy mondta: »Hajnalán! A fiu
megint elkezdte:
— De Mancika...
Ebben a pillanatban nótaszöveg-
árus topant elébük:
— Tessék, tessék a legujabb slá-
ger: »Csak egyet lehet szeretni...»
A fiu folytatta:
— ...szó sincs róla!

EGYESÜLETI KÖZLÖNY

Műkedvelés

Népnevelés

Könyvtárélet

Hogyan él az olasz nép?

Irtja: Pettkó Szandtner Aladár

Az egész világ Róma felé fordulva figyelte nemrég a két leg-szervezettebb európai nemzet az olasz és a német találkozását. Erdemes megismerkednünk azokkal a nagy lelki és erkölcsi erőforrásokkal, melyekből e két nép újjászületése fakadt.

A művelődés és a béke hadjáratainak nevezhetjük azokat a céltudatos, minden erőt összefogó intézkedéseket, melyeket »Dopolavoro« és »Kraft durch Freude« néven ismer a világ.

Magyar nyelven most jelent meg a Dopolavoro első összefoglaló ismertetője dr. Czákó István és dr. Marjay Frigyes tollából. Terjedelmes könyvük tények tárgyilagos közlésére szorítkozik. Mégis alig van lelkesítőbb, meggyőzőbb és időszerűbb olvasmány a megismosodott olasz nép életéről. Különösen az ének-lő, ünnep-lő, testedző játékokkal szórakozó falvakból áradó fény bilincseli le a csendes, szomorú magyar faluk megújodásáért küzdő népművelők figyelmét.

— A munka létalapot, a szabadidő élettartamot ad — e szavakban foglalta össze a szabadidőmozgalom lényegét Puccetti, a »Dopolavoro« vezérigazgatója.

A Dopolavoro külön jogi személy, mely a nemzet összességének érdekét szolgálja s céljai érdekében felhasználja a meglévő rokonintézményeket is. Eredetileg is az elszórta működő testedző, művelődési, művészeti egyesületek összefogásából keletkezett. — Ellenfében Magyarországgal, ahol a közös célért dolgozó szervek gyakran egymás rovására próbálnak fejlődni.

A Dopolavoro munkája művészi nevelésre és szakoktatásra, testnevelésre és szociális gondoskodásra oszlik.

A művészi nevelés, az olasz nép hajlamainak megfelelően rendkívül sokoldalú.

Mindenekelőtt a műkedvelő színpadokat szabadították meg azoktól a szereplőktől, akik ebben a roppant horderejű és nevelőerőű munkában csak szereplési vágyuk kielégítését látták. Hogy a műkedvelő színpadok színvonala ma Olaszországban milyen magas, bizonyítja, hogy a társulat tagja csak az lehet, aki a színpadtudomány minden ágában való jártasságát s a díszletfestésre való művészi készségét is szigorú vizsgákon bizonyítja be.

Bármily kiváló munkát végeznek is a műkedvelők, mégis szükséges, hogy a forgalomtól távolasó kicsiny falvak tömegei is megismerkedhessenek a színpadművészetnek világos színvonalat elérő teljesítményével. Ez a felismerés készítette a Dopolavoro vezetőit a »Thespiis kordé« megszervezésére.

A »Thespiis kordé« tulajdonképpen vándorszínház, azonban a vándorszínházak nyomorúsága, gyakran gyenge műsorszámai és bizonytalansága nélkül.

Igazi népszínház, az egész nép színháza, mely csaknem naponként változtatja helyét s mindenüvé eljut, ahová nyolc súlyos, pótkocsival ellátott tehergépkocsi eljuthat. E kocsik szállítják a színház rendkívül egyszerű, szétszedhető és összerakható szerkezetét. Méretére jellemző, hogy nézőterén hat-ezer, de szükség esetén nyolcezer néző is elfér. Felszerelése a forgószínpadtól a legújabb vetítógépekig minden hatáskelto eszközzel rendelkezik. Fegyelmezett műszaki személyzete a csőbordázaton nyugvó épületet órák alatt szétszedi-összerakja.

A munkások és kishivatalnokok, tehát a kispénzü réteg művészi élvezetéről még számtalan módon gondoskodik a Dopolavoro. Így minden színház köteles szombatonként, ugynevezett »színházi szombatok«-at tartani, mikor a legdrágább jegy fillérekkért megkapható.

De nemcsak a művészi élvezet, hanem az egyéni művészi tevékenységet is ápolja a Dopolavoro. A műkedvelő zenészeket zenei nevelésben részesíti, megismertetve velük az ősi népdaloktól kezdve a legmagasabb zenéig, a parasztmuzsikától és a kifinomult zene minden fajtájáig.

A zenekarok és énekkarok között rendezett városközi versenyeknek az olaszok igen nagy nevelőhatást tulajdonítanak, különösen a közösségi érzés fejlesztése szempontjából.

A mozgóképeket is nevelő célkitűzéseik szolgálatába állították. A nemzeti filmtermelés már a Dopolavoro eszméihez igazodik. Különösen a népviseletet, népszokásokat, népiünnepélyeket ábrázoló filmeknek tulajdonítanak nagy nemzeti jelentőséget. A szórakoztató filmek kivül azonban az oktatófilmek, egészségügyi és iparfilmek is nagy számban készülnek, ez utóbbiakat, főleg a pályaválasztás irányítására szánva. A filmeket szállítható moziberendezésekkel a legkisebb faluba is eljuttatják, ahol külön »moziklatók« fűzik a látóvalókhöz a szükséges magyarázatot.

A rádió munkájában, magyar szempontból, különösen azt tartjuk figyelemreméltónak, hogy a Dopolavoro tagjai az előfizetési díjban jelentős mérséklést és igen olcsó vevőkészülékeket kapnak, hogy a rádió áldásához a legrászorultabb és legpénztelenebb réteg, a tanyák népe is hozzájuthasson.

Ezekután már szinte természetesnek tartjuk, hogy a népkönyvtárak is kerekében járják az országot.

A Dopolavoro-nak legegényibb és legfontosabb feladatai közé tartozik az olasz néplélek ősi szépségeinek k'virágoztatása. Ilyen ősi népművészet elevenedik fel például a bábszínházakban, melyek az ország egész területén nagy közkedveltségnek örvendenek.

A népviseletek, népszokások, népiünnepélyek felelevenítésében a Dopolavoro áhitatos gondossággal járt el s ennek köszönhető, hogy a már-már elfelejtett régi színek, ősi örömök, mezei ünnepek, vallásos szertartások, történelmi jelmezes felvonulások, népjátékok és dalosversenyek oly gazdagsággal virultak ki.

A szabadidő mozgalom vezetői először csak az eszmét ültették el. Később díjakat tüztek ki a legszebben felvirágozott kocsik, a legművészebben díszített és kivilágított ablakok, a legtehetségesebb népköltők számára. Nem erőszakolták rá tudományosan elkönyvelt népszokásokat, hanem megvárták, míg a néplélekből, a régi hagyomány szerint, de mai életkedve nyomán fakad fel a szépség utáni vágy.

Ma már elérték, hogy a szardíniai népiünnepélyeken ismét feltűntek ének- és zenekísérettel mellett a szardíniai lovasok festői menetei. Campiano országutain pedig a jellegzetesen díszített kocsisorok. Nemiben újra megünnepelik a »földéper napját«, Turinban a »párga napját«, szeptember 28-án pedig országsherte a »szőő napját«, a szüretet.

A Dopolavoro másik ága a testnevelés, szintén a néptömegekért dolgozik. Hangsúlyozzák, hogy nem a csúszteljesítmény a fontos, hanem hogy mennél több ember fejleszthesse ki erőt. Ezért főleg azokat a sportágakat karolták fel, melyek a legtöbb ember számára hozzáférhetőek s amellyel a közösségi érzést is erősítik.

Az országjáró kirándulásokra, a

hegyekbe s a tenger mellé nagy utazási kedvezményekkel, ingyen táborfelszereléssel csábítja a Dopolavoro a családokat.

A Dopolavoro harmadik munkaterülete a szociális gondoskodás, tulajdonképpen csak az előbb felsoroltak kiegészítője, hiszen az egész Dopolavoro alapgondolata mélyen szociális: a dolgozó tömegek sorsát nem szabad a véletlenre bízni.

A szociális osztály eszményien valósítja meg az általános népgondozó törekvéseket: a biztosítás kiterjesztését, az egészségügyi szolgálatot, az üdültetés megszervezését, kertes családi otthonok létesítését.

Magyar viszonylatban azonban különösen két intézmény igényel figyelmet: egyik a szociális segélyiroda, mely a tagokat megkíméli a hivatalok utvesztőiben való tévelygéstől, így többi között, megszerez a tagoknak minden szükséges hatósági iratot. Másik a népi-élelmészeti szervezet, ahol a szegény népreteg, ha Dopolavoro-tag, elsőrendű élelmiszert kap, rendkívül mérsékelt áron és iparcikkeket, előállításai áron.

A Dopolavoro céltudatos munkája párhuzamosan halad az ifjúsági szervezetek törekvéseivel. Mint köztudomású, Olaszországban már hatéves kortól kezdődőleg kézben tartják a gyermekek lelkét, nehogy egy későbbi, közbömbös nemzedék elejtse azt, amit a mai Olaszország alkotott.

Mussolini és Hitler baráti kézfo-gásának alkalmából vonjuk le mi, magyarok is a tanulságot: minden nemzetnek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi tőkje is van s csak túllünk függ, hogy ezt a tőkét ne hagyjuk kiaknázatlanul.

Magyar háztáj magyar díszítése

Irtja: UNDI MARIA

Ki ne vágyva arra, hogy szép otthona legyen? Különösen a nők életében játszik ez élénk szerepet. Mert hiszen a nőnek istenadta képessége, hogy a család meleg fészket lelkiileg is és gyakorlatban is, felépítse. A magyar nőnek meg éppen különös tehetsége van ahhoz, hogy az otthonát kedvessé tegye. Nagy a kezűgyessége és jó az ízlése. Ha a falusi nép házaiba tekintünk, számos vidéken látunk szépen faragott házelejét, festett butort, amelyet férfikéz alkotott, de igen sok és szép háziszőtttest is, amivel a gazdaasszony látta el a házat.

Fel se tudjuk sorolni, hány híres fonószövő vidéke van Középeurópának, ahol a nők nemcsak a szükséges fehérneműt és ágyneműt, asztalneműt készítenek el a házuk számára, hanem mesteri kézzel finoman mintázott cfraszőtttestet is ügyeskednek vagy gyönyörű himzéseket készítenek s ezzel teszik a házaktáját széppé. Hiszen erről a Dunántulnak különösen a déli és nyugati vidéke: Tolna-, Somogy-, Zala- és Baranyamegye, azonkivül Sopronmegye. A Felvidék valóságos paradicsoma a finomnál-finomabb csipke mesterkélés- és himzészéskészítésnek. A palócoklakta

megyékben ragyogó színű himzés tarkállik a házakban, vagy szép szőtttesteket készítenek. Pestmegye északi részén a fehérhímzést tudják finoman készíteni. A zempléme-gyei Bodrogköz meg Erdély pedig mintás szőtttestekről nevezetesek, utóbbi helyen még nemes varrottások is díszítik a magyar otthonokat. Szőnyegkészítéshez értenek: a Székelyföldön, a Bánátban és Bácskában.

Milyen egyszerűen és magától alakul ki a ház díszítése falun, ahol minden vidéknek megvan a maga régi hagyománya, amely szerint díszíti a házat.

Annál meglepőbb, hogy talán éppen olyan vidéken, ahol a nép otthona szebbnél-szebb magyar díszítéssel van tele, a magasabb műveltségű tanító, jegyző, bérő és földbirto- kos házában mindenféle olyan holmi díszleg, amely minden, csak nem magyar. Csillogó-villogó bazáraruvirágváza, majolika tucatholmi tárgyér, izléstelen »modern« himzések, rikító gobelinképek találhatók szer-teszörve, melyeket a városi boltok kínálnak nagy szóval.

(Jövő vasárnap folytatjuk)

KIA MAGYAR?

IRTA: ILLYÉS GYULA

Mit mond a nyelv

(Harmadik közlemény)

— Mid van, amivel irsz, tollad? — kérdeztem az egyik fiutól. — Tolgam! — válaszolta szaporán.
— És nekik?
— Tolmaguk!
— Te elég sovány vagy, mi? — fordultam egy kislány felé. — Soványe, soványe!
— És lapos? — Laps, — felelte nevetve.

Szavak repkedtek a levegőben, bukdácsolva és csiripolva keresték egymást, mint a szerelmes madarak. Egyiket én repittem fel, a másikat ő. Több, mint ezerévi távolságból kiabáltak egymásnak s próbáltak valamit jókedvükből átadni.

Az előkelő eredeti fitogtatását izléstelennek érzi az ember, a szegény rokonnal való törődést viszont kötelességnek. Ránk magyarokra az utóbbi háru. Gondoljuk el, vannak nemzetek, akik büszkékedve mint bátyjukra tekintenek ránk, segítséget és példát várnak tőlünk; a jövőben egyre többet fognak várni.

Vogul, osztják, zürjén, cseremis, mordvin, — mennyi név! Ideje, hogy végre egy kis rendet teremtsünk ebben a kiterjedt, de sajnos, csak névre oly nagyszámu családban.

MIT MOND A VÉR

Alig száz éve, hogy mi, magyarok valami bizonyosat tudunk eredetünkről. Az első följegyzések szerint a magyarok a hunoktól származtak és első nagy királyunk Attila volt. A falusi fonókban, a pásztortüzek-

nél a mesemondók is ezt mesélték századokon át csodálatos konokszóval. A tudósok egész a legújabb időkig minden módon cáfolták ezt a hagyományt: oly mesészerű volt! Nem a tudósoknak volt igazuk Valóban mesészerű, amit a nép vallott az ősről, mégis az jár közelebb az igazsághoz.

Származásunk legbiztosabb történetét is úgy kezdhették, mint egy mesét: hol volt, hol nem volt... szerencsés házasság is lesz benne. De kezdjük az elején, menjünk vissza ameddig csak lehet.

Mi időn az emberiségben már fajtaikat lehetett megkülönböztetni az árjak, sémiták, kamiták, kínaiak mellett élt még egy ősnév, melytől lakóhelye, az Ural- és az Altáji hegység után ural-altáji népek neveztek.

Mint minden nép, ez is egyre újabb és újabb csoportokra vált. Külön váltak az urallak és külön az altájak.

AZ URALIAK SZÉTSZÓRÓD-NAK

Az urallakból elszakadtak a számojédek. Megmaradtak a finn-ugorok.

Ezt a finn-ugor népet mi, magyarok az eredet szempontjából már úgy tekinthetjük, mint a családban a nagyapát. Emeltünk eddig néhány közös szót; ezeket már ez a nép is ismerte, akkor még az egész rokonság együtt volt.

Krisztus születése előtt ötszáz vagy ezer évvel történhetett, hogy ez a nép is kettévált. Az egyik része az Ural hegység felől a mai Finnország irányába indult; zöme a mai finn-nép, el is jutott oda, de utközben a százados vándorlás alatt kisebb-nagyobb tömegeket hagvott hátra, előbb a votjakokat és zürjéneket, aztán a cseremiszeket és mordvinokat. A nagyatyai nép másik fele helyben maradt.

Ezt ugor népek hívták. Saját nevét maga a nép körülbelül így mondta, hogy »manjsi«. Jegyezzük meg ezt a furcsa nevet, nemsokára megbarátkozunk vele, könnyebb lesz kiejteni.

Ha előbb a finnugor népet nagyapához hasonlítottuk, ezt apának tekinthetjük. Vagy még inkább anyának, anyanyelvünket tőle kaptuk.

Csendes, békeszerető nép volt ez. Alatta délen az ide-oda vándorló népek versengve pusztították egymást; ő elhúzódott a harcoktól, az északi mocsaras erdőbe vette be magát, ott vadászgatott és halászgatott.

DÉL-KELETRŐL FELCVAGOL EGY NÉP

Talán ma is ott élne, ha délkelet felől jövet nem lovagol fel hozzá egy nép, a csatázók közül. Ez még a többinél is harciasabb és verekedőbb természetű volt. Mégsem ellenségként jött, vagy ha úgy jött is, hamar megbékült. Ha a csendes, erdőlakó nép volt az anya, ez az újonnan érkezett lovas harcos nép lett az apa. A miénk. Mert e két nép egyesüléséből származtak már egyes ágban a magyarok.

Természetében bármennyire különbözött is ez a kardforgató nép a halászkótlól, nem volt teljesen idegen. Annak az ural-altáji ősi törzsek volt egyik ága, amelyből egy-

kor az erdőlakók is kikerültek.

Az uraliak elköltözése után ezek az altájak Kína felé húzódtak, ott szaporodtak, a kínaiakkal vívtak kemény harcokat. A mai Mandzsúria területén éltek, belőlük származtak a mongolok, a mandzsuk és a törökös népek is. A török szó hallatán nem kell persze a mai törökökre gondolnunk, csak kései ivadékaik a törökök is ennek a törzsnek. E törökös népekből származtak a magyarok elein kívül a hunok s későbbi ágban a kunok és besenyők is.

Annak a harckedvelő népek a nevét, amely az erdőmentén hirtelen feltűnt, nem tudjuk; a kínaiak, akik a hosszú csaták miatt sok mindent feljegyeztek róluk, a maguk egyéni szavaival ting-ling-ek-nek hívták őket.

EGY NÉPET ELRAGADNAK

Ez a kalandozó lovas nép nem sok időt töltött az északi erdő mentén. Épp csak annyit, hogy magához fűzze a jámbor halászgatók legkeletibb részét s aztán további vágatásában magával ragadja, mint valami harcias vőlegény a menyasszonyt. Sajnos, nem ragadta megával az egész erdőlakó népet. A nép egyrésze ott maradt; az osztjakok és vogulok, hogy mindenkiről számot adjunk. A rokonság főágaival ezzel el is készültünk.

Az ősmagyarok szüleinek házasságába ez az ismeretlen nevű nép hozta az erőt, a világra való szívet. A keveredésnek bámulatos eredménye lett. A két nép atyjafiai a történelem során külön-külön majdnem mind elpusztultak, vagy sorvadásnak indultak. Ez a nép vitte legtöbbszörre; kivágva magát Ázsiából, ez hatolt legnyugatabbra, ide, ahol ma is élünk.

(Jövő vasárnap folytatjuk)

Mesél a nép

ORTUTAY GYULA GYŰJTÉSE

Aki figyelemmel olvassa ezeket a meséket, melyeket Ortutay Gyula gondos szeretettel gyűjtött csokorba és most hetenként megjelentetünk, észre veszi majd, hogy különböző tájak, egymástól messzire eső vidékek magyar népe mennyire egyformán gondolkozik. Ezért Ortutay Gyula, a mesék kiváló gyűjtője, a különbséget feltüntetve nyelvi vonásokat, tájszólásokat érintetlenül hagyta: hadd ismerjék meg az olvasók a magyar lakta föld minden táját nyelvében is. A régi írásmódon nem változtatott a gyűjtő és ezáltal népünk eredeti és zamatos nyelvezetét élveztethetjük.

A MEDVE

Vót a világon egy szögén asszony, vót annak egy okos lánya, vót a faluba egy öreg medve is feleségüstül, a felesége is medve vót, arul vót híres, hogy a kis gyerököket öszszefogdosta, zsákba rakta, hazavitte, oszt megsütötte. Hát a kis lányt az anyja kikütte a zerdőbe fát szödni, de ráparancsolt: »Lányom! vigyázz! még ne fogjon a medve!« »Ne féjjon, édesanyám! okos vagyok én!« A mint szödügeti az erdőbe a fát, hát éccör csak odamén ám a medve: »Jó napot, kis lányom! mit dögzöl?« »Szödüm a fát, bácsi!« — mondja a kis lány. Gyere velem, kis lányom! vöszök neköd cukrot! — hívja a medve. »Nem mögyök, mer becsapsz!« — mongya a kis lány. A mint a kis lány másfelé nézött mögkapta a nyakát, belegyukta a zsákba, bekötötte, a vállára kapta, vitte hazafele. A mint mönt, möndögélt, éccör csak félre köllött mön-

ni, létötte a zsákot, ő maga mög félremönt az erdőbe. A kis lánknak sé köllött több, kiszabadította magát a zsákbul, a zsákot telirakta szörvian-tüöskkel, fölmászott a fára. A medve fölkapta a zsákot, vitte hazafele. A mint mön, möndögélt, nagyon szurta a hátát a tüösk. »Né szurd a hátam, kis lány — mongya a medve — mögtaposlak!« Csak mönt, möndögélt, csak szurta a hátát, éccör csak levetötte a hátarul a zsákot, mögtaposta jól. Mikor hazaért, beszöl az asszonynak: a feleséginek: »Fücsd be jól a kemönczét, itt a pecsönnye!« Aval ő elmönt ki. Kibontja az asszon hát tel van szörvian-tüöskkel. Mögharagudott érte az asszon: »Hol vagy, té? naplopól hát ljennel tötdöd té az időt?« »Bemén aztán a medve, mutatja neki az asszon, hogy mit hozott? Mögharagudott a medve, kimönt az erdőbe: »No mögájon az a lány!« Hát a mint

kiér az erdőbe, a kis lán mögén ott van, mögén mongya neki: »Mit szödüöl, kis lányom?« »Gájjat, édsös bácsi!« — mongya a kis lány. »Gyere elő csak! hoztam neköd cukrot, itt van a zsák fenekén, csak vödd ki!« A mint a kis lán odahajol a zsákhoz, mögfogta a medve, belegyukta a zsákba, vitte hazafele nagyvigan, de a mint odaért a fához, mögén lé köllött tönni a zsákot, a kislán kibut belöle, telt rakta küve! Fölvötte a medve a zsákot, vitte hazafele nagyvigan, asszongya a medve: »Né nyomd a hátam, kis lány! mer mögtaposlak!« De a kü csak nyomta a hátát, lévetötte a hátarul a zsákot, jól mögtaposta, mögtérgyelte. Mikor hazamönt, asszongya: »No, asszon! hoztam mán harapnivalót, csak jól fült lögvön a kemönczel!« Aval ő elszaladt. Hát az asszony, a mint akarja vetni befelé, hát! látja, hogy küve van tele a zsák, az asszony ropant mérögbe gyütt: »No, Isten bogaral vén medvéje! tégdöd ugvan csak becsapnak mán, mög az önnivalót se tudod bekeresni!« Mos mán mögharagudott a medve, mögfogatta, hogy történjön akármí, nem lösz így töböt. Utnak indult ismét az erdő felé, hát a mint mön, tanájja a kis lányt. »Hová, hív? kis lányom!« »Mögyek az erdőbe!« — mongya a kis lány. »Gyere velem! én is mögyek, maj hamarabb kiérünk!« »Nem mögyek, mer becsapsz!« De aztán csak möntek, möndögélt az erdő fele; éccör asszongya a medve: »Nézz hátra, kis lányom! ki gyün utánunk?« A kis lán hátanzöit és a medve a zsákba tötte. »No!

gondolta magába — most nem ülök lé hazájig.« Nem is ült lé hazájig.

Mikor hazamönt, asszongya az asszonynak: »Béfütt-é mán asszony, a kömence? hozom a pecsönnye!« Aval léhajította a zsákot, ő mög elszaladt. Az asszony befütötte a kemöncét, asszongya a kis lánknak: »Gyere, ülj a lapátra, kis lány! nézd mög: befüt-é a kemönce jól?« »En nem tudok édsös anyám fölülni, de ha mögmutatja, hogy köll, akkor szivesen fölülök a lapátra!« Hát a medvemönyecske rákaporodott a lapátra, a kis lán mög belökte a kemöncébe, föltötte az elötét és elszalatt! Éccör csak mön befelé a medve: »Asszony! nagyon égött szagot érzök, azt a füzfán fütyülö mindönit az apádnak! ha mögégetöd azt a jó pecsönnyet, tégdöd öszlek mög!« De hát hun van az asszony, hogy nem gyün mög sel! Nem várta az asszonyt, kivötte a kemöncébül a pecsönnyet, hozzá fogott önni: »Jaj, de rágós ez a hus! de azé mögözöm, aztán kimék az erdőbe, hátha fát mönt ki az asszony szönni?«

Hát amint kiér az erdőbe, hát a kis lány ott van! kiját neki: »Jó vót-é a hus? medve bácsi!« Odanéz a medve, hát a kis lán ugrál elötte. Erre a medve ojan mérög lött, hogy mögütötte a guta, a kis lán pedig hazamönt, ami je vót a medvének, mind az üvé lött, mert ő szabadította mög a lányokat, mert a medve mind mögötte vóna.

(Hódmezővásárhely)

11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjele. —
12.10: Keöry Erzsébet heggedin zongorakísérettel. 1. Sinding. Román. 2. Castelnovo-Tedesco. Francia kapitány. 3. Strauss Richard. Improvizáció a Bólscódal. 4. Vainó Pesóla. Elégia. 5. Jaernfelt. Bólscódal. 6. Paganini. Moto perpetuo.
12.40: Hírek.

12.55: Éneklő ifjúság. Közreműködik a Szent Márk-égit tanítóképző intézet énekara M. Fodor Anna vezetésével és a Nagykőrösi Arany János flugm-názium énekara Márton Barna vezetésével. 1. Felvidéki népdalok: a) Edesanyám mi vagyon a zsebében; b) Szentiváni ének; c) Kipattant a buza szemé (leányok); 2. Kodály: Rectius viues — (fiúk); 3. J. S. Bach: a) Már nyugosznak a völgyek; b) Ragyogva tűz a nap (Kerényi György verse) (fiúk); 4. Bartók: a) Legénycsufoló; b) Jóság gőz (leányok); 5. Bárdos Lajos: a) Hainalosó; b) Ablak alatt; c) Tábori tüz; d) Népdal-kánon (fiúk); 6. Magyar népdalok; a) Keresés a kesztesélő levelemet; b) A nagy bécsi kaszárnyára; c) Erdő erdő; d) De szeretnék hajnalcsillag lenni (fiúk); 7. Kodály: a) Gergely-járás; b) Lengyel Lászlójáték (leányok).

13.20 (1.20): Időjelzés, időjárásjelentés, víz árszám-
tás.

13.30 (1.30): Szórakoztató művészetek. 1. Niccolai: A windsori vig rök — nyitány (Berlini állami Opera zenekara); 2. Moszkovskij: Lengyel dal (Janusz Powlawski); 3. Delibes: A csadli leányok — dal (Dusolina Gannini); 4. Goldmark: Sába királynője — bevonulási induló (Berlini állami Opera zenekara, vez. Blech); 5. Coates: Madarak az éjben — dal (Georges Thill); 6. Ravel: Alborade del grazioso (zongora; Carlo Zecchi); 7. Finck dal Rautavaara); 8. Haydn—Wood: Manin Veen (Man-szigeten) (New Light Szimfonikus zenekar); 9. Fiorelli: Olasz dal (Gino Reggiero); 10. Chiara: La spagnola — dal (Rosetta Ferlito); 11. Glazunov: Koncertkerítő (Szanfranciskói szimfonikusok, vezényel Alfred Hertz).

14.30 (2.30): Hírek.

14.45 (2.45): Műsorismertetés.

15.00 (3.00): Arfolyamhírek, piaci árszám-
tás.

16.15 (4.15): Diákféltára. Híres magyar iskolák. Marék Antal dr. előadása a budapesti piarista gimnáziumból. (Felőlvásás).

16.45 (4.45): Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17.00 (5.00): Híres szlovák és ruszin nyelven.

17.15 (5.15): Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

17.55 (5.55): Házipari problémák. IV. Benkő Sándor m. kir. bázilipari főfelügyelő előadása.

18.15 (6.15): A rádió szalonzenekara. 1. Lehár: Múlato istenek — nyitány; 2. Kunnecke: Operett-részletek; 3. Sipos István—Vécey: Jöjj hát — keleti slowfox; 4. Malvers: Spanyol tánc; 5. E. Fischer: Linzi-lorta — keringő; 6. Gebhardt Rio: Sakk-matt — fox; 7. Logodi Frigyes: Arválny-baj; 8. Részletek Strauss János műveiből. (Korn-gold felolgozása); 9. L'osias: Granada — tangó; 10. Hartmann: Erdei csalogány — polka. — 11. Grothe: Fox — induló.

19.15 (7.15): Hírek.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

19.25 (7.25): Hangszerszólók hangfelmérés. 1. Paganini: Változók a-mollban — hegedűszóló (Szigeti József); 2. Schubert-Friessnegg: Változók Schubert P sztrángjára — gitárszóló (Luise Walker); 3. Chopin: F-moll ballada 4. sz. 52. mű. — zongoraszó (Alfrede Corto); 4. Fauré: Alom után (Pablo Casals hangszerelése — gordonkaszó) — (gordonka: Maurice Maréchal, zongora: Jean Doyen).

19.50 (7.50): Londoni level.

20.10 (8.10): Operett-részletek. A Budapesti Hangverseny Zenekart Fridl Frigyes vezényli. Közreműködik Neményi Lili és Nagypál László, az Operaház tagja (ének); 1. Strauss János: a) Denevér — I. Nyitány; II. Magyar dal és csárdás (Neményi); b) Egy éj Velencében — gondoladal (Nagypál); 2. Szabados Béa: Bolond Istók — Ripogós-röpögős (Neményi); 3. Kálmán: Jozefin császárné — a) Ar-a (Nagypál); b) Keitős; 4. Nedbal: Lengyelvér — keringő (zenekar); 5. Buttykay Ákos: Ez-út-ít sirály — kettős; 6. Heuberger: Operabál — részletek (zenekar); 7. Lehár: a) Végtegyedül — Havasi gyopár-dal (Neményi); b) Csárevics — Volga-dal (Nagypál); 8. Fall: Elvált aszszony — Gonda dala (Neményi); 9. Huszka: Piros rózsza — a) Laci da a (Nagypál); b) Almod-junk — kettős; 10. Gilbert: Moz királylány — részletek (zenekar).

A szűnőben kb. 20.45 (8.45): Kültügyi negyedóra.
21.40 (9.40): Hírek, időjárásjele, hírek szlovák és ruszin nyelven.

22.10 (10.10): Közvetítés a Hungária-szállóból. Magyar Imre cigányzenekara muzsikál.

22.00 (11.00): Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

23.20 (11.20): I. rész: Magyar tánclemez. II. rész: Kétföldi tánclemez.

0.05 (éjféli 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.

18.45—19.15 (6.45—7.15): A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőrája.

20 (8): Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.

20.25 (8.25): A viág városal. Passuth László dr. előadása szicilliai városokról.

20.50—22 (8.50—10): Kamarazene és nagyzenekari művek hangfelmérés. 1. Mozart: Klarinéttöbös (Klarinét); 2. Beethoven: Concerto; 3. Liszt: Concerto (Amsterdami Concertgebouw zenekara, vezényel Mengelberg).

BUKAREST 11.00: Latareizu zenekar. ● 12.30: Dinicu zenekar. ● 18.00: Fülmeke. ● 18.17: Kar-éneklemez. ● 19.35: Dalok. ● 20.15: Játék két zongorán. ● 20.45: Tánclemez. ● 21.30: Lemezek ● 22.45: Hírek.

DEUTSCHLANDSENDER 16.00: Frankfurt. ● 18.00: Olasz fuvszene. ● 19.30: Lemezek. ● 21.00: Dalos, zenés tarkaságok. ● 22.00: Hírek. ● 22.30: Könyv- és tánczene. ● 24.00: H. Éjfél hangverseny.

STUTTGART 15.30: Tarka lemezek. ● 18.25: Német és francia zene. ● 19.15: Szerelmi daok begedün. ● 20.15: Tarka hétvégi est. ● 21.25: Tánczene. ● 22.00: Hírek.

SZÓFIA 21.20: Könyv- és tánczene. ● 22.30: Nőpszene.

1940. március 10-11. március 16-17.

BEOGRAD. RÓVIDHULLAMU ADÓALLOMAS

VASÁRNAP. 6.45: Himnusz, pontos idő, rádióaplár, időjárásjelentés, első hírek, műsor-
vezetés ● 7.45: Lapszemélyek és egyéb közlemények ● 9.30: Istentisztelet a görögkeleti székes-
egyházból ● 12.50: Pontos idő, délutáni műsor-közlés, hírek és lapszemélyek francia nyelven ●
13: Rádióapló ● 13.10: Népdalok ● 13.40: Hírek, esti műsor-közlés ● 17: Pontos idő, műsor-köz-
lés, hangfelmérés ● 17.20: Köznevelődési előadás arab, török, görög és román nyelven ● 18: Köz-
nevelődési előadás olasz, francia, német, magyar és angol nyelven ● 18.50: Hangfelmérés ● 19.10:
Esti hírek ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra ● 19.40: Népdalok ● 20.10: Köznevelődési előadás ●
20.20: Hírek arab, török, görög és román nyelven ● 21: Hírek olasz, francia és német nyelven ●
21.30: Hírek ● 21.50: Hírek magyar és angol nyelven ● 22.10: Könyv zene ● 22.40: Utolsó hírek
a másnapi műsor-ismertetésre, himnusz.

KÖZNAPOKON. 6.45: Himnusz, pontos idő, naptár, időjárásjelentés, első hírek, műsor-köz-
lés ● 7: Reggeli hangverseny ● 7.45: Lapszemélyek és egyéb közlemények ● 12.50: Pontos
idő, délutáni műsor-közlés, hírek és lapszemélyek franc a nyelven ● 13: Rádióapló ● 13.10
Könyv zene ● 13.40: Hírek, esti műsor-közlés ● 17: Pontos idő, esti műsor-közlés, hangfelmérés ●
17.20: Előadás arab, török, görög, román, olasz, francia, német, magyar és angol nyelven ● 18.50:
Hangfelmérés ● 19.10: Esti hírek ● 19.20: Jugoszláv nemzeti óra ● 19.40: Népdalok ● 20.10: Elő-
adás szerb nyelven ● 20.20: Hírek arab, török, görög és román nyelven ● 21: Hírek olasz, francia
és német nyelven ● 21.30: Hírek ● 21.50: Hírek magyar és angol nyelven ● 22.10: Hangverseny
22.40: Utolsó hírek, a másnapi műsor-ismertetésre, himnusz.

BEOGRAD

6.45—7.40: Induló, hírek, torna, hangfelmérés, ét-
rend.

9.45: Pontos idő, műsor-közlés.

9.50: Istentisztelet a görögkeleti székesegyházból.
Énekel az Első Beogradi Dalárda.

11.50: Vízilásjelentés, műsor-közlés.

11.59: Pontos idő.

12.00: Harangszó a görögkeleti székesegyházból. —
Szórakoztató lemezek. 1. Balé: A cigányó, nyi-
tány. 2. Carker: Newyork szípe, egyveleg, 3.
Strauss: Szférák zenéje, keringő, 4. Keteibey:
Kolosforterben.

12.35: Reklámok. — Tánclemez.

13.00: Rádióapló.

13.10: Marja Bukta tamburakísérettel népdalokat
énekel: 1. Kad bi ove ruze, 2. Gde szí moj go-
propao, b) Mad Ilja ide, 6. a) Od sabaha do ak-
sana, b) Dorye jaran.

Jedno momese, 6. Ja szam mala.

13.40: Pontos idő, hírek.

14.00: A budapesti Cecilia-énekkar hangversenye.

14.30: Beograd vasárnap, riport.

14.40: Tánclemez.

15.50: Pontos idő, műsor-közlés.

15.55: Radomir Nagules mezőgazdasági felolvasá-
sa: A fagy hatása a gyümölcsösökben.

16.15: Közvetítés a népek. Közreműködik: Rada
Szlankovics és Petar Kravlyanac (ének), Voja
Trifunovics (harmonika), Drago Jovanovics (ga-
da), Zsivan Irics (fúvolya), a rádió népies és
tambura-zenekara.

18.00: Tánclemez.

19.00: Reklámok.

19.10: Hírek.

19.20: Jugoszláv nemzeti óra.

19.40: Vera Cvetkovic és Resad Beslagics népdal-
okat énekelnek, kíséri a rádió népies és tambu-
ra-zenekara. 1. a) Da ti kazsem majlice, b) Ka-
rsi Vaszke, 2. a) Banyauko, b) Mislio szam
szvakli dan, 3. a) Marjo, diiber devojko, b) Sze-
krvice mori, 4. a) Razbole sze zjato neharato, b)
I ja imam szladko lane. 5. a) Rano mi bibil
propao, b) Mad Ilja ide, 6. a) Od sabaha do ak-
sana, b) Dorye jaran.

2 A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

20.40: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangverseny, vezényel Szulinski. 1. Wallace; Maria-na, nyitány. 2. Reblkov; Román szavak nékül. 3. Labar; Éva, egyveleg. 4. H. Opman; Lakodal-mi muced. 5. Rost; Szerenád. 6. Zander; Spanyol balfet.

21.40: Pontos idő, hírek, sportcíműnyek, rádiónaplár. 22.00: Bolgár énekespárt hangverseny. 22.30: Tánctémék 23 óráig. Közben: 22.40: Hírek. ZÁGRÉB 20.00: Opera. BÉCS 16.00: Berlin. 20.00: Hírek. 20.15: Berlin. 22.00: Szórakoztató zene. 6.10: Berlin.

BUDAPEST I.

8.00: Ebreztél. Mád Szózat. Utána: Hangtémék. 1. Pár: Azt üzenté a bábam — Induló (Bend-zenekar, vez. Szollessy Ferenc). 2. Gondör-Ladylg: Hüllámzik a buzántenger; b) Csokly-né: Az asszony ba veszekszik (Murgács verse. Cse-Lyevi József). 3. a) Furedi: Végigmentem az or-mendi temetőn; b) Édes szé és a böhari halál (Horváth József). 4. Gergelyffy Gábor: Nyitó kis-hódnyk (Vargha Imre). 5. Hevesi József: Pápi-ka, ső (Kalmár Pál). 6. M. Öcker: A koldusdák — operettegyveleg (Giorgio Amato zenekara). 7. Bruno-dí Lazzaro: Kerülő (ének: Fernando Orlandi). 8. a) Jaemetelt; Sirkka; b) Toomudo: Kik-kai — Finn dalok (ének: Hantawara vegyes-kar). 9. Kollo: Polka (Wolfschach füvésze-kar). 10. Szoven népdalgyveleg (ének: 6.6. ének- és lambuzzenekarral). 11. Krani Antal: Balkánfők — Induló (Mária Terézia 1. honvé-d-egyalogzred zenekara, vez. Fügedy Sándor).

8.45: Hírek. 9-9.55: Görögkatolikus istentisztelet a Fentel Szent Flórián-templomból. A szentmisét éneklés és a szentbeszédet mondja Balogh Bálint (b) ka-nonok, eszperes-p. támas. A szentmise főszéki népdalokat vezeti Zsófia Gyula dr. tanár, or-gonál Tóth József dr. 10-10.55: Református istentisztelet a Kő vti-téri templomból. Predikál Muraközy Gyula helykés-zés-ter.

11-12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos-rundi templomból. A szentbeszédet misé elhít P. Badalik Bertalan tartományfők-mondja. Énekel a templom zenekara Béni Ru-dip vezényletével. Orgonát Baló László dr. E.0-adakara keríti: Buzgó szívvel ünnepe Jank; Ke-reszélyesek sirtalok; Rossini: In die judi (ének-kar, szóló: Takács Erzsébet); Hol vagy, én sze-relmes Jézus Krisztusom; A keresztáthoz me-lyek; H. mnusz. 12.20: Idője zis, időjárás- és vészjelentés. 12.30: Szejel Sándor magyar népköltés énekl. Ki-sér Toki Horváth Gyula előnyzeneke. Dalok: Repülj felekem; Ha az Arpd; Csak meggye-eser tudnék hazamenni (Baranyi Veres); Péte La-jos: Nem való bolétár; Jósokt kivárok — n p-da; Fédler Bé a; Szomorú a nyárfalevél; Fráter Lóránd: Tele van a város akadémistákkal; Dan-kó Pistar: Előrotti a begedum; Belezny Antal:

2 A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMŰSORA

Két Janya volt a falunak; Dobos Erzsé: Hét esli-lajból van a Gábori szekere (Bó óai József szó-vege); Párlilás kalapom — nápal. A színházban kb. 13 (1): Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 13.45 (1.45): Hírek. 14 (2): Francia szerők hangtémái. I. rész: Ze-nekari művek. 1. Berlioz: Beatrice és Bene-dict — nyitány (Londoni filharmonikusok, vez. Hamilton Harry). 2. Franck: Concertino zong-olára és zenekarra (elkadia a szerző és a Berlini f. harmonikusok, vez. Borland). 3. Debussy: Gyermekrűck (Conservatoire zenekar, vez. Cop-polai). H. rész: Dalok és hangverszók. 4. Du-parc; Dal (Franyérai). 5. Auric: Tavaszi daljam (ének: Yvonne Printemps). 6. Rameau: a) A' dowska). 7. Franck: Francia dal (Beethoven) (Georges Thill). 8. Faure: Két francia dal (Ede Morehan). 9. Compert: La préface (hegely: Pierre Bernac). 10. Chausson: a) A vadasz; b) Pflamgök — dák (Ninon Vallin). 15 (3): I. Az új földbírlőpolitika (tereny. Vitéz Vass Eek dr. miniszteri osztályfőnök teleptési igazgató előadása. 2. Videkezes a kultortomoly elem. Kádosa Gyula dr. mezőgazdasági kisé-letügyi főgazdál előadása. A főm. veltésügyi min. székfium rádióelőadásozata. 15.45 (3.45): Szalofita. 1. Micheli: Katonád. 2. Jessell: Pennadour-gavott. 3. B. hant kesegnye. 4. Hegykens: Szerenád. 5. Bált: Piérot szerepe. 6. Po gar T. hor: Hallos tavasz — angol kerth-gő. 7. Veesey: Valse triste. 8. Labar: Gátdia — kertőgyveleg. 9. Pachtmegg: Polka. 16.30 (4.30): Egy magyar népköl. Gátdi Thury Gá-bor; Rexa Dezső előadása. Közművelődési elő-adásvezet.

17 (6): Hírek magyar, spanyol és orosz nyelven. 17.15 (4.15): Keszarmenedfűn közvilágítás a Fi-bay-ga utaból. 1. Viva di: Concerto grosso két hegedűre (előadja: Lengyel Gáboréla és Zathu-recky Ede, zongorán: Kiss Farnadi Edith). 2. a) Purcell: Dido bucsuja; b) Hamdel: I. Rinaldi ária; II. Ah! mio cor; III. Scliano; IV. Furi-bonda (énekli: Dési József, az Operaház tag-jai, zongorán: Készi, az Operaház tagja, zongorán: K. séri Farnadi Edith). 3. Vo kman: B-moll tró-terfada; B. sz. m. Nagy B. a (román), Zathurecky Ede (hegedű), Kerpely Jenő (gor-donka). 18.25 (6.25): Sorétken. Szalay László előbeszélés (előadás). 18.45 (6.45): Eszkart-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Láncok; Indra bírdia mban — nyi-tány. 2. Fügedy Sándor: Danko rejszódia. 3. Canne: Lotharingai induló. 19.15 (7.15): Hírek, sportcíműnyek. 19.30 (7.30): A Holtecs-lasztyútlós műsora. (Tag-jai: Szucs Stefánia, Kézai László, Kurz Károly, Kecssey Rudolf, Pozsaryi Ferenc, Balázs Béla Hoékery Akos). 19.40 (7.40): A magyaroma. Szty. lék három fe-vo-násban. Rita Csiky Gergely, adószínpada a ka-mazsa Turéknyai István. Kendező K. szely Gyula. Szereplők: Szerémi István — Medgya-szay Vilmos; Ernő — Pálóczy László; Oskány-bár — Földényi László; Kálnán — Újasky

18.10 (6.10): Petőfi-versek. Elmondja Tuvár József a Nemzeti Színház tagja. 18.30 (6.30): Bura Sándor előnyzeneke muzsikál. Közben 18.45-18.55: (6.45-6.55): Sportkérdemények. 19.15 (7.15): Hírek. 19.25 (7.25): Bura Sándor előnyzeneke (borzókat zászok). 19.40 (7.40): Bank bán. Tragédia 5 felvonásban. Rita Katona József. Rádiószínpada alkalmazta és ren-dezi Nemeth Antal dr. Személyek: II. Endre — Toronyi Imre; Gertrudis — Mázay Erzsé; Bé a — Szendel Gyuri; Endre — Dévényi Gyuri; Ottó — Jávor Pál; Bank bán — Kiss Ferenc; Melinda — Jókás Anna; Mikó bán — Gábori László; Si-man bn — Földényi László; Petur bán — Som-lay Artur; Miska bán — Tompa Béla; Som-lay Artur; Miska bán — Bendelben Izdora — Endre Gabriella; Egy zászós ur — Kamarás Gyuri; Egy udvarnok — Széle Sándor; B. berach — Uray Tivadár; Tibore — Markáry Zoltán. 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és orosz nyelven. 22.10 (10.10): Magyar táncművek. 23.00 (11.00): Hírek német, orosz, angol, francia és eszperantó nyelven. 22.20 (11.20): Közvilágítás a Spolarrich-kávéházból — Papp Jenő előnyzeneke muzsikál. 6.05 (éjeli 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.

11.15-12.15: Cserba Dezső előnyzeneke muzsikál. 17.40-18 (6.40-6): A költő álma. Egy Viktor Iradomförtent előadása. 20 (8): Hírek magyar, szlovák és orosz nyelven. 20.25 (8.25): Magyar szerők művel. 1. Liszt: Mazop-da — szántónkúsk költeny (Odson szimfoni-kus zenekar, vez. Keszarmenedfűs). 2. Bartók: Vonsongyes 7. nu. (a-moll) (Elkadia a Pro Arre-quartet). 3. Kodály: Gálánai táncok (Berini fi-harmónikusok, vez. Sabata). Hangzenezről. 21.35 (9.35): Időjárásjelentés. BUKAREST 11.00: Jovica ezrelar. 12.00: Lemezek. 12.30: Bécsi zene. 13.20: Lemezek. 18.17: Lemezek. 19.15: Chopin- és Brahms-kenegők. 19.35: Közvetítés az operaházból. Szó-vegekben hírek. 22.45: Hírek. DEUTSCHLANDSENDER 16.00: Köln. 18.00: Négyzene. 19.45: Lemezek. 20.00: Hírek. 20.45: Szórakoztató zene. 22.00: Hírek. 22.30: Szalofita. 23.00: Esti zene. 24.00: H. Hang-verseny. STUTTGART 16.00: D. utáni zene. 17.15: Lemezek. 18.25: Német és francia zene. 19.35: Lemezek. 20.00: H. Lemezek. 21.40: Vidám operai énekek. 22.00: Hírek.

12.00: Hangverszó a görögkeleti székesgyházból. — Szórakoztató lemezek. 1. Herold; Zampa, nyi-tány. 2. Lutinini: Egy-igromi bailet. 3. Egyveleg Csakóvskai műveiből. 12.35: Reklámok. — Operett-szettek lemezekben. 1. Abrahám Pál; Viktorja. 2. Reistfeld; Mici. 13.00: Rádiónaplár. 13.10: Nádai Alekszandravics népdalokat énekel. K. séri a rádió népies zenekara. 1. Miraj szze-moje. 2. Hvali a sze zsula danya. 3. Tr plavs-zoro. 4. Canne ocsi u dragana moga. 5. Uam mi szze moje. 6. Da mi je znati. 13.40: Pontos idő, hírek, forszde. 14.00: A katonai fuvos zenekar hangverseny. 16.00: Rippert a beográdi divatbemutatóról. 17.40: Pontos idő, műsorjelzés. 17.45: Forz Szavics-Kusurac harmonikán népdalokat játszik. 18.00: A Bejligas a sziát költeményből olvas fel. 18.20: Kivánsztemezsek. 19.00: Reklámok. 19.10: Hírek. 19.20: Jugesz'v nemzeti óra. Dr. Mikóla Ist'as zszegbe hírtápró felolvasása: A Kvaternik-jé-le felkelés jelentésége. 19.40: Runza Profits és Tija Pruvvalokovics népdalokat énekelnek. K. séri a rádió népies és lam-bura-zenekara. 1. a) A sto zsvim. b) Mof di-bere. 2. a) Sio krolko ikajis platinio. b) Nevezs-to ka es obava. 3. a) Mof sze dragi na put szpe-ma. b) Bolbani mi pote. 4. a) Legeria Gyurva. b) Oj ti Nedo. 5. a) More vrtajj korva. b) Sze szobrela muvi Trkveserki. 6. a) Kede sze esu-do tvetelo. b) Aide Parnde. 20.50: A szmura-zenekar és dákorda hangverseny. vezényel Milán Batsmusk. 21.00: Pontos idő, hírek, rádiónaplár. 22.00: Reklámok. 22.45: Hírek. ZÁGRÉB 17.15: Rádiózenekar. 20.00: Köny-nyű zene. 21.00: Opera. BÉCS 15.00: Tarka szombat délután. 18.00: Szopran- és hegedűszó. 19.15: Tarka lemezek. 20.15: V. gjáték. Peppok zeneiével. 22.00: H. Könyvű lemezek. 22.45: Berlin.

BUDAPEST I.

6.45: Fibuzsád. — Torna. — Hírek. — Közlönyek. Hangtémék. 1. Tóth Imre: Nemzeti böggy — Induló (József nádor 2. honv. sz. e. zenekara, ve-zényel Seregí Artur). 2. Jonasson: Kakuk kerin-gő (Béres Alfréd zenekara). 3. Lihbert: Hek-na-induló (Fuvószerekar, vez. nyel Wo schand). 4. K. s István-Récsy Gyula: Minden este — esz-tdis (Karinér Pál). 5. E. leberg: Ma om a Fekete-erdőben (Nagy fuvószerekar). 6. Seregí Artur: Katibogárka — Induló (József nádor 2. hon-véd egytelgerezd zenekara, vezényel a szerző). Vízna: Fuvad. 19: Hírek. 19.15: Hírségi rádió. Régi hangszereket ismerünk meg mai Kéján Zoltán beszélgetésében egyének-eszerepével. Közben hangverszók lemezekről. 10.45: Mi szólnak meg? A költő ékszerket a Nea-zel Muzzeumban. Ismereti Gálus Sándor dr. — (előadás).

BEOGRAD 6.30-7.20: Induló, torna, hírek, hangtémák. 4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

20.00 Napi riport.
 20.10: Todorovics Vidya zongora-hangversenye. 1. Bach: D-moll Chaconne, 2. Slavenszki: Szonáta.
 20.40: A nagy rádiózenekar szimfonikus hangversenye, vezényel dr. Vojislav Vucokovic, közreműködik Miroslav Simara (hegedű).
 21.40: Pontos idő, hírek, rádiónaplár.
 22.00: Moderata zenes. Kodály Zoltán: Háry János, sorozat a minneapolis szimfonikusok előadásában, vezényel Ormándy Jenő (lemez).
 22.40: Hírek.
 ZÁGRÉB 20.30: Hangverseny. ● 21.45: Lemezek. ● 22.00: Hírek. ● 22.20: Táncczene.
 BECS 16.00: Kőn. ● 17.10: Lemezek. ● 18.00: Leánykar. ● 18.30: Halhatatlan kedves, halhatatlan muzsika. ● 20.00: Hírek. ● 20.15: A pesti dalok és táncok. ● 21.00: Bruckner: C-moll szimfónia. ● 22.00: Hírek. Könyv- és tánczene. ● 23.00: Szózatokoztató zene. ● 6.20: Berlin.

BUDAPEST I.

8.00: Ébredés.
 Után: Szózat.
 Műk.: Hangfennhang. 1. Kossuth Lajos azt üzenő (48-as Kossuth-nóta, Kálmár Pál). 2. Egressy-Figedy: Kárpát-induló (Mária Terézia 1. honv. gy. e. zenekara, vezényel Figedy Sándor). 3. Lányi Viktor: Szűz-őfő-demen - dal (Kiss Ferenc). 4. Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok - császárs (Kálmár Pál). 5. Huszár: Bujdoko va járok - dal (Horváth József). 6. Lányi Ernő: Ne sirj, ne sirj, Kossuth Lajos (Kálmár Pál). 7. Dvorák Lajos: Piro, fehér, zóld - induló (Hunyadi János 9. honvéd gyalogos zenekara, vezényel Fricssy Ferenc). 8. Vince Zsigmond: Csillagok - dal (Sárosy Mihály). 9. Babics László: Nagy utam a Horthy baka - csárdás (Kálmár Pál). 10. Huszár-Martos: Darumádár fenn az égen - dal (Cse ény József). 11. Müller József: Kossuth induló (rendőrszenekar, vez. Szőlőssy Ferenc) 12. Vince Zsigmond-Kullinyi: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország - operett-dal (Lauris Lajosi).
 8.45: Hírek.
 9-9.55: Református istentisztelet a Káyh-téri templomból. Prédikál Enyedi Andor dr. miskolci lelkész, egyházközségi főjegyző.
 10-10.55: Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Csókás Károly guta p'ebános mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezényletével. Orgonát Kereszty Jenő. Eufónia kerület: Kersch: Kinek első Szent Királyunk, Szentimihályi: Boldog Asszony Anyánk, Harmat: Győzhetlen én köszölnöm, Demény: a) Oh, dicőt szep kincs; b) Oh, k' ez oltáron, Himnusz: Kereszty: Fuga az Ah, hol vagy magyarok... c) régi ének témájára (beféjező orgonaszám).

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

14.00: Dohnányi: Ruralla Hungarica. 3. Szabados Károly: Bojgó tüzek - scherzo. 4. Weiner: II. divertimento. 5. Liszt: II. rapszódia. 6. Berlioz: Rákóczi induló.
 13.45 (1.45): Hírek.
 14 (2): Magyar művészetem. 1. Ének: Bánk bán - Hazán, hazán (Halmos János). 2. Liszt: Sum corda (zongora: Bartók Béla). 3. Erkel: Hunyadi László - La Grange ábra (Szabó Lujza). 4. Hubay: Zefr (hegedű: Szigeti József). 5. Szojtanovics Jenő: Ninon - bordal (Csóka Béla). 6. Szegő Sándor: a) Megyen már a hajna csillag; b) Szegény asszony fia vagyok - népdal felolgozások (Budai Dávid, vez. Szegő Sándor). 7. Bartók: Régi magyar táncok (zongora: a szerző). 8. Poldini: Farsangi lakodalmom - Kálmán diák-dala (Halmos János). 9. Vessy: Chanson nostalgique (hegedű: a szerző). 10. Hubay: Cremonal-hegedűs - Madárdal (Szabó Lujza). 11. Geszler György: Bugócsiga - gópetúd (zongora: Comen-soli Mária). 12. Dohnányi ábrata: a) Valaki jár udvaromon; b) Tanulj asszony (Szegő Miklós dr.). 13. Noszda Károly népdal-felolgozások. Előadja a Vakok Homérosz Énekkara, vez. Schmitz Gusztáv). 14. Zsolt Nándor: Szitakötők (hegedű: Záhuczky Ede). 15. Kodály: a) Háry János - toborzó (Páló Imre dr.); b) Háry János - Szegény vagyok (Nagy Izabel a); c) Háry János - Tiszán innen, Dunán túl - kétös (Nagy Izabela és Páló Imre).
 15 (3): Tarka gyermekdelután. Irta és vezeti Kállós Zoltán. Közben előadása kerül Nagy Barna: A k's Jókai c mű hangjátéka. Előadja a gyermekszereplők.
 15.30 (3.30): A m. kir. honvéde mi minisztérium 1. sz. Regész-soportjának műsora. Gyula diák rígmusz. A csoport tagjai: Károly Ferenc (ének); Lévy Béa (szózat) és ének; Lantos Ferenc és Lugossy István tárogató és ének. Hárfán kísér Mészáros Anna. I. Kossovits: Szerenád (Lavotta szerelmel). 2. Gyula diák rígmusi és Vasz Viktor tárogatókettős. 3. Tóth Lantos Sebásty ket-dala (Sztára Sándor felolgozás). 4. Kuruc dal-felolgozások: a) Isyártó-Tha y: Harangod meze-jén; b) Karácsony: Egy bujdosó szegény legény; c) Sztára Sándor: Hajdúéneke. 5. A 48-as szabadságharc dalai: Kosuth nóta; Két toborzó (Sztára felolgoz.). 6. Vlágháborus katonaró (Vasz felolgoz.). 7. Tornyai-Cály Nagy: Katonánóta. 8. Egressy: Klapka induló (Sztára felolgoz.).
 16 (4): A magyar tisztikar és legénység a századok tükrében. Erdélyi Gyula dr. egyetemi magántanár előadása.
 16.30 (4.30): Búcszómnemű Nagy Béa zongorázik. 1. Kodály: Maroszele táncok. 2. Bartók: Este a székelyeknél. 3. Dohnányi: Két tanulmány: a) Erdur; b) Desz-dur. 4. Liszt: XV. rapszódia (Rákóczi induló).
 17.00 (5.00): Hírek szlovák és rusz nyelvben.
 17.15 (5.15): A rádió szalonzenekara. Vezényel Bert-ha István. 1. Sztók: Magyar induló. 2. Bajler Lajos: I. verbunkos szvit. 3. Kacsóh Pong-rác: B-szetek a Rákóczi daljátékból. 4. Lehár: Lassu és csárdás a Cigányzerelem emű operett-ből. 5. Lovascsy Dezső: a) Székely havasokban; b) Verbunkos. 6. Aggházy Károly: Magyar este. 7. Beretvics Hugó: Magyar felhármasítás.

BUDAPEST II.

11-12: Rendőrszenekar. Vezényel Szőlőssy Ferenc. 1. Suppe: Pajkos diákok - nyitány. 2. Fetrás: Hódvágos éj az A-stéren - keringő. 3. Szőlőssy Ferenc: Magyar ábránd (hegedű: Székely-hády Béla). 4. Zehrer: Három kívánság - operett-szertek. 5. Sándor Jenő: Angó keringő. 6. Michaelis: Erdel kovácsműhely. 7. Kefe-bey: Fegyverm varázsfordíjen - intermezzo. 8. Seregi Artur: Szent István - induló.
 12.05-12.35: Levante rádiófélcóra. Közreműködnek a budapesti VII. kerületi levantelek.
 13.05-13.40 (3.05-3.40): A Rákospalotai Iparis Falőr műsora. Vez nyel Zsarkovszky József. 1. Révfy Géza: Ismerek egy szép országot. 2. Bertvács Hugó: Szeretem a faut. 3. Ba árs-De-mény: Marika. 4. Pogátschnig: Halod a hegedű. 5. Kodály felolgozások: a) Katonada; b) A csillár hegyek alatt; c) Erdő, erdő. 6. Halmos László felolgozások: a) A jó lovas katonának; b) Ferenc Józsa táborában; c) Jaj, de sokat áztam-fáztam; d) E lőroft a k's üveg.
 15.45-16.25 (3.45-4.25): Hangképek a magyar Asszony Kongresszus Honvédem Női Napjáról. Közvetítés az Operaházból. Beszél Gecső Sándor.
 16.50 (6.50): Tolstoj magyarországi vonatkozásai. L. K ss Ibo'ya dr. előadása. (Felső vasas).
 19.20 (7.20): Eszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Donizetti: Az ezrede leánya - nyitány. 2. Strauss János: Déli rózsák - keringő. 3. Kiss-Angyal Ernő: Cigánygróf - operettszertek. 4. Hubay: Rózsacsárdás.
 20 (8): Hírek, ügőfőversenyeredmények, hírek szlovák és rusz nyelvben.
 20.25 (8.25): Szózatokoztató művészetem. 1. (Berli-ni) ál műsora zenekara, vezényel Meyrowitz). 2. Adam: A longjumeau postkocsis - ária az I felvonásból (Efter Anders: 3. Humperdinck: Jancsi és Juliska - esti ima (mindkét szöveget Elisabeth Schumann énekl). 4. Haydn: Magyar rón-dó (orgona: Hoffmann). 5. Gounod: Faust - Va-

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

László, Piroška - Mester Jára: Márta - Szó-rányi Éva; Timár Karolin - Zala Karola; Tó-dorika Szilárd - Z. Molnár László; Seraphine - Kürthy Sári; Koszta - Solihy György; Janka - R. Vesz Zsuzsa; Flora - Szeressy Edit; Vil-ma - Németin Komló, Feria - Szentgyörgyi Gabriella; Margit - Hó és Melitta; Galambos-né - Antal Erzsé; Pincér - Barky József.
 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, sporteredmé-nyek, hírek szlovák és rusz nyelvben.
 22.10 (10.10): Országos Tangóharmonika-verseny. - Közvetítés a Pesti Vigadóból. 1. Hivatásos ze-nés III. díjnyertes tangóharmonikaszáma. 3. Amatőr II. díj. 4. Hivatásos zenész II. díj. 5. A legjobb magyar amatőr tangóharmonika-mű-vész 1949-ben, a verseny amatőrgyőztesének tan-góharmonikaszáma. 6. A legjobb magyar hiva-tásos tangóharmonika-művész 1949-ben, a verseny hivatásos zenészyőztesének száma. Beszél Má-rássy József dr.
 22.45: Közvetítés a Florián-kávéházból. Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.
 Közben 23 (11): Hírek német, orosz, angol és fran-cia nyelven.
 0.15: (éjjel 12.05): Hírek.

BUDAPEST II.

11-12: Rendőrszenekar. Vezényel Szőlőssy Ferenc. 1. Suppe: Pajkos diákok - nyitány. 2. Fetrás: Hódvágos éj az A-stéren - keringő. 3. Szőlőssy Ferenc: Magyar ábránd (hegedű: Székely-hády Béla). 4. Zehrer: Három kívánság - ope-rett-szertek. 5. Sándor Jenő: Angó keringő. 6. Michaelis: Erdel kovácsműhely. 7. Kefe-bey: Fegyverm varázsfordíjen - intermezzo. 8. Seregi Artur: Szent István - induló.
 12.05-12.35: Levante rádiófélcóra. Közreműködnek a budapesti VII. kerületi levantelek.
 13.05-13.40 (3.05-3.40): A Rákospalotai Iparis Falőr műsora. Vez nyel Zsarkovszky József. 1. Révfy Géza: Ismerek egy szép országot. 2. Bertvács Hugó: Szeretem a faut. 3. Ba árs-De-mény: Marika. 4. Pogátschnig: Halod a hegedű. 5. Kodály felolgozások: a) Katonada; b) A csillár hegyek alatt; c) Erdő, erdő. 6. Halmos László felolgozások: a) A jó lovas katonának; b) Ferenc Józsa táborában; c) Jaj, de sokat áztam-fáztam; d) E lőroft a k's üveg.
 15.45-16.25 (3.45-4.25): Hangképek a magyar Asszony Kongresszus Honvédem Női Napjáról. Közvetítés az Operaházból. Beszél Gecső Sándor.
 16.50 (6.50): Tolstoj magyarországi vonatkozásai. L. K ss Ibo'ya dr. előadása. (Felső vasas).
 19.20 (7.20): Eszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Donizetti: Az ezrede leánya - nyitány. 2. Strauss János: Déli rózsák - keringő. 3. Kiss-Angyal Ernő: Cigánygróf - operettszertek. 4. Hubay: Rózsacsárdás.
 20 (8): Hírek, ügőfőversenyeredmények, hírek szlovák és rusz nyelvben.
 20.25 (8.25): Szózatokoztató művészetem. 1. (Berli-ni) ál műsora zenekara, vezényel Meyrowitz). 2. Adam: A longjumeau postkocsis - ária az I felvonásból (Efter Anders: 3. Humperdinck: Jancsi és Juliska - esti ima (mindkét szöveget Elisabeth Schumann énekl). 4. Haydn: Magyar rón-dó (orgona: Hoffmann). 5. Gounod: Faust - Va-

lentín halála (ének: Karl Schmitt-Walter, a Ber-lini Opera ének- és zenekarát Lutz vezényel). Puccini: Bohémélet - Musette keringője (Luc-rezia Bor). 7. Offenbach: Hoffmann meséi - Antónia és Hoffmann keftőse (Erny Beltendorf és H. E. Groh). 8. Wieniawski: Kujávák - le-nyegyel néplánc (Varsói Filharmonikusok, vez. Pi-telberg). 9. Schubert: Szerenád (ének: Georges Thill). 1. L. szl: Szereml á om (ének: Marta Sel-nemeyer). 11. Debussy: Arabeszk (bárfa: Milored-Dill'ng). 12. Brahms: Bölcsődal (Franz Vötker). 13. Borchert-Baumann: Némét dal (Erna Sack). 14. Hubay: 5. csárdajelenet (Hulánzó Balton) Hegedű: Hugo Kolberg. 15. Seismit-Doda: Hód-fényes éjszaka (G'gl). 16. Sibelius: F'm dal (Rautavaara). 17. Bach: A Fődköz-kengeter - szimfónikus költenény (New Symphony zeneka-ra, vez. Gossens).

BUDAPEST II.

BUDAPEST 8.45: Istentisztelet. ● 10.15: S'im-fónikus hangverseny. ● 18.00: H. Dinicu zenekar. ● 13.30: Román dalok. ● 16.17: Munka és ö-bn. ● 17.15: Táncczene. ● 19.25: Szonyol dalok ● 19.45: H. ● 20.00: Hangjáték. ● 21.30: Táncczene. ● 22.15: Lemezek.
 DEUTSCHLANDSENDER 16.00: Kívánság hang-verseny. ● 19.00: Lemezek. ● 20.15: Rád'ővezenekar. ● 22.45: Dobindt zenekar. ● 24.00: H. Ejjeli zene.
 STUTTGART 16.00: Kívánság hangverseny. ● 20.00: H. érek. ● 20.15: Indulók és dalok. ● 21.15: Híres énekesek lemezei. ● 22.00: Hírek.
 SZOFIA 20.30: Operettekötöl. ● 21.20: Könyv- és tánczene.

március 11

BEOGLAD

6.30-7.20: Induló, torna, hírek, hangfennhang, é-rek.
 11.50: Vízállásjelentés, műsorközlés.
 11.55: Pontos idő.
 12.00: Op'enedi harangzó. - Druza Jovanovic tamburakisceritel népdalokat énekel. 1. Szvaditl sze orli i szokli. 2. Viro piju dva m'fa jarana, 3. Ko ti stveri pokida gverdana, 4. Kolika je Ja-vorna p'anina, 5. Nema lyubavi bez tuge, 6. Oj javore.
 12.35: Reklámok. - A rád'ővezenekar hangversenye. 1. Cs zsek: N'pdallapok. 2. Broditi: Szabinov dan i szan. 3. Mokrayac: Tengermeleki dalok. 4. Csizsek: Jugoszláv népdalok. 5. Dominisz: Pá-nics ezredes induló. - Közben: 13.00: Rád'őnapló.
 13.40: Pontos idő, hírek, tüssde.
 14.00: Joz'p Dornik szloven népdalokat énekel, ceterán kisceri Ivan Sakalar.
 14.30: Hangfennhang.
 17.40: Pontos idő, műsorközlés.
 17.45: Rafailo Blam harmonikán népdalokat ját-sz.
 18.00: Györgye Mijcs felolvasása: A takarékab-ték és azok vételeme.
 18.20: Milau Vladoj favola-hangversenye.

4 A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

18.50: Hangemerek. Antonio Cortis énekel.
 19.00: Reklámok.
 19.10: Hírek.
 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. Dr. Vladimir Dvor-nikovics felolvasása: A szerb népművészet lelke és eredete.
 19.40: A rádió-nekcar hangverseny, vezényel Mi-lan Bajanszki.
 20.00: Napi riport.
 20.10: Konsztantinova-Lolova bolgár dalokat éne-
 kel.
 20.40: Szeretjia-Popovics: Beograd hajdan és most hangjáték a Studiobó.
 21.40: Pontos idő, hírek, rádiónaplár.
 22.00: Gémes Iren hárfá-hangverseny.
 22.30: Hangemerek.
 22.40: Hírek.
ZÁGREB 20.00: A Sliad egyenlet műsora ●
 20.30: Rádiózenekar. ● 21.00: Záhrebi énekkar. ●
 22.20: Táncezen.
BÉCS 15.00: Szófrakoztató zene. ● 17.10: Hegye-ről szóló zeneművek. ● 18.00: Nmet mesék. ●
 18.10: Hangszer z. ● 19.15: Művészemerek ●
 20.15: Kivánságost. ● 22.00: Hírek. Művészemere-
 zek.
BUDAPEST I.
 6.45: Ébredés. — Torna. — Hírek. — Közlemények.
 — Hangemerek. I. Pesti József, Tempó, tempó — szerkesztésű (József nádor honv. gy. e ze-nekara, vezényel Seregi Artúr). 2. Freudorfer: Salzburgi vírákok — kerengő (Freudorfer zene-kara). 3. Linack: Induló (Fuvószenekar). 4. Ká-dás György: Ipolya, Ipolya — csárdás (Kalmár Pál). 5. Lake: Madárbolban (Paul Godwin zene-kara). 6. Strizl József: Közveték — induló (Má-ria Terézia I. honv. gy. e zenekara, vezényel Fi-gedy Sándor).
 Utdan: Ébred.
 10.00: Hírek.
 10.20: Kard és lant, Vályi-Nagy Géza előadása.
 10.45: A dícsősécs magyar balái, Irla Verdes Jo-zsef (Felolvasás).
 11.00: Nemzetközi vizjelzőszolgálat.
 12.00: Harangzó. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Batár József hegedűi zongorakísérettel. — 1. Haendel: D-dúr szonáta. 2. Hubay: A lepke. 3. Moszkowski: G-dúr. 4. Sarasate: Zapateado.
 12.40: Hírek.
 12.55: Kouszné Demény Magda zongorázik. I. Liszt: Spozalizio. 2. Dohnányi: C-moll toccata. 3. Ko-dály: a) Eső a városban; b) Székely keserves. 4. Bartók: Régi magyar táncdalok.
 13.20 (1.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízjárásjel-
 lentés.
 13.30 (1.30): A rádió szalonzenekara. 1. Poldini: Kis Indu. 2. Fritni: Indian szerelmi dal. 3. Smith: A mókás. 4. Kalmár: Cigányimás-egyveleg. 5. Lehar: Kerling-intermezzo. 6. Polgar Tibor: Ha-lalos Javasz — kerling. 7. Lanner: Pestiek — ke-
 ringő. 8. Hígel: Bolero.
 14.30 (2.30): Hírek.
 14.45 (2.45): Műsorsmeretetés.
 15.00 (3.00): Arfolyamhírek, piaci árk, élelmisz-
 árak.
 16.15 (4.15): Diákfelőra. — A Kólyamadár. — Savágyó Műhely előadása. (Felolvasás).
 16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 (5.00): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): Sárkód Gyula előadása.
 18.15 (6.15): Szilveszteri malac, Tersánszky József Je-nő előadása.
 18.45 (6.45): M. Léva Jónka énekel zongorakísé-
 rttel. I. Beethoven: Vezek és (Bussiedel). 2. Mo-zart: Alléluja. 3. Liszt: Loreley. 4. Taray A. Alom: Május. 5. Weber: Oberon — Ocsán — ária.
 19.15 (7.15): Hírek.
 19.25 (7.25): A Kéltig gyermekéhez. (Ápa-versek). —
 Összeállítás Kovalovszky Miklós dr. A verseteket
 előadja Rajnay Gábor, a Nemzeti Színház tagja.
 20.00 (8.00): Finnország nagy feladat előtt. Irla Vi-
 ljo Tankainen, egyetemi tanár. (Felolvasás).
 20.10 (8.10): Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter La-jos. I. Mozart: D-dúr szimfónia (Haffner, K. 385).
 2. Brahms: Változatok egy Haydn-témára. — 3. Viski János: Enigma — szimfonikus költemény (bemutató). 4. Wagner: Tristan és Izolda. előjá-ték és Izolda szerelmi halála.
 21.40 (9.40): Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.
 22.10 (10.10): Hangképek a vitez Tersánszky Jónán em ékéré rendezett magyar-olasz kardcsa-pátversenyéről. Közvetítés a Városi Színházból —
 Beszél Puhár István.
 22.40 (10.40): Közvetítés az Emke-kávéházból. Par-kas Béla előadása.
 23.00 (11.00): Hírek német, olasz, angol, francia és
 eszperantó nyelven.
 23.25 (11.25): I. rész: Magyar táncművek. II. rész:
 Külföldi táncművek.
 0.05 (éjféli 12.05): Hírek.
BUDAPEST II.
 18.45—19.15 (6.45—7.15): Német nyelvoktatás. Szem-
 egyévi Ede dr. előadása.
 20.00 (8.00): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyel-
 ven.
 20.25 (8.25): I. rész: Magyar táncművek. II. rész:
 Külföldi táncművek.
 21.00 (9.00): Régi vakok — híres vakok. Vitez Ka-say Béla előadása.
 21.20 (9.20): Szófrakoztató hangemerek. I. Hanne-mann: Rajnai dalok — egyveleg (ének: Harry Stelen). 2. Foster: Szilveszteri. Vén Kentucki —
 (ének: Paul Robeson). 3. Ganne: Da ker'ngó —
 Marcelle Denyal. 4. Winter: A kerlingó várása —
 Kerlingóegyveleg (Londoni Palladium-zenekar). 5.
 Fred-Barris: Angol dal (ének: Ruth Ething). 6.
 Robin-Whiting: Slowfox (ének: Bing Crosby). 7.
 Parish-Carmichael: Csillog-por (Boswell-wood-
 rek, zenekar: Kármán). 8. Ascher-Scott-wood:
 Rapszódia — jazzkór (zongora: Patricia Rose-
 borough, a Londoni szimfonikus jazz-zenekarral
 Scott-Wood vezényli).
 22.00 (10.00): Időjárásjelentés.
BUDAPEST III.
 18.30: Petrusci fogótművészek. ● 18.30: Marcovici zongora-
 művészek. ● 19.15: Meullescu hárfaművészek. ● 19.45:

9 A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

14.30 (2.30): Hírek.
 14.45 (2.45): Műsorsmeretetés.
 15.00 (3.00): Arfolyamhírek, piaci árk, élelmisz-
 árak.
 16.15 (4.15): Ruszina hallgatónknak. Oszkaszky Mária
 ruszina népdalokat énekel. Kíséri Eugen Sjepl ba-lajkazenekara. Peredcsa díva podkarpatyckich
 ruszinok. Mria Oszkaszka izspodni narodnoja
 piszni v szopnoovszdenij balajcsesnavo orkeszi-
 ra Jevgenija Szepata.
 16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek.
 17.00 (5.00): Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 (5.15): A helyes írásmódszerek. Zucker
 Ferenc dr. fővezényel előadása. (A földművelésügyi
 minisztérium rádióelőadásorozata).
 17.45 (5.45): Marschalkó Mignon zongorázik. Ma-
 gyar zongoratanulók. I. Liszt: Ricordanza. — 2.
 Harnos László: Bihari szvit: a) A jád paták men-
 téni; b) Vigadóknak a vaskóhi vőgyben; c) A nagy
 havas magányában; d) Vonaton a régi szorosban;
 e) B haroszágy sorsa.
 18.05 (6.05): Iry é nek a székelyek. David Iván elő-
 adása.
 18.30 (6.30): Perlis Jenő előadása.
 19.15 (7.15): Hírek.
 19.25 (7.25): Az Operaház előadásának közvetítése
 I. Romeo és Julia. Táncköltőny I felvonásban.
 Zenei szerte Csokkowszki. Vezényel Keres-
 sey Jenő. Szövegét Shakespeare drámája után ír-
 ta. Koreográfia tervezte és rendezte Harango-
 zó Gyula. II. Parszibecsi. Melodrama egy fel-
 vonásban. Szövegét írta Tarjontó-Tozselt és Me-
 nassi. Fordította Radó A. Zenejét szerte Mas-
 ceni p. Vezényel Berg Ottó. Néhai Szemere Ar-
 pád rendezte szerint. Személyek: Santuzza —
 Bódi Erzsébet; Lóla — Kovács Jóna; Turfádu —
 Laczó István; Afo — Malczky Oszkár; Inda —
 Németh Anna. III. Polovei táncok. Borodin aljgor
 herceg e. da műveiből. Vezényli Rubinyi Vilmos.
 A táncok koreográfiaát tervezte Harangozó Gyu-
 la. A polovei lány dalát Németh Anna énekel.
 A Romeo és Julia után kb.
 20.20 (8.20): Hírek és sporthírek.
 A Parszibecsi után kb.
 21.55 (9.55): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyel-
 ven. időjárásjelentés.
 A Polovei táncok után kb.
 22.45 (10.45): Azonos Budapest II. műsorával.
 23.00 (11.00): Hírek német, olasz, angol, francia és
 eszperantó nyelven.
 23.25 (11.25): Közvetítés a Va'era-kávéházból. —
 Oláh Kalmán előadása.
 0.05 (éjféli 12.05): Hírek.
BUDAPEST II.
 16.15—16.45 (4.15—4.45): Filmadatok és táncszámok.
 (Hangemerek).
 17.15—17.45 (5.15—5.45): Szófrakoztató hangemerek.
 I. Olasz és aitt — dalegyveleg Karl Schmitt-
 Walter és kónus. 2. Dvorszki-Kreiser: Cigány-
 dal (hegedű: Fritz Kreisler). 3. Gsdman-Ferhardt:
 Alkonvatók — dal (Nelson Eddy). 4. Deletrre:
 Francia dal (Lucienne Boyer). 5. Amerikai tánc-
 sláger-egyveleg (zongora: Oscar Jeronik zene-
 karral és énekek). 6. Crosby-Grey-Parish: Anzol
 dal (Bing Crosby). 7. Billi-Maybew: Hazudni bűn
 (Ruth Ething).
 18.45—19.15 (6.45—7.15): Angol nyelvoktatás. J. W.
 Thomson előadása.
 19.30 (7.30): Bercei Károly, K. Harmath Imre és
 Pusza Sándor verseléből adnak elő.
 20 (8): Hírek magyar, szlovák és ruszin nyel-
 ven.
 20.25 (8.25): I. rész: Magyar táncművek. II. rész:
 Külföldi táncművek.
 21.35 (9.35): Időjárásjelentés.
 21.40 (9.40): Birkavadi Lászlóban. Pajzs E-
 mer előadása.
 22—23 (10—11): I. rész: Filmszámok hanglemerekről.
 II. rész: Filmadatok és szók hanglemerekről.
BUDAPEST III.
 18.00: Lemezek. ● 18.17: Lemezek. ● 19.20: Liszt-leme-
 zek. ● 20.00: Filharmonikusok. ● 22.00: Lemezek.
 ● 22.45: Hírek.
DEUTSCHLANDSENDER 16.00: Lipse ●
 18.00: Szalonbűvés. ● 19.30: Lemezek. ● 20.15:
 Hangképek. ● 21.15: Dobr'ndt zene. ● 22.00: He-
 rek. ● 22.30: Szalonkégyes. ● 23.20: Esti zene. ●
 24.00: H. Ehfeli hangverseny.
STUTTGART 16.00: Déltunati zene. ● 17.30:
 Lemezek. ● 18.25: Német és francia zene. ● 19.15:
 Lemezek. ● 20.15: Aleman mondák és történetek.
 ● 21.25: Bolgár népdalok. ● 21.40: Lemezek. ●
 22.00: Hírek.
SZOFIA 19.00: Wagner: Rajna kincse. ● Uta-
 na: Táncezen.

BEOGRAD
 6.30—7.20: Induló, torna hírek, hangemerek. ●
 7.30: Reklámok.
 11.50: Vizálásjelentés, műsorokozás.
 11.55: Pontos idő.
 12.00: Op enaki harangzó. — Nikola Vukovics
 népdalokat énekel, kíséri a rádió népies zene-
 kara. I. Biszer Jadrana. 2. Netyu ja vse. 3. Ja
 prolazim mnoga mizsla. 4. Zbogom nehamna du-
 so. 5. Barika je malena. 6. Da mi je prvotni kon-
 tradu. 7. To je bio divan dan. 8. Ajme tva tva
 mu ja.
 12.35: Reklámok. — Bizet: Carmen, rövidített
 opera a milánói Scala előadásában (lemez-
 Kúzbén: 13.00: Rádió napló.
 13.40: Pontos idő, hírek, tőzsde.
 14.00: A rádió népies zenekara játszik.
 14.20: Drafi Petrovics, a beográdi Opera tagja
 olasz dalokat énekel.
 17.40: Pontos idő, műsorokozás.
 17.45: Sztyepan Roszics tanburakísérettel népdal-
 okat énekel. I. Mostvanice vodo plementa. 2.
 Koljka je nojova. 3. Tekla voda Tekelja.
 18.00: Trifun Teszlis felolvasás: Hogyan utazmal
 leveleink.
 18.20: Tánemerek.
 19.00: Reklámok.
 19.10: Hírek.
 19.20: Jugoszláv nemzeti óra. A Szokol-szövevény
 riportja.
 19.40: Vojleslav Matijevics szononokai énekel.

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIÓMŰSORA

18.10-18.10 (6.10-6.40): Olasz nyelvoktatás. Gallego Boraventura előadása. 18.50-19.15 (6.50-7.15): Thomán Mária hegedűl, zongorán kísér S. Hajdu István. 1. Haendel: E-dur szonáta. 2. Debussy: La plus que l'entente. 3. Debussy: Menuet. 4. Rózsa Miklós: Felsőmagyarországi táncok. 19.35 (7.35): A legnagyobb magyar szalonszínház. Pukánszky Kálmán dr. előadása Nádai Ferencről. (Felőlvásás). 20 (8): Hírek, ügértörvényeskedések, hírek szlovák és orosz nyelven. 20.25 (8.25): Zenekar művek hangemléke. 1. Haydn: G-dur (katona) szimfónia (Odeon szimfonikus zenekar vez. Knappertsbusch). 2. Schumann: D-moll heggedverseny (Schubermann át-dolgozása) (Georg Kulenkampff, a Berlini Filharmonikusokat Schmidt-Isserstedt vezényli). 3. Moniuszko: Bajka - nyitány (A Lengyel Rádió szimfonikus zenekara, vezényel Mazurkiewicz). 21.35 (9.35): Időjárásjelentés.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok - induló (Folyamosság zenekara, vez. Ifj. Fricsey Richárd). 2. Kötscher: Felül muzsikuskok - polka (harmonika: Alex Joe). 3. Lope: Gallit pasodoble - induló (Királyi Árbárdosok zenekara). 4. a) Hídeg szél fúj; b) Sár a csikóm; c) A gőzcsnek hat keréke; d) Debreceni kaszánya - katonanóták (előadja a Honvéd-cserkész őrsvezetői kar). 5. Kronberger-Mariol: Bekakirány fáklyásmenete (Dajos Béla zenekar). 6. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 7. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 8. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 9. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 10. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 11. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 12. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 13. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 14. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 15. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 16. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 17. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 18. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 19. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 20. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 21. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 22. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 23. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 24. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 25. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 26. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 27. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 28. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 29. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 30. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 31. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 32. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 33. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 34. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 35. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 36. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 37. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 38. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 39. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 40. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 41. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 42. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 43. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 44. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 45. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 46. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 47. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 48. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 49. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 50. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 51. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 52. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 53. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 54. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 55. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 56. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 57. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 58. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 59. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 60. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 61. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 62. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 63. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 64. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 65. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 66. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 67. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 68. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 69. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 70. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 71. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 72. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 73. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 74. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 75. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 76. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 77. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 78. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 79. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 80. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 81. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 82. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 83. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 84. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 85. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 86. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 87. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 88. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 89. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 90. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 91. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 92. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 93. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 94. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 95. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 96. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 97. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 98. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 99. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós. 100. Pécsi József: Salus Hungariae - marciós.

17.40: Pontos idő, műsorközlés. 17.45: Ijassági óra. 18.30: A nagy rádiózenekar szórakoztató hangverseny, vezényel Szelinszki I. Reissler: Operett-nyitány, 2. Woodroff: Hindu szerelmi dalok. 3. Grebenszikkov: Bölcsődal, 4. Pouchielli: Gioconda. 19.00: Reklámok. 19.10: Hírek. 19.20: Jugoszláv nemzeti óra, Dr. Petar Popovic felolvasása: Nyeges pénzügyei és pénzügyi politikája. 19.40: Vikiám óra. 20.40: A Politron-erő-négyes hangversenye. 21.20: Napi riport. 21.40: Pontos idő, hírek, rádiónaplár. 22.00: Beethoven: Szonáta gordolkára és zongorára. Játsza Ilja Todorovic és Dimitrije Gerasimenko. 22.30: Benjamini Gigli énekel (lemez). 22.40: Hírek. ZÁGREB 20.00: Hangverseny. 20.30: Zsárebi madrigálkar. 22.00: Hírek. 22.20: Tánczene BECS 16.00: Szórakoztató zene. 18.00: Törd-hegedű- és csembalószonáták. 19.15: Könyv és zene. 20.15: Bécsi dalok, zenei est. 21.20: A bécsi tavasz vásár. 22.00: H. Művészlemez. 22.45: H. románul. 23.00: Könyv- és tánczene. 24.00: Hírek. 24.00: Hírek. 0.10-1.00: Berlin. BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

11.50: Vizafásjelentés, műsorközlés. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.20: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 12.40: Hírek. 13.20 (1.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): Kur'na Simi elgányzenekara. 14.20 (2.20): Hírek. 14.45 (2.45): Műsorszerzés. 15.00 (3.00): Ártolyambükk, plác írák, élelmiszérárak. 16.45 (4.15): 1. Jufka álma. 2. Kenyérfa és szalonbabok. 3. Szarica. 4. Az okos nyul. - Báthori Irén meséli. 16.45 (4.45): Időjárás, időjárásjelentés, hírek. 17.00 (5.00): Hírek szlovák és orosz nyelven. 17.15 (5.15): Berg Lili zongorázik. 1. Haendel: Chaconne. 2. Schubert-Liszt: C-dur fantáza. 17.45 (5.45): A Tiszántal magyarja, Révész Imre dr. református püspök előadása. 18.15 (6.15): Hangemlék. 1. rész: Híres művészek filmje. 1. Lenoir: Álomvonat - román (Lucienne Boyer). 2. Stoz: Német filmdal - (Karl Schmitt-Waller). 3. Müllöcker: Dubarry - da - (Grace Moore). 4. Valera-Lánya: La cucaracha (Sa vador y Conso o Aufozo). 5. Grothe: Va ceres bábi éj - dal (Egert Mária). 6. Simons: Rumbadal (Tino Rossi énekel). 7. Serrano: Vikám vasárnap (Rosita Serrano). 8. Young-Room

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc zenegyöngyvel - egyveleg. 3. Kálmán Imre: Fortissimo - egyveleg.

BUDAPEST I. 6.45: Ebresztő. - Torna. - Hírek. - Közelmezek. Hanglemmek. 1. Turay-Sik: Magyar eserkészinduló (Regnum Marianum eserkészcsapat fuvószenekara, vez. Keil Ernő). 2. Ferrero: Poika változatokkal (Carriato xifofonművész zenekara). 3. Mussio: A San Marco-ered indulója (Olasz tenor-zenekar, vez. Aghemo). 4. a) A jó lovas-katonák; b) Házunk előtt mennek el a huszárrok; c) Az Art, hogy én huszár vagyok - katonanóták (a Honvéd eserkész őrsvezetői kar). 5. Jessel: Olcmkatónák diszmerete (Fesca Jenő zenekara). 6. Szőlőssy Ferenc: Ekassy-induló (Rendőrszenekar, vez. a szerző). Ufina: Éirend. 19: Hírek. 10.20: 1. Bujdosó honvédek. 2. Bandi urfi német indománya, Moricz Pál előbeszése. (Felo vasás). 10.45: Ki volt Vasváry Pál? Irta Koppány István. (Felőlvásás). 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó. - Himnusz. - Időjárásjelentés. 12.10: A rádió szalonzenekara. 1. Maxen: Bella Donna - pasodoble. 2. Ranza'o: Éjjeli Velencében. 3. Jurmann-Kapár: Kaland a Lidón - tangó. 4. Geiser: Három vidám kis darab. 5. Cinka Panna nótája. 6. MacDowell: Pozorkánytánc. - 7. Zichrer: B'csi polgárok - keringő. 8. Liszt: XII. magyar rapszódia. 12.40: Hírek. 13.20 (12.20): Időjárás, időjárásjelentés, vízi kásljelentés. 13.30 (1.30): A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József: Petőfi - nyitány. 2. Szőlőssy Ferenc: Az 1848-49-i szabadságharc

